

Devrimci mirası yaşatmak, daha ileriye taşımakla mümkündür!

'71 Devrimci Hareketi'nin simge isimleri Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, İbrahim Kaypakkaya ve yoldaşları her yıl ölüm yıldönümlerinde anılmakta, devrimci kadro

tipinin seçkin örnekleri olarak, devrimci harekete kattıkları olumlu değerlere vurgu yapılmaktadır. Ancak bu devrimcileri ananlar, dahası onların devrettiği mirası yaşattığını öne sürenler arasında cid-

di farklar bulunmaktadır. Öte yandan, özellikle idam edilerek katledilen Deniz Gezmiş ve yoldaşları bir takım soysuzlar tarafından istismar konusu da edilmektedir. **S.14**

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2024 / 08
11 Mayıs 2024

Kızıl Bayrak

kizilbayrak82.net

Sendikal düzen ve sol hareketin turnusolu:

1 Mayıs!

3

Bürokrat takımının Taksim açıklaması: "Pardon"

Saraçhane'de dahi varlık gösteremeyip kitleleri ortada bırakan sendikal bürokrasi sınıf hareketinin üzerinde koca bir yükür.

6

"Dört koldan" süren saldırılara karşı mücadeleye!

Rejim dört koldan saldırıya geçeceğini ilan etmiş, bu yönde ilk adımları atmış bulunuyor. Ancak bu hedefine ulaşacağı anlamına gelmiyor.

19

Öğrenci direnişi "demokrasi" maskelerini parçalıyor

Filistin ile dayanışma direnişi bu kısa sürede maskeleri parçaladı, gençliğin ufkunu açtı. Bu gelişme direnişin gelişme potansiyeli taşıdığına işaret ediyor.

IMF'den rejimin ekonomik programına destek - Fikri Tomurcuk

S.5

ABD üniversitelerinde direniş- E. Bahri

S.17

Sendikal düzen ve sol hareketin turnusolu:

1 Mayıs!

2024 1 Mayıs'ı geride kaldı. Çok yönlü kuşatma ve saldırı altında tutulan işçiler, emekçiler ve gençler ülkenin dört bir yanında acil istem ve taleplerini dile getirmek için 1 Mayıs'ta alanlara çıktılar. İşçi ve emekçiler, ülke genelinde yaygın bir şekilde gerçekleştirilen 1 Mayıs mitinglerinde ekonomik-sosyal yıkım saldırılarının yanı sıra; Filistin'de devam eden soykırıma, saray rejiminin gerici-baskıcı politikalarına, emperyalist savaş ve saldırganlığa karşı tepkilerini ortaya koydular.

Tüm bunlarla birlikte sadece İstanbul'da değil, ülke çapında yapılan 1 Mayıs mitinglerinde öne çıkan bir diğer gündem ise Taksim 1 Mayıs'ı ve sermaye devletinin yasakçı politikası oldu. Deyim yerindeyse birçok kentte meydanlara inen kitlelerin gözü kulağı Taksim 1 Mayıs'ında idi. Adeta kuşatma altına alınan İstanbul'da Taksim iradesi ile alanlara çıkanlar, 1 Mayıs meydanlarında "Her yer Taksim, her yer direniş!" sloganı ile selamlandılar.

Öte yandan, sınıf hareketinin yapısal sorunlarının dolaysız bir sonucu olarak, 2024 1 Mayıs'ına işçi sınıfının ekonomik, sosyal ve politik talepleri etrafında birleşip, örgütlü bir güç olarak damgasını vurduğunu söylemek pek mümkün değil. Tersine, bilinç ve örgütlülük düzeyindeki gerilik, ülke genelinde işçi sınıfının 1 Mayıs alanlarına katılımının sınırlı kalmasına, olduğu kadarıyla da sendikal bürokrasinin denetiminde katılmasına yol açtı.

Türk-İş ve Hak-İş ise her yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Mayıs'ı yasak savma minvalinde merkezi mitinglere konu etti. Türk-İş'in Bursa'da gerçekleştirdiği mitinge işçi katılımı yüksek olsa da, konfederasyon düzeyinde denetim altında tuttuğu sınıf kitleleri göz önüne alındığında ortaya çıkan tablonun bir seremoniden ibaret olduğu söylenebilir.

SENDİKAL DÜZEN VE SOL HAREKET İÇİN BİR TURNUSOL: TAKSİM 1 MAYIS'I

Gerek sınıf hareketi, gerekse toplumsal mücadele güçleri açısından İstanbul 1 Mayıs'ları dünden bugüne hep ayrı bir önem taşımıştır. Zira İstanbul'da gerçekleştirilen 1 Mayıslar, sınıf hareketinin (dolayısıyla sendikal düzenin) verili durumuna ve ilerici-sol güçlerin tablosuna ayna tutması bakımından önemli bir turnusol işlevine sahiptir.

Bu bağlamda, 2024 Taksim 1 Mayıs'ı aynasında işaret edilmesi gereken ilk olgu şudur: Taksim 1 Mayıs'ı DİSK yönetiminde yaşanan çürümeyi bir kez daha, ama hiç olmadığı kadar berrak bir şekilde gözler önüne sermiştir. DİSK bürokratlarının temsil ettiği icazetçi-uzlaşmacı çizginin bırakalım Taksim iradesini temsil etmeyi, sınıf hareketini bir milim ileriye taşıyamayacağı elbette bilinen bir gerçeklikti. Fakat 2024 1 Mayıs'ı, bu olguyu kör gözlerin içine sokarcasına pratikleştiren bir rol oynadı.

Çünkü, DİSK yönetiminin "2024 1 Mayıs'ında Taksim'deyiz" deyip, sadece ilerici-sol güçlerle değil, daha düne kadar birlikte yol yürüdüğü sendika ve meslek odaları ile arasına belirgin bir mesafe koyarak Saray rejimine şirin görünmeye çalışması, bu pespayeliğe ve masa başında yaptığı pazarlıklara rağmen icazet koparamayınca CHP'nin gölgesine sığınıp görüntüyü kurtarmaya çalışması benzerine az rastlanır bir basiretsizlik örneğidir. Sonucun ne olduğunu ise biliyoruz; 1 Mayıs gününde eser miktarda irade ortaya koymadan Saraçhane'deki "faaliyeti" (eylem bile demeye cesaret edemedi) apar topar bitirip sırta kadem basmak! Tıpkı gölgesine sığındığı CHP yönetimi gibi... Normal koşullarda bunun kendisi kolayından altından kalkılabilir,

izah edilebilir bir durum değildir. Zira ortada olan koca bir politik iflastır. Hal böyleyken DİSK bürokratları bu rezaletin ağırlığını ve sorumluluğunu üslenmek yerine, yaptıkları sözde "açıklama" ile görüntüyü kurtarmaya, içinde buldukları politik iflası "teknik sorunlara" indirgeyerek geçiştirmeye çalıştı. Bu yönüyle DİSK yönetiminin Taksim 1 Mayıs'ına dair yaptığı akıllara zarar açıklama, pişkinlikte vardıkları boyutu ortaya koyan bir belge olarak kayıtlara da geçmiş oldu. Bu aynı gerçeklik, DİSK yönetimi ile omuz omuz vereren, son 1 Mayıs sürecinde ise arkasından sürüklenen KESK ve meslek örgütlerinin yönetimi için de geçerlidir.

***

Taksim 1 Mayıs'ı, daha ilk anda Taksim iradesini kırmak için çaba sarf eden EMEP'ten, DİSK ve KESK'in kuyruğunda oradan oraya sürüklenen bir dizi parti ve örgütün de tablosuna yeterli derecede açıklıklar getirmiş bulunuyor. Sol hareketi oluşturan parti ve örgütlerin DİSK yönetimi ve ortaklarının yarattığı belirsizliğe ve koca boşluğa karşı ortak bir tutum geliştirememesi, dahası, bir kısmının başından itibaren edilgen ve sürüklenen bir konumda olması; bu nedenle birleşik bir tutumla Taksim iradesini güçlendirip bürokrat takımının üzerinde basınç kuramaması, sol adına altı çizilmesi gereken ilk zafiyet alanıdır. Bu durum DİSK yönetimi ve ortaklarının işini kolaylaştırmakla kalmamış, sol hareketi Taksim konusunda ikircikli ve edilgen bir konuma itmiştir. Oysa ki, devrimci-ilerici güçler ve sol hareket bu topraklarda 1 Mayıs'ların en temel bileşeni ve çoğu zaman sürükleyici dinamiği olmuştur.

Sol hareketin ve toplumsal mücadele güçlerinin parçalı ve dağınık tablosu, DİSK bürokratlarının 2024 Taksim 1 Mayıs'ında bu "beladan" kurtulma çabası-

nı kolaylaştıran bir etken olmuştur. Bu çerçevenin dışında kalmaya çalışan ve 1 Mayıs Platformu'nu oluşturan güçler ise, her ne kadar verili duruma müdahale etmek iddiası ile hareket etse de kendi içerisinde farklı eğilim ve tutarsızlıklar nedeniyle elle tutulur bir sonuç yaratmadı. Dahası, bileşenin önemli bir kesimi son günde Saraçhane'de olma kararı alarak platformun ortak iradeyle Taksim'e yürümesinin koşullarını da fiilen ortadan kaldırdı. Başta sınıf devrimcileri ve geriye kalan platform bileşenleri ise kendi belirledikleri koşullarda ve güzergahlarda Taksim iradesine sahip çıkarak 1 Mayıs eylemlerini gerçekleştirdiler.

Bütünlüğü üzerinden 2024 Taksim 1 Mayıs'ı, sol hareketi oluşturan güçlerin önemli bir bölümünün sendikal bürokrasi karşısında ya edilgen ve sürüklenen bir konumda kaldığını ya da ona doğrudan eklemeliğini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Dahası, "biz demiştik" söylemleri ile Taksim kaçkınılığını gerekçelendirmeye çalışan EMEP'ten "bir kez" daha sendikal bürokrasinin sınıf hareketini temsil etmediğini "keşfeden" SİP-TKP'ye, TİP'inden DEM Parti ve SOL Parti'ye kadar; birçok parlamentarist-reformist parti mevcut sendikal düzenle politik ve organik bir bağa sahiptir. Dolayısıyla solun bu kesimlerinin kurulu sendikal düzene karşı tutarlı bir mücadele içerisine girmesini beklemek eşyanın doğasına aykırıdır. DİSK ve KESK bürokratlarının bu partileri Saraçhane'deki su kemerine kurulan faşist bariyerin önünde orta yerde bırakması, mevcut sendikal düzenle kurdukları çok yönlü bağlarda esaslı bir değişiklik yaratmayacaktır. Solun geriye kalan kesimleri ise sendikal düzen karşısındaki tutarsız çizgilerini sürdürdükleri oranda benzer akıbetleri yaşamaktan ve ortaya çıkan tablonun bir figüranı olmaktan kurtulamayacaktır.

Bürokrat takımının Taksim açıklaması: “Pardon!”

Sınıf mücadelesinde ortaya çıkan sorunlara ilişkin hiçbir şekilde sorumluluk almamak, sendikal bürokrasinin karakteristik bir özelliğidir. Öyle ki, bizzat merkezinde durdukları sorun ya da gelişmeler konusunda bile “bi haber” açıklamalar yapmayı, durumu çeşitli bahanelerle geçiştirmeyi adeta gelenek haline getirmiş bulunuyorlar. Son Taksim 1 Mayıs’ının ardından DİSK adına yapılan açıklama bunun ibretlik bir örneği olarak kayıtlara geçti.

“Tertip Komitesi”nin çağrısına yanıt vererek Saraçhane’de toplanan kitlenin polis barikatına yüklendiği sırada “Taksim yürüyüşünden vazgeçtik” deyip ortadan kaybolan DİSK bürokratları, anlaşılan o ki süreci “pardon” deyip geçiştireceklerini düşünüyorlar. Zira, kaleme aldıkları açıklamanın bir bölümünde yer alan şu ifadeler bundan öte bir anlam taşımıyor:

“İktidarın 1 Mayıs’ı yasaklama ısrarı sadece 1 Mayıs’a katılmak isteyen işçileri, emekçileri, emeklileri değil adı konulmamış bir OHAL ile tüm İstanbulluların kişisel hak ve özgürlüklerini hedef almıştır.

Bu koşullar altında birden fazla koldan kurgulanan yürüyüşümüzün son gün tek kola inmesi bir dizi örgütsel ve teknik sorunlara da yol açmış, Tertip Komitesi’nin inisiyatif kurmasında, kararları duyurmasında ve uygulanmasını sağlamakta yer yer aksaklıklara neden olmuştur. Bu aksaklıkların giderilmesi de

boynumuzun borcudur.”

Bürokrat takımının kendi adına bir “tertup komitesi”, “inisiyatif” ya da “organizasyon” olduğunu iddia etmeleri bile başlı başına bir pişkinlik örneği sayılabilir. Zira, yüzünü Taksim 1 Mayıs’ına dönenler, haftalardır Taksim 1 Mayıs’ına hazırlananlar bu açıdan koca bir boşluk olduğunu hem 1 Mayıs ön sürecinde hem de 1 Mayıs gününde tüm çıplaklığı ile gördüler. 1 Mayıs’a saatler kala kitlelere karşı zerre sorumluluk duymadan Beşiktaş kolunu iptal etmeleri dahi ne menem bir “organizasyona” ve “inisiyatif” sahip olduklarını açıkça ortaya koymuştur.

Dolayısıyla, son güne kadar belirsizlik atmosferi yaratan, sürecin başından beri ilerici-sol güçleri, emek ve meslek örgütlerini yok sayarak 1 Mayıs’ı tekelinde gören, Taksim iradesini sermaye devleti ile pazarlıklara indirgeyen, devletten icazet koparamayınca CHP gölgesine sığınan ve 1 Mayıs’a dönük herhangi bir hazırlık yapmayan DİSK bürokratları ortaya çıkan tablonun bütün bir sorumluluğunu taşımaktadır. “Bu aksaklıkların giderilmesi de boynumuzun borcudur” minvalinde demagogik söylemlerle ve adeta dalga geçmesine “pardon” diyerek 2024 1 Mayıs’ında merkezinde durdukları so-

runların sorumluluğundan sıyrılamazlar. Zira yaşananlar basit, kendi içerisinde giderilecek bir “aksaklık” değil, koca bir politik iflaştır.

Yaşananlar bir kez daha göstermiştir ki, geçelim Taksim iradesi ve inisiyatifini temsil etmeyi, Saraçhane’de dahi varlık gösteremeyip kitleleri orta yerde bırakan sendikal bürokrasi sınıf hareketinin üzerinde koca bir yüküdür. Ne Taksim’de ne de Saraçhane’de herhangi bir irade kırıntısı ortaya koyamayan icazetçi-pazarlıkçı sendikal bürokrasi, gelinen yerde aşılması gereken bir büyük engeldir.

İstanbul 1 Mayıs’ında Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu ve Devrimci Gençlik Birliği Taksim’e doğru yürüyüşe başladığında polis saldırısına uğradı.

Polis saldırısında çok sayıda sınıf devrimcisi ve Kızıl Bayrak muhabiri Kardelen Yoğungan gözaltına alındı. Yürüyüşte «Gençlik gelecek, gelecek sosyalizm! - DGB» ve «Savaşa, baskıya, sosyal yıkıma geçit yok! - BDSP» pankartları açıldı.

BDSP polis saldırısının ardından bir kez daha 1 Mayıs iradesiyle Taksim’e yürüdü. Osmanbey’den Harbiye’ye sloganlarla yürüyüş yapan BDSP’lilere polis azgınca saldırarak gözaltı yaptı. Yürüyüşe birçok emekçi alkışlarla destek olurken polis şiddetini kinadılar.

BDSP ve DGB’lilerin yanı sıra, Saraçhane kolu dışında Taksim ve civarında

Taksim’de 1 Mayıs

1 Mayıs eylemi yapan sendika, parti ve örgütler şunlar oldu:

“Gençlik Komiteleri, Ezilenlerin Sosyalist Partisi, Sosyalist Kadın Meclisleri, Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu, Mücadele Birliği okurları, PDD, Partizan, YDG, Alinteri, SGDF, İnşaat İşçileri Sendikası, KATAŞ Sen, Devrimci Parti de Birleşik İşçi Hareketi, Gençlik Meclisi, SODAP ve HKP”

Saraçhane kolunda polis saldırısı

DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve TDB 1 Mayıs buluşma noktası olarak Saraçhane Meydanı’na çağrı yapmıştı.

Sabah saatlerinden itibaren Saraçhane’de de toplanmalar başladı. Saraç-

hane’den Taksim’e giden güzergahlar ise polis ablukasına alındı.

Sendika ve meslek örgütlerinin yanı sıra ÇHD, DEM Parti, TKP, TİP, EMEP, Sol Parti, DİP, DGD SEN, EHP, TÖP, Halkevleri, SMİ, TKH, Yeni Dünya İçin Çağrı, Partizan ve Kaldıraç da bu kolda yer aldı. Saraçhane’ye doğru yürüyen SMİ’lilere polis saldırı.

Saraçhane’de toplandıktan sonra Taksim’e yürümek isteyenlere polis biber gazıyla saldırı. Polis ablukasına alınan bir grup gözaltına aldı. Birçok kez barikata yüklenen kitleye polis biber gazı ve plastik mermi ile saldırı.

Bu sırada DİSK ve KESK Taksim yürü-

yüşünden vazgeçtiğini duyurdu. Tertip Komitesi’ni oluşturan diğer bileşenlerin de (TMMOB, TTB, TDB) bu karara uyduğu belirtildi.

Tertip Komitesi yürüyüşten vazgeçtiğini açıkladığı sırada kitle tarafından yuhalandı.

Saraçhane’de barikata yüklenen kitleye polis tekrar saldırı. Biber gazı ve plastik mermi ile saldıran polis Saraçhane Parkı’na girdi. Öte yandan, su kemerinin önünde barikat kuran polis kitlenin toplandığı meydana doğru ilerlemeye başladı. Bunun üzerine kitle Aksaray’a doğru yürüyüşe geçti. Aksaray’a kadar polis saldırısı devam etti.

Kitlenin dağılmasıyla birlikte bu koldaki 1 Mayıs eylemi sona erdi.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

1 Mayıs iradesi ve gösterdikleri...

B. Seyit

2024 1 Mayıs'ını geride bıraktık. Birçok açıdan tartışılması ve sonuçlar çıkarılmasını gereken bir tablo ile karşı karşıyayız. Değerlendirmelerin bir yönünü sendikalar, devlet ve işçi sınıfının verili durumu oluştururken, diğer yanını ise devrimci-ilerici güçlerin mevcut tablosu oluşturmaktadır. Ancak bu kapsamda bir değerlendirme ile mücadelenin önünü açabilecek belli sonuçlar çıkarılabilir.

1 MAYIS İRADESİ AMA NASIL?

Taksim Meydanı 1977 1 Mayıs'ından itibaren sermaye devleti için adeta "kabus alanı" olmuştur. Gezi direnişinden beri AKP iktidarı için bu kabus farklı boyutlar kazanmıştır. Taksim Meydanı, ülke tarihinde iki sınıfın en sert çarpışma alanı olmuştur. Bundan dolayı mesele alan tartışmasından öte, sınıf kavgasının hangi düzeyde ve düzlemde cereyan edeceği, hangi tarafın politik ve psikolojik üstünlüğü sağlayacağı ile ilgili bir durumdur. 2024 1 Mayıs'ındaki tablo da buna göre şekillenmiştir.

Bir tarafta sermaye ve uluslararası tekelin çıkarlarına göre politika izleyen AKP-MHP iktidarı, diğer yanda ise bu politikanın bedelini ödemeye mahkum edilen ve bunun sonucunda yaşam şartları günden güne ağırlaşan milyonlar gerçekliği durmaktadır. Bu koşullarda birleşik, militan bir mücadele hattının örülmesi iktidarın saldırılarını hayata geçirme olanaklarını sınırlayacağı gibi, devlet terörü ile sindirilmiş, sendika bürokrasisi tarafından kontrol altına alınmış işçi ve emekçilerin bu kuşatmayı yarma olanaklarını da arttıracaktır.

***

Elbette sermaye sınıfı ile onun vurucu gücü saray rejimi de sendikal bürokrasi de bu durumun farkındadır. İşçi ve emekçilerde biriken tepkilerin güçlü bir sınıf kavgası ve fiili mücadeleye dönüşmesi sermayenin planlarını bozacağı gibi, sendikal bürokrasi ile siyasal uzantılarının düzenin çatlaklarına oynama eğilimlerine de büyük darbeler vuracaktır. Bürokrat takımı tam da bu imkanı boşa düşürme hesabıyla hareket etti. Nitekim 1 Mayıs'ın düzenin belirlediği "makul" sınırların dışına çıkmasını, birleşik-mücadeleci bir niteliğe kavuşmasını engellemek için ellerinden geleni yaptılar. 1

Mayıs gününe kadar bu uğursuz rolü sürdürdüler. DİSK'e hakim bürokrasi bu oyunun baş aktörü olarak karşımızda duruyor.

Seçimlerin yarattığı atmosferden de yararlanarak CHP merkezli "diplomatik" çabalarla devletin Taksim'i açması beklentisiyle hareket eden bürokratik kast her türlü gericiliği de itinayla sergiledi. Devrimci-ilerici güçlerle aralarına bir çizgi çekerek devlete buradan da bir mesaj vermeye çalıştılar.

KESK'e hakim anlayışların göreceli birleşik tutumları ise görüntüden ibaret olmanın ötesine geçemedi. DİSK bürokrasisi devletle pazarlıklar yaparak Taksimi açtırma eğilimiyle hareket etti. Bu eğilim nedeniyle dünkü ortaklarıyla da yollarını belirgin biçimde ayırdı. KESK'in 1 Mayıs'ın tarafı olan güçlerle göreceli ortaklaşma çabasının arkasındaki esas neden de DİSK tarafından denklemin dışında bırakılmış olmasıdır. Keza KESK'le yapılan toplantılar, geçmiş senelerde 4'lü ile yapılanlardan farklı olmadı.

4'lünün yıllardır "ortaklaşma" adına yaptığı bilgilendirme toplantılarını bu yıl bir dizi belirsizlikler içinde KESK yapmıştı. 1 Mayıs'a bir gün kala devletin göreceli sessizliğini bozması sendikalara hakim bürokratik kastların ve siyasal uzantılarının kartları yeniden karmasına vesile

oldu. Erdoğan'ın son gün açıklaması ise DİSK-CHP koalisyonunun gardını düşürmesine ve tüm iyimser, diplomatik çabalarının sonuç getirmeyeceği gerçeğini görmesine vesile oldu. 1 Mayıs günü düzen partisi CHP, DİSK, KESK şefleri ve onların siyasal uzantılarının hakim olduğu bürokratik, yozlaşmış kastların alanı alelacele terk etmelerinin arkasında yatan gerçek budur. Bu utanç verici tutumlarıyla militan mücadelelerden uzak durarak düzenin "ehlileştirilmiş" uzantıları olacakları mesajını bir kere daha verdiler.

***

Devrimci ilerici kurumlarla sendikalar 1 Mayıs'a giderken anlamlı fakat belli sınırlarda kalan çabalar ortaya koydu. Bu konuda en önemli adımları 2024 1 Mayıs Taksim platformu atmıştır. Fakat kendi içinde güçlü bir birliktelik ve netlik sağlayamadığı için bu çabalar da zayıf kaldı. 1 Mayıs'a saatler kala ise sendikaların oluşturmak için özel bir çaba sarf ettiği belirsizlikler, platform bileşenlerinin bir kısmında da hızlı savrulmalara yol açtı. Sürece en hızlı ve anlamlı müdahale eden, güçlü bir inisiyatifle gidişatın belirlenmesinde önemli bir rol oynayabilecek olan platform, baştan beri ortaya çıkan zayıflıklarını aşamadı. Her fırsatta dışı vuran zaaf lar son saatlerde yazık ki daha

da belirginleşti.

***

2024 1 Mayıs'ını bu tabloyla geride bıraktık. Aşılamayan zaaf lar, bürokrasinin sergilediği gericiliğe, saray rejiminin azgın polis terörüne rağmen devrimci-ilerici güçler Taksim iradesini fiili-meşru temelde ortaya koydular. Parçalı ve dağınık kalan bu iradeyi 1 Mayıs sürecinde yaşananlardan da ders alarak ortak hedefler etrafında birleştirmek, işçi sınıfının devrimci geleceğini inşa etme çabaları açısından önemli olacaktır. Bu başarılı olduğunda işçi sınıfının saray rejimine, sermayeye, kapitalistlerin sınıf içindeki Truva atları olan sendika ağalarına karşı bağımsız devrimci bir odak olması sağlanabilir.

Görev, işçi sınıfıyla emekçileri bu dağınıklaktan çıkarmak, geleceği kazanma iddiası ve iradesiyle donatacak adımlar atmaktır. 2024 1 Mayıs'ının bize çağırısı; Taksimi kazanmak, işçi sınıfının birleşik, mücadeleci hattını oluşturmak için fabrikalarda, havzalarda devrimci sınıf mevezillerini yaratmak için seferber olmaktır. Bunun dışında hiçbir yol/yöntem işçi sınıfının devrimci geleceğini inşa etmez, edemez...

IMF'den rejimin ekonomik programına destek

Fikri Tomurcuk

Tayyip Erdoğan'ın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in yana yakıla sürdürdüğü sıcak para arayışının son durağı Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası'nın ilkbahar toplantıları oldu. Mehmet Şimşek, New York'ta küresel sıcak para fonlarının uzmanlarına, başlattıkları emek düşmanı ekonomi programını sürdürmekte ne kadar kararlı olduklarını anlatmak, onları ikna emek için kapı kapı dolaştı, toplantıdan toplantıya koştu.

Küresel finans baronlarının isteklerini yerine getiren ve bu yoldan sapmayacağına garantiler veren Mehmet Şimşek, bu kez tam istediği yerden istediği gibi bir desteği almış gözüküyor. IMF Avrupa Bölümü Direktörü Alfred Kammer, düzenlediği basın toplantısında bir soru üzerine IMF'nin Erdoğan iktidarının yürürlüğe koyduğu ekonomi programını desteklediğini ilan etti ve "Biz de Türkiye'ye oradaki ekonomi ekibinin izlediği programı tavsiye ederdik" dedi.

Böylece Saray rejiminin uygulamakta olduğu ekonomi programının katıksız bir IMF programı olduğu en yetkili ağızlarından teyit edilmiş oldu. Tayyip Erdoğan'ın lafta IMF karşıtlığının bir sahtekarlıktan başka bir şey olmadığı da bir kez daha görüldü. Erdoğan'ın Hazine ve Maliye Bakanı yaptığı Mehmet Şimşek'in de mevcut programının mimarı olarak sermayenin çıkarlarını gözetten bir IMF komiserinden farkı olmadığı da kanıtlanmış oldu.

IMF Direktörü Kammer, Şimşek'in New York gezisi boyunca yaptığı her konuşmada tekrarladığı bir şeyin daha altını çizdi. Destekledikleri programın "uzun vadeli" olduğunu ve uzun vadeli olarak sürdürüleceğini söyledi. Bu sözler, aynı zamanda başlattıkları emek düşmanı ekonomi programını sapmadan uygulamaya devam etmeleri için Erdoğan-Şimşek ve iktidarına yapılmış bir uyarı niteliği de taşıyor.

Yerel seçimlerden sonra önümüzde uzun bir seçimsiz dönem olmasını sık sık vurgulayan Erdoğan ve Şimşek'in meramı da zaten buydu. Onlar da emek düşmanı planlarını en azgın haliyle uzun yıllar sürdürme hazırlıkları yapıyorlar.

Mehmet Şimşek'in IMF'den aldığı "takdir belgesi" ile Türkiye'ye dönmesinin ardından önümüzdeki günlerde daha ayrıntılı bir ekonomi paketinin açıklan-

ması bekleniyor. Hazine ve Maliye Bakanlığında uzun zamandır böyle bir paketin hazırlanmasına yönelik çalışmalar yapıldığına dair kulis bilgileri yansımıştı.

IMF'den "takdir belgesi" alan bu planın karakterini ve ana hatlarını tahmin etmek zor değil. Gerek eylül ayında açıklanan üç yıllık Orta Vadeli Plan'a konulan hedefler, gerekse Tayyip Erdoğan, saraydaki yardımcısı Cevdet Yılmaz, Mehmet Şimşek ve Merkez Bankası yetkililerinin açıklamaları ve raporlarında bunun ipuçları mevcut. Birinci olarak enflasyon yüksekte uçmaya devam ederken ücretlerin yerde sürünmeye devam etmesi amaçlanıyor. Mehmet Şimşek de Tayyip Erdoğan da emekli maaşlarında düzeltme yapılmasına, asgari ücretin yıl içinde tekrar artırılmasına karşı oluklarını defalarca söylediler. Son olarak bu koroya üstüne vazife olmadığı halde Merkez Bankası da katıldı. Asgari ücrete temmuzda zam yapılmasının enflasyonu artıracığı yalanını enflasyon raporuna koydu. Oysa bizzat Merkez Bankası uzmanlarının yaptığı istatistik hesaplar, asgari ücret artışlarının enflasyon üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığını teyit etmişti.

Sermayenin karlarını garanti altına alma amacı taşıyan bu plana göre, bugüne kadar emekçilerin sofrasından eksilen lokma yetmezmiş gibi lokmalar daha da azaltılmak isteniyor. Üstelik bu durum yıllarca devam edecek. Geçim sıkıntısı daha da artarken yoksulluk da derinleşip yaygınlaşacak.

Saldırı sadece bu yıl için tasarlanan bir şey de değil. Şimşek'in sık sık dillendirdiği ücret politikası, ücretlere yılda tek zam yapılması ve zam oranının da hükümetin yıllık enflasyon hedefini aşmamasına dayanıyor. Oysa biliyoruz ki hükümetin yıllık enflasyon hedefi gerçekleşen enflasyonun kat kat altında oluyor. Bunun sonucu, emekçilerin ekonomik büyümeden pay almak bir yana ücret artışlarının sürekli olarak enflasyonun altında ezilmesi, emeğin giderek daha da ucuzlaması, şirketlerin karları katlanırken sömürü ve yoksulluğun her yıl biraz daha derinleşmesi olur.

Planın ikinci ayağında "kamu harcamalarında kısıntı" yer alıyor. Bundan AKP ve Saray seçkinlerinin şatafatında veya Erdoğan'ın ihale çetesine yapılan dolar bazlı garanti ödemelerinde kısın-

tıya gidileceğini ya da 2024 bütçesine sermaye sınıfına sağlanan 2 trilyon 210 milyar liralık vergi istisnalarının kaldırılacağını zannetmek saflık olur. Nitekim planın mimarı Mehmet Şimşek gözünü nerelere diktiğini en son AKP Strateji Kurulu toplantısında açıkladı. Şimşek'in ilk hedefi sağlık harcamaları. Bunun anlamı bir yandan sağlık personeli alımının durdurulması diğer yandan hastane kuyruklarının uzamasıdır. Asıl büyük operasyon ise ilaç, muayene ve hastane katkı paylarının artırılmasında olacak. Buna ek olarak ilaç ithalatına kısıtlamalar getirme planı var. Bunun sonucu da yoksulların kritik ilaçlara ulaşamaması, sağlık hakkının sadece ilaçları yurt dışından getirebilen zenginlerin hakkı haline gelmesi olacak. Tüm bunlarla sağlıkta ticarileşme iyice genişlerken, zaten geçinme sıkıntısı çeken emekçi ailelerin sağlık için cepten yaptıkları harcama miktarı hızla artacak.

Bunlara her alanda sosyal destek ve sosyal yardımların kısılması eklenecek. Bu ise zaten şiddetli bir geçim zorluğu çeken emekçilerin yaşamını iyice katlanılmaz hale getirecek.

Şimşek'in dillendirdiği bir formül de kamuda personel servisi bütçelerinin kısılması. Bunun sonucu da kamu çalışanlarının ulaşım ve sarf giderlerinin artması olacak. Bunların yanısıra kamu harcamalarının kısılması genel olarak halkın aldığı kamu hizmetlerinin azalması veya bozulmasına neden olacak. Bu durumun doğrudan uzantısı kamu hizmetleri alanında ticarileşmenin yaygınlaşmasıdır. Bu operasyonun ikinci ayağında ise kamu çalışanlarının iş yükünün ve koşullarının ağırlaştırılması yer alacak.

Saray rejiminin planları bunlarla sınırlı kalmayacak, işçi sınıfının kazanılmış haklarını hedef alan, işçileri sermaye sınıfı karşısında zayıflatacak uzun vadeli ve kalıcı adımlar atmaya, bunun için yasalar çıkarmaya da hazırlanıyor. İlk adımda çalışma yasalarında yapılacak değişiklikler var.

Çalışma yasalarında planlanan değişiklikler, işçilerin çalışma şartlarını ağırlaştırarak iyiden iyiye güvencesiz hale getirmeyi amaçlıyor. Rejim, geçici süreli iş sözleşmeleriyle hem işten çıkarmaları çok kolaylaştırmak hem kıdem tazminatını fiilen ortadan kaldırmak istiyor.

Esnek çalışma, uzaktan çalışma gibi

düzenlemelerin yaygınlaştırılması da çalışma yaşamında işçileri daha güvencesiz hale getirecek. Buna ek olarak iş yapmakla ilgili yemek, ulaşım, aydınlatma, ısınma, internet, telefon gibi birçok ihtiyacın maliyeti, patronlardan alınıp emekçilerin sırtına yükleyecek. Bu uygulamalar aynı zamanda işçilerin birlik ve dayanışma imkanlarını sınırlayarak, işçileri daha örgütsüz, yalnız ve güvencesiz hale getirmeyi amaçlıyor. Bir diğer yasal değişiklik hazırlığı ise 'ikinci emeklilik' diye pazarlanıyor. Bunun bir amacı işçilerin sosyal güvenlik sisteminden sağladığı sağlıktan emekliliğe kadar kullandığı tüm imkanların törpülenmesi. İkinci emeklilik uygulamasına paralel olarak emekli aylıkları daha da kısıllanacak, sağlık harcamalarında katkı payları artırılacak. Özel emeklilik sistemi aynı zamanda işçilerin maaşlarından sigorta şirketlerine zorunlu kesintiler yapılmasını getirecek. Bu da finans sermayesine işçilerden çalınan para ile yeni kaynaklar yaratmak anlamına geliyor.

Bu planın asıl önemli yanı kıdem tazminatı hakkını gasp etmeyi amaçlaması. Bu plan hayata geçerse birikmiş kıdem hakları kapitalistlere ve sigorta şirketlerine peşkeş çekilecek. Bu değişiklik sonrasında kapitalistler için işten çıkarma son derece kolaylaşmış olacak. Ayrıca kıdem hesapları aşağı çekilerek işçilerin alacağı tazminat miktarları da kuşa çevrilecek.

Saray rejimi sermaye sınıfının karlarını garanti altına almak ve küresel sıcak para fonlarına yüksek kar olanağı sunmak için işçi sınıfına karşı böylesine kapsamlı ve azgın bir saldırıya hazırlanıyor. Buna kalkışırken önümüzdeki 4 yılda seçim olmayacağı var sayımını ise saldırı için bulunmaz bir fırsat görüyor.

Görüldüğü gibi sermaye sınıfı ve bu sınıfın 'demir yumruğu' olan Saray rejimi bu defa çok kapsamlı/pervasız bir saldırının startını vermiştir. İşçi sınıfıyla emekçiler için buna katlanmak kader değildir elbet. Saldırmak onların işi. Bu küstahça saldırganlığa karşı direnir geri püskürtmek de işçi sınıfının iş olmalıdır. Birleşik, fiili-meşru örgütlü mücadeleyi yükseltmek dışında bir seçenek de bulunmuyor zaten. Hem üretim hem yaşam alanlarında bu mücadeleyi örgütlemek her zamankinden daha acil daha büyük bir ihtiyaçtır.

“Dört kolda” süren saldırılara karşı mücadeleye!

İşçi sınıfı, emekçiler, sendikalar, meslek odaları ve ilerici-devrimci güçler 1 Mayıs alanlarına çıkarken, sermaye cephesi ve onun vurucu gücü AKP-MHP rejimi de çok yönlü saldırı dalgası için hazırlık yapıyor. Sermaye cephesi krizin yükünü emekçilerin sırtına yıkacak olan sosyal yıkım programının, dinci-gerici zihniyetlerini topluma dayatmak için “yeni Anayasa”nın, demokratik hak ve özgürlükleri zorbalıkla engellemenin ve Kürt halkının kazanımlarını hedef alan sınır ötesi savaşı yeni bir boyuta taşımalarının planlarını yapıyorlar. Yani dört koldan işçilere, emekçilere, ilerici-devrimci güçlere ve Kürt halkına dönük saldırılarını daha da derinleştirmenin hesabını yapıyorlar.

TAKSİM YASAĞI İLE DİŞLERİNİ GÖSTERDİLER

Sendikalar, meslek odaları, ilerici-devrimci parti ve örgütler Taksim’de kutlanacak 1 Mayıs hazırlıklarını haftalar önce başlattılar. Bununla ilgili birçok açıklama yapıldı, Taksim 1 Mayıs’ı için girişimlerde bulunuldu. Ancak Taksim’i yasakladığını ilan eden saray rejimi, birkez daha azı dişlerini emekçiler gösterdi.

30 Nisan’da Taksim Meydanı kuşatma altına alındı, alana giden yolların kapatılacağı ilan edildi. Deniz taşımacılığında ve raylı sistemde birçok hattın çalışmayacağı ya da belli durakların kullanılmayacağı duyuruldu. 1 Mayıs kutlamasını engellemek için İstanbul’da adeta OHAL ilan ettiler. Yasak için öne sürdükleri gerekçe ise, işçi ve emekçilerle küstahça alay etmekten başka bir anlam taşıyor. İstanbul Valisi ve sarayın İçişleri Bakanı yetmemiş olmalı ki, AKP şefi de koroza katılarak “Taksim Meydanı mitinge uygun değil” safatasını tekrarladi. Oysa bu düzenin Anayasa Mahkemesi bile Taksim’in 1 Mayıs alanı olduğuna dair karar almıştı. Kaldı ki, Taksim’in 1 Mayıs için uygun olup olmadığına karar vermek, sermayenin demir yumruğu olan bir rejimin haddine düşmez. Zira işçi sınıfı Taksim Meydanı’nı 1977 yılında 1 Mayıs Meydanı ilan etmiştir.

Yasak kararı rejimin zorbalığını ortaya koyduğu gibi, işçi ve emekçilerin alanlara çıkmasından duyduğu korkuyu da göstermektedir. Zira, kendisine dayatılan derin sefaletle karşı emekçilerin direnişi

yükseltmesi, saraylarda sefahat süren zevatın en büyük korkusudur. Taksim’de kutlanacak görkemli bir 1 Mayıs’ın emekçileri sokaklara çıkmaya özendirceğini var saydıkları için, kaba şiddetle buna engel olmaya hazırlanıyorlar.

ADI KONMAYAN IMF SOSYAL YIKIM PROGRAMI

Kurdukları yağma düzeniyle büyük servetlere konan saray rejiminin şefleri ve onların etrafındaki kapitalist yiyici takımı, zaten krizde olan ekonomiyi iyice batırdılar. Hazineyi ve Merkez Bankası rezervlerini talan ettiler. Daha önce saraydan kovduğu Mehmet Şimşek’i yeniden Hazine ve Maliye Bakanı yapan Tayyip Erdoğan ise “faiz lobisi” için cazip koşullar oluşturarak yabancı sermayeyi ülkeye çekmeye çalışıyor. Bu işle görevlendirilen Şimşek ABD’de uzun süre kaynak arayıp IMF’den takdir kazandıktan sonra Körfez şeyhlerinin huzuruna çıktı. Londra’daki “faiz lobisi” ise Mehmet Şimşek’i zaten yakından tanıyor, hatta “aileden biri” kabul ediyor.

Finans tekellerinin istediği koşulların oluşturulması, onlara “güvenceli yüksek kazanç sağlamak” anlamına geliyor. Bu ise kabarık bir fatura demektir. Tabi bu da “faturayı kim ödeyecek?” sorusunu gündeme getiriyor. Söz konusu olan saraylarda sefahat sürenler olduğunda bu sorunun yanıtı açıktır: İşçi sınıfı ve emekçiler!

Zira onların lüks ve şatafattan tasar-

ruf yapmak gibi bir gündemleri bulunmuyor. Kapitalistler ise faturayı ödemek bir yana, AKP-MHP rejiminin teşvikleriyle kasalarını dolduruyorlar.

GAYRİ MEŞRU REJİM ANAYASASINI DAYATMAK İSTİYOR

31 Mart seçimlerinde hezimete uğrayan saray rejimi, toplumun geniş kesimleri nezdinde meşruluğunu yitirmiştir. Normal koşullarda böyle bir rejimin en kısa sürede erken seçime gitmesi beklenirdi. Elbette dinci-faşist rejim bunu kendi isteği ile yapmayacaktır. Bunun mümkün olması dahi toplumsal muhalefetin güçlü bir şekilde kendisini sokak mücadelelerinde ortaya koyabilmesine bağlıdır. Henüz böylesi bir tablo söz konusu olmadığı için, rejimin şefleri bugün hala daha yeni Anayasa yapmaktan söz ediyorlar. Düzen muhalefetinin pasif, saray rejiminin suyuna giden tutumu ise, hezimete uğramış zevatın ortaçağ artığı gerici zihniyetlerini Anayasa formuna uydurup bunu topluma dayatma ortamı sağlıyor.

Meşruluğunu yitirmiş bir rejimin “yeni Anayasa’dan” söz etmesi, sermaye düzeninin az buçuk kurallara uyduğu bir yerde abesle iştigal sayılırdı. Zira kapitalistler Anayasa için “toplumsal uzlaşma sözleşmesi” tanımı yapıyorlar. Bu böyleyse eğer, tonla suça batmış, kendi yasalarını bile ayaklar altına alan, yargıyı bir aparat gibi kullanan, ülkeyi yağmalayan bir rejimden olsa olsa hesap sorul-

ması gerekirdi. Elbette bu hesabı rejimin suyuna giden düzen muhalefeti sormayacak. Bunu ancak direnen işçi sınıfı ve emekçilerin birleşik örgütlü mücadelesi başarabilir.

KÜRT HALKINA DÜŞMANLIKTAN SINIR YOK

Saldırı dalgasının dördüncü ayağını, Kürt halkının kazanımlarını ortadan kaldırmak için uzun süreden beri Irak topraklarında sürdürülen savaşı yeni bir boyuta taşıma hesapları oluşturuyor. Son dönemde Irak ve Güney Kürdistan’a yapılan üst düzey ziyaretlerin öncelikli hedefi budur. Saray rejimi hem Irak hükümetini hem Barzani yönetimini, belli rüşvetler karşılığında savaş suçuna ortak edebilmek için adeta çırpınıyor. Ancak görüldüğü kadarıyla bunu henüz başaramamış değil.

Sınır ötesine taşıdığı savaş üzerinden şoven-ırkçı propaganda yapan rejim, bunu işçi sınıfının zihnini bulandırıp dikkatini sınıflar mücadelesinden başka yöne çekmek için de kullanıyor. Rejimin histerik bir hal alan saldırganlığının ön hedefinde Kürt hareketi olsa da komşu ülkelerin topraklarını işgal etmek, işgal edilen bölgeleri ilhak etmek gibi hesapları da var. Yani saray rejiminin saldırganlığı içe yönelik olduğu kadar komşu halklara da uzanan boyutlar taşıyor.

ÇOK BOYUTLU SALDIRI BİRLEŞİK DİRENİŞLE PÜSKÜRTÜLEBİLİR

Rejim dört koldan saldırıya geçeceğini ilan etmiş, bu yönde ilk adımları atmış bulunuyor. Ancak bu kapsamlı planları yapması ve ilk adımları atması hedefine ulaşacağı anlamına gelmiyor. Söz konusu saldırıların hedefinde olan işçilerin, emekçilerin, Kürt halkı ve hareketinin, ilerici ve devrimci güçlerin gösterecekleri direnç de büyük bir önem taşıyor.

Kapsamı ve pervasızlığı göz önüne alındığında, hedef alınan geniş toplum kesimlerinin birleşik mücadelesi geliştirilmeden, dört koldan gelen bu saldırı furyasıyla baş etmek mümkün görünmüyor. Bu bağlamda, saray rejiminin hedefindeki geniş toplum kesimlerinin, ama öncelikle işçi sınıfının birleşik-meşru bir mücadelenin örülmesi için çaba sarf etmeleri büyük bir önem taşıyor.

Sarayın gücü denklemini değiştirmeye yeter mi?

A. Serhat

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın 12 yıl aradan sonra Irak'a gerçekleştirdiği ziyaretin yankıları Türkiye'de olduğu gibi Ortadoğu'da da sürüyor. Aylar öncesinden Bağdat-Ankara-Erbil hattında mekik dokuyan askeri-sivil bürokrasi, "Padişahım çok yaşa" havasında bir karşılama töreni için fazlasıyla efor harcamış ve nihayet "ulu Kağan" bütün haşmetiyle Irak'ta "zuhur" etmişti. Lakin gelmesine vesile olan çok sayıda sorun da bu arada iyice birikmişti. "Yeni-Osmanlı" hayallerin eksenini oluşturduğu dış politikanın yarattığı tahribatı giderme amacı da taşıyan ziyarete yapılan övgüler Ankara'dan Bağdat'a köprü oluşturabilecek uzunluktaydı. Hal böyleyken Erdoğan'dan beklenen üstten buyurmacı performans yerini daha dikkatli ve itinalı bir dile bırakmıştı.

31 Mart seçimlerinde uğradığı büyük hezimetin yarattığı derin huzursuzluk hali eşliğinde gerçekleşen ziyaretten beklentiler oldukça yüksekti. Ayrıca 31 Mart yerel seçimlerinden hırpalanarak çıkan Erdoğan öncülüğündeki gerici-faşist koalisyonun bir başarı hikayesi yazma ihtiyacı da hasıl olmuştu. Büyük yenilginin saflarda yarattığı dağınıklığı ve moral bozukluğunu zaman kaybetmeksizin gidermek gerekiyordu. Ekonomik göstergeler dip noktayı görmüş ve sadece kısa vadede ödenmesi gereken borç miktarı 200 milyar dolara ulaşmış durumda. İflasın eşliğine gelmiş ülke ekonomisine nefes aldırabilecek kimi hamlelerin yapılamaması durumunda vaziyet daha da vahim olacak. Bir taraftan uluslararası sermayenin girişini kolaylaştırmak, diğer taraftan bölge ülkeleriyle bozulan ilişkileri düzeltmeye çalışarak körfez sermayesini cezbeden adımlar atmaktan başka çözüm yolu yok gibi.

Bu ahvalde gerçekleşen Erdoğan'ın ziyareti daha çok güvenlik, ticaret yolu ve su sorunu gibi gündemler üzerinden yansıtılsa da esas mesaj uluslararası sermaye çevrelerine verildi. Bölgede yükselen bir güç ve komşularıyla sorunlarını çözebilme kapasitesi olan bir ülkenin finans tekelleri için yarattığı "güvenli fırsatları" görünür kılmaya çalıştı. Bu bağlamda Katar ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin sağla- yacağı finansmanla, Basra'dan Edirne'ye entegre bir ticaret yolunun önümüzdeki 25-30 yıl arasında hayata geçirilmesi düşünülen proje de bu ihtiyaç üzerinden

gündeme getirildi.

"Kalkınma Yolu" olarak adlandırılan projenin evveliyatı 20 yıl öncesine dayanmakta ve bu konuda iki ülkenin Ulaştırma ve Ticaret bakanlıklarının imzalamış olduğu ön mutabakat ve protokoller var. Ne var ki Türkiye'nin "güvenlik" kaynaklı öncelikleri, Kürt Petrolünü bu süre zarfında KDP gibi bir ortakla ucuza mal ediyor olması ve bölgeye ilişkin yayılcı güdülerinin etkisindeki dış politika iki ülke arasındaki ilişkilerde soğuk rüzgarlar estirdi. Fakat gelinen yerde mevcut haliyle ilişkileri devam ettirebilmenin zorlukları ve hatta imkansızlıkları yeni bir sayfa açmayı zorunlu kılmış görünüyor. Bahse konu olan "Kalkınma Yolu" projesinin kapsamı, maliyeti, çeyrek yüzyıllık bir zamana yayılıyor olması ve en önemlisi güvenliği göz önüne alındığında işlerin çok kolay olmayacağı aşikar. Hele de Ortadoğu gibi bir coğrafyada kurulan denklemleri değiştirme ya da bozma kapasitesi bulunan bir dizi bölgesel ve uluslararası aktör varken.

Bölgenin realitesi dikkate alındığında, anlaşmanın, imza atan dört ülkenin (Türkiye, Irak, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri) inisiyatifleriyle hayata geçirilmesi mümkün görünmüyor. Nitekim atılan imzaların mürekkebi kurumadan aykırı sesler ve argümanlar dillendirilmeye başlandı. Basra körfezine kurulacak olan Faw Limanı'nın enerji, iletişim, kara ve demir yollarıyla Türkiye üzerinden Avrupa'ya

entegrasyon sağlama kapasitesi taşımadığı ve alternatif güzergahların tercih edilmesi gerektiği yazılıp çizilmeye başlandı. Orta koridor olarak da adlandırılan Kalkınma Yolu projesi, yarattığı fırsatlar kadar İran, Suudi Arabistan gibi etkili bölgesel aktörler için ciddi dezavantajlar barındırıyor. Öncelikle İran'ın içinde olmadığı Irak'a ilişkin ya da onunla beraber yapılan hesaplar, özü itibarıyla yok hükmündedir. En azından bugünün güç dengeleri, bölge ülkeleri arasındaki ilişkiler, özellikle de İran'ın Bağdat üzerindeki güçlü etkisi göz önüne alındığında bunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Stratejik anlam biçilen anlaşma metninin "Kalkınma Yolu" projesinin dışındaki diğer iki maddesini son yılların akut sorunu olan su ve "güvenlik" oluşturmaktadır. Fırat ve Dicle nehirlerinden iki ülke arasındaki anlaşmalara göre akıtılması gereken su miktarı konusunda Türkiye taahhütlerini yerine getirmede için yıllardır devam eden bir gerginlik söz konusu. Son yıllarda Türkiye tarafından bir tehdit unsuru olarak kullanılan su kaynakları ve vaat edilen su miktarının verilmemesi Irak'taki tarım arazilerinin üçte birini kullanılamaz hale getirmiştir. Rejimin aynı tehdit dili ve uygulamaları özellikle de Rojava'ya karşı son yıllarda ayyuka çıkarmış bulunuyor. Su sorunu, temel gıda maddelerine erişim ve bir bağımlılık sorunudur aynı zamanda. Şüphesiz iki nehir üzerine kurulan barajlar,

buharlaşma oranındaki artış, iklim değişikliği, suyun kullanımındaki ilkel metotlar ve başka faktörlerin de etkisiyle su kaynaklarına erişim gittikçe güç bir hale gelmektedir. Her ne kadar "iyi niyet" beyanı adına heyetler oluşturulmuş olsa da su paylaşımı iki ülke arasındaki temel sorunlardan biri olmaya devam ediyor.

Diğer önemli ve hatta stratejik anlam biçilen üçüncü temel başlık ise "güvenlik sorunu" diye tanımlanan PKK'ye karşı mücadele ortaklığıydı. Saray rejiminin Erbil'in de dahil edilmesiyle üçlü bir mekanizmanın ve ortak bir karargahın kurulması fikri, şimdilik PKK'nin "yasaklı örgüt" ilan edilmesiyle geçiştirildi. Lakin halen Merkez Bankası'nın ABD emperyalizmi tarafından yönetildiği Irak'ta Şii'si, Sünni'si, Kürt'ü ve Türkmen'iyle parçalanmış bir siyasal yapıdan murad edilen tavizleri koparmanın kolaylıkları kadar zorlukları da var.

Ne var ki 12 yıl aradan sonra Bağdat'a teşrif buyurmuş olan "Ümmetin Halifesi"ni eli boş göndermek de uygun düşmezdi. Rüşveti istediği gibi olmasa da "yasaklı örgüt" ilanı kullanışlı olması bakımından fena sayılmazdı. Aylar öncesinden Dışişleri ve Savunma Bakanı başta olmak üzere Genelkurmay Başkanı ve MİT'in başını çektiği ziyaret enfilyasyonu, istenilen kıvamda olmasa da iç kamuoyuna propaganda yapma imkanı sunan birtakım sonuçlar yaratmış görünüyor.

Ziyaretin ana ayaklarını oluşturan

şey sadece Kürt hareketine karşı bir konsept oluşturmak olmasa da bu sorunun güvenlik boyutunun kısmen de olsa minimize edilemeden bir milim yol alınmayacağı da bir kez daha görüldü. Irak hükümetinin mevcut koşullarda PKK'ye karşı bir hamle yapmayacağı ancak hareket alanını daraltan birtakım adımlar atabileceği bir kez daha anlaşılmış oldu. PKK kadrolarına mülteci statüsü verilmesi, siyasal faaliyetlerine kısıtlama getirilmesi gibi öneriler de bunu doğrulamaktadır.

Sonuç itibariyle Erdoğan'ın ziyaretine beklenenin ötesinde anlam yükleyenler ve bölgesel çapta "denklem değiştirici" gözüyle bakanlar kısa sürede yanılırla baş başa kalacaklar. Sömürgeci Türk devleti bütün bir kuşatmasına rağmen Irak merkezi hükümetiyle PKK arasındaki ilişkide denklemi değiştirebilecek bir sonuç elde edemedi. Ayrıca egemen bir ülkenin topraklarında Kürt hareketini bahane ederek ardı arkası kesilmeyen operasyonlar yürütmek, sınır ihlallerini rutinleştirmek ve işgali 30 km derinliğe taşıma hevesleri devam ederken "ikili ilişkilerde yeni bir sayfa açma" isteğinin samimiyetsizliği apaçık ortadadır.

Halen terk edilmeyen Yeni-Osmanlı hayallerin eksenini oluşturduğu bir dış politika ile iyi komşuluk ilişkilerinin kurulması mümkün değil. Hal böyleyken bu yönde laflar etmek kaba riyakarlıktan öte bir anlam taşımaz. Yıllarca Irak'taki merkezi otoriteyi baypas ederek Güney Kürdistan'ı arka bahçesine çevirip petrol hırsızlığı yapanlar bugün Bağdat'ta pişkin bir halde iki ülke ekonomisinin entegras-

yonu hakkında "dahice" önerilerde bulunabiliyorlar.

Gericici Türk sermaye devleti tarihinin en kapsamlı iktisadi ve siyasal kriziyle karşı karşıya bulunuyor. Uluslararası sermayenin operasyonlarına fazlasıyla açık hale gelmiş ülke ekonomisi yönetilemiyor, adeta sürükleniyor. Toplumun geniş kesimlerine yoksulluğu kılcal damarlarına kadar hissettirecek bir ekonomik reçete uygulanmaya başlamıştır.

Dinci-faşist AKP-MHP koalisyonu içinde çırpındığı derin ekonomik kriz halini aşmak için "Şimşek" hızıyla uluslararası piyasalarda borç arayışındayken, bölgede yeni bir ağırlık merkezi oluşturabile-

cek hareket kabiliyeti de gittikçe daralıyor. Kuşkusuz Ortadoğu denklemine büyüyen açmazlarına rağmen yapabilecekleri vardır, ama bunun da sınırları ve emperyalist ağabeylerinin bölgesel çıkarlarıyla uyumlu olması zorunluğuda var. Siyonist İsrail'in Gazze'ye saldırısı ve İran'la yaşadığı kapışmanın yarattığı bölgesel baskı karşısında ne yapacağını şaşırma hali bunun somut örneklerinden biridir. Seçim öncesi davul zurna eşliğinde Güney-Kürdistan'da PKK'ya karşı düzenlemeyi planladığı büyük askeri operasyonu en azından bir süreliğine ertelemiş görünüyor olması da bir başka örneği teşkil etmektedir.

ABD emperyalizminin olurunun almadan bölgede oyun kuruculuk ya da kendine has eksen oluşturmanın yaratacağı zorlukları aşabilmek, bugünün Türkiye'si için kolay değildir. Irak ve Suriye başta olmak üzere bölgede atılabilecek her ciddi adım Washington ve Moskova'nın bilgisi dahilinde ve ancak onların vereceği icazetle mümkün olabilir. Irak merkezi hükümetiyle bugün için stratejik anlaşmalar biçilerek imzalanan metinlerin uygulanması da ancak bu aynı güçlerin çıkarlarıyla çelişmediği sürece mümkün olabilir.

Eğitim emekçileri şiddete karşı meydanlardaydı!

Öğretmen İbrahim Oktugan'ın katledilmesinin ardından dört bir yanda iş bırakan eğitim emekçileri kitlesel yürüyüşler gerçekleştirdi. Eğitim sendikalarının ortak gerçekleştirdiği eylemlere binlerce eğitim emekçisi katıldı.

BEYAZIT'TAN İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ'NE YÜRÜYÜRÜŞ

İstanbul'da iş bırakan eğitim emekçileri Beyazıt'tan İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne yürüyüş yaparak "Güvenceli bir iş ve güvenceli gelecek" istedi.

Eğitim Sen İstanbul Şubeleri üyesi yüzlerce eğitim emekçisi Beyazıt Tramvay yolunu trafığe kapatılarak Sultanahmet'te bulunan İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne sloganlarla yürüyüş yaptı. Eylemde İTO ve Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası adına konuşmalar yapıldı.

ANKARA'DA EĞİTİM EMEKÇİLERİ MECLİS ÖNÜNE YÜRÜDÜ

Öğretmen İbrahim Oktugan'ın katledilmesinin ardından iş bırakan eğitim emekçileri, Ankara'da MEB önündeki protestonun ardından Atatürk Bulvarı'nı kapatarak Meclis'e yürüyüş yaptı. Farklı

sendikalara üye yüzlerce eğitim emekçisi "Eğitimde şiddete dur de!" yazılı pankart taşıdı.

Açıklamalarda şunlar ifade edildi:

"Okullardaki şiddetin arkasındaki nedenler ortaya çıkarılmalı, eğitim emekçilerinin can güvenliği sağlanmalıdır.

Okulda şiddetin son bulması için MEB'i acilen harekete geçmeye ve önlem almaya çağırıyoruz.

Okullarda yaşanan şiddet olaylarındaki korkutucu tırmanışı engellemek için bir an önce eğitimde şiddet yasası çıkarılmalıdır.

Eğitim kurumlarının tümünde, şiddetle mücadele etmek için alınması gereken somut önlemleri, ne yapılacağını ve nasıl önleneceğini gösteren bir eylem planı hazırlanmalıdır.

Failler toplumun vicdanını rahatlatacak ve yeni olaylar açısından caydırıcı olacak şekilde cezalandırılmalıdır.

Özel ya da devlet okulu fark etmezsiniz, derhal tüm okulların güvenliği sağlanmalıdır.

Ahlak bekçiliğine soyunan RTÜK'ün toplumsal şiddeti başlıca gündemi haline getirip, mafya ve suç temalı TV yapımlarını denetlemesi sağlanmalıdır."

Özgür Özel ve Erdoğan görüşmesi...

G. Umut

CHP Genel Başkanı Özgür Özel ile AKP şefi Tayyip Erdoğan geçtiğimiz günlerde bir araya geldi. 100 dakika süren görüşme AKP Genel Merkezi'nde gerçekleştirildi. Günlerdir gündemde tutulan "görüşmeden" geriye "boş koltuk" ve beraber açıklama yapılmaması kaldı. Özgür Özel, bir gün sonra DEM Parti Eş Başkanlarıyla yaptığı basın toplantısı sırasında görüşmeye ilişkin soruları yanıtladı. Erdoğan'ın CHP'ye iade-i ziyarette bulunacağını belirtmesi taraflar arasında görüşmelerin süreceği izlenimi veriyor.

AKP'NİN DÜZEN MUHALEFETİNİ DİZAYN ETME ÇABASI

Sekiz yıl sonra yapılan bu görüşmenin, 31 Mart seçim hezimetinin basıncı altında bulunan Erdoğan'ın süreci yönetme hamlelerinden biri olarak okunabilir. AKP iktidarı, Kürt sorununu toplumu yönetebilmek ve muhalefeti dizayn edebilmek için pervasızca istismar ederek, en azından bir dönem kendisi için "işlevli" hale getirmişti. İktidarın Kürt sorunu konusunda savaşa dayalı politikasına düzen muhalefeti yedekleme hesabı bu görüşmenin bir ayağını oluşturuyor. Diğer bir ayağını ise gerici-faşist rejime anayasal düzeyde hukuksal bir biçim vermek için gündeme getirilen "yeni anayasa" konusu oluşturuyor. Yerel seçim sonuçları göstermiştir ki saray rejimi "yeni anayasayı" tek başına uygulayacak politik-moral güç ve meşruiyetten yoksundur. Bunu bugünkü parlamento bileşeniyle zorlama ihtimaline ilişkin TKİP Merkez Yayın Organı EKİM'in "Yerel seçimler ve sonrası" başlıklı kapak yazısında yapılan şu vurgu önemlidir:

"Mevcut parlamentonun dinci-faşist bileşimi iktidar için bu doğrultuda önemli bir olanaktır. Ama bu bileşimin ürünü bir yeni anayasa, parlamenter bir darbe olmaktan öte bir anlam taşımayacak, çok daha büyük sorunları birlikte getirecek, rejim krizine içinden çıkılmaz boyutlar kazandıracaktır."

(<http://www.tkip.org/merkez-yayin-organi/sayi-333/yazilar/-/yerel-seçimler-ve-sonrasi/>)

AKP adına anayasa tartışmalarını parlamenter bir darbe görüntüsünden çıkarmanın yolu, CHP şahsında düzen muhalefeti iktidara yedeklemekten geçmektedir. AKP, 15 Temmuz darbe gi-

Sermayenin temsilcilerinin şu veya bu mekanda görüşmesinden işçi sınıfı ve emekçiler lehine bir şey çıkmaz. Emekçilerin bu tür görüşmelerden medet ummasının yaratacağı sonuç ise en iyi ihtimalle hayal kırıklığı olabilir.

rişiminin ardından böyle bir oyundan yararlanmıştı. O dönem Kılıçdaroğlu CHP'si saray rejimi için kullanışlı olduğunu göstermişti. Özgür Özel liderliğindeki CHP aynı budalalığı yapar mı? Önümüzdeki süreç bunu gösterecek.

CHP'NİN "SORUMLU MUHALEFET" HAVALARI

Görüşme süreci düzen muhalefeti tarafından bir "bilgilendirme" olarak ele alınıyor. Özgür Özel, Erdoğan'la görüşmesinde Gezi davası tutsakları hakkında Anayasa Mahkemesi'nin kararlarının uygulanmaması, belediyelerin borçları, atanamayan öğretmenler, artan hayat pahalılığı ve en son İstanbul 1 Mayıs'ındaki yasak ve saldırıyı gündeme getireceğini açıklamıştı. Görüşmenin ardından basına yansıyanlar sınırlı olsa da bu yönlü "bilgilendirmelerin" yapıldığına ilişkin bir algı oluşturuldu. Yaşanan sorunların sorumlusu olan iktidar partisinin şefiyle yapılan görüşmenin niteliğinin "bilgilendirme" düzeyinde olması düzen muhale-

fetinin işlevi hakkında fikir veriyor. CHP emin adımlarla "sorumlu muhalefet" havasında düzeni yönetecek bir alternatif olarak topluma kendisini servis ediyor.

"Boş koltuk" söylemleri vb. arasında geçen görüşmenin yankıları sürerken, TKİP değerlendirmesinde CHP'nin misyonuna ilişkin yapılan şu vurguya dikkat çekmek yerinde olacak:

"Dışarda emperyalistler ve içerde tekelci burjuvazi, birbiriyle uyumlu biçimde, ikili bir avantaj elde etmişlerdir: İktidarın son seçimlerle tescillenen zayıflığını mümkün mertebe istismar ederek icraat ve dolayısıyla hizmetlerinden en iyi biçimde yararlanmak, fakat öte yandan İmamoğlu CHP'si şahsında ortaya çıkan yeni alternatifini gelecek için adım hazırlamak."

"BOŞ KOLTUĞA" DEĞİL SIKILAN KEMERE BAK

Erdoğan görüşmeden bir gün sonra yaptığı açıklamada "Bu adımın atılmasıyla siyasetin ülkemizde çok daha yumuşa-

ma dönemine girdiğini görüyoruz" dedi. 1 Mayıs'ta estirilen terörün ardından yapılan görüşmenin "yumuşama dönemi" denilerek özetlenmesi, sınıf mücadelesinin sertleşeceğinin göstergesidir. Düzen siyasetinde "yumuşama", emeğin üzerindeki prangaların artması, kemer sıkma politikalarının yoğunlaşması anlamına gelmektedir. "12. kalkınma planı", "iki yıllık orta vadeli program" ve Çalışma Bakanlığı'nın "strateji planı" adı altında yapılan hazırlıklar emekçilerin yaşadıkları sorunların daha da artacağına işaretleridir.

Sermayenin temsilcilerinin şu veya bu mekanda görüşmesinden işçi sınıfı ve emekçiler lehine bir şey çıkmaz. Emekçilerin bu tür görüşmelerden medet ummasının yaratacağı sonuç ise en iyi ihtimalle hayal kırıklığı olabilir. 1 Mayıs'ta işçi sınıfına düşmanlığını birkez daha ilan eden saray rejimi azgın bir sosyal yıkım saldırısına hazırlanırken, emekçilerin esas gündemi buna karşı örgütlü mücadele yükseltmek olmalıdır.

Yeni anayasa tartışmaları üzerine

E. Eren Yılmaz

Komünistlerin, yerel seçim süreci boyunca yürüttükleri devrimci sınıf faaliyetinin temel vurgularından biri şu idi: “Yerel seçimlere değil ardından gelecek kapsamlı yıkım sürecine hazırlanmak gerekiyor.” Toplum yaşamında esaslı bir değişimin ancak işçi sınıfı ve emekçilerin kapitalist düzenin bütünlüklü saldırıları karşısında bağımsız, birleşik, kitlesel bir mücadele geliştirmesiyle mümkün olacağı dile getirilmişti. Devrimci seçim çalışmasını da bu yaklaşıma uygun bir şekilde örgütlediler.

Seçimlerin ardından yapılan değerlendirmelerde ise, gerici-faşist iktidarın önümüzdeki dönemde hayata geçireceği saldırıları dört başlık altında özetlediler: Ekonomik ve mali krizin faturasının emekçilere ödetilmesi, toplumda biriken hoşnutsuzluğu baskılamak için zorbalığın şiddetlendirilmesi, Kürt halkının bölgesel kazanımlarını hedefleyen savaş ve saldırganlık politikalarının derinleştirilmesi... Dördüncü başlık ise şöyle özetlenmişti:

“Dinci-faşist iktidarın seçimler sonrası için hazırlandığı dördüncü bir önemli saldırı adımı, bugüne kadarki siyasal kazanımlarına anayasal düzeyde hukuksal bir biçim vermek üzere düşünülen “yeni anayasa”dır. Bu hazırlık doğal olarak dinci-gerici esasların kamusal ve toplumsal yaşama yeni bir düzeyde dayatılmasına yönelik bir dizi adımın önünü açmak niyeti ve hesabını da içermektedir.

Yaşadığı seçim yenilgisi dinci faşist iktidarı bu saldırıların hiçbirinden alıkoymayacaktır. Ama genel seçimlerdeki başarıyı bir yerel seçim başarısıyla pekiştirme ve tüm bu saldırılara buradan alınan politik-moral güçle girişme hesabı halen boşa çıkmış durumdadır. Bu da iktidarın tüm saldırı alanlarında işinin her bakımdan daha zor olacağı anlamına gelmektedir. (Yerel seçimler ve sonrası, Ekim, Sayı:333, Nisan 2014)

Bugün toplumun temel gündemi ekonomik/sosyal yıkıma eşlik eden demokratik hak ve özgürlüklerin gasp edilmesidir. Derinleşen yoksulluk ve sefalet, hali hazırda uygulanan ekonomik-sosyal yıkım saldırılarının sonuçlarını güncel bir şekilde ortaya koyuyor. Seçimlerin hemen ardından gündeme getirilen Van Belediyesi’ne kayyım atama girişimi, Taksim 1 Mayıs’ının yasaklanması, ardından girişilen gözaltı ve tutuklama saldırıları

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler her koşulda kazanılmış temel hak ve özgürlüklerini kararlıca savunmak zordur. Ancak, kapitalist düzenin içinden geçtiğimiz sürece özgü krizlerini aşma çabasının ürünü olacak bir anayasaya hiçbir şekilde umut bağlamaması önem taşımaktadır.

ise baskı ve zorbalık uygulamalarının somut örneklerini oluşturuyor. Bu saldırı furyası halen devam ediyor. Sınır ötesi operasyon tartışmaları, bu kapsamda gündeme getirilecek milliyetçi-şoven propaganda için zemin hazırlanması, emperyalist merkezlerle yapılan pazarlıklar, Irak yönetiminin suç ortaklığına zorlanması gibi çabalar savaş histerisinin boyutu hakkında fikir veriyor. Nihayet uzun bir süredir tartışılan ve “yerli-millî” diye parlatılmaya çalışılan anayasa tartışmaları da başlamış durumda. Meclis Başkanı bu kapsamda mecliste grubu bulanan partilere ziyaretler gerçekleştiriyor. Öte yandan sermaye medyası bir bütün olarak “yeni anayasa” tartışmalarını gündemde tutuyor. Bu bağlamda meclis aritmetiği üzerinden hesaplamalar, anayasa metninin içeriği, partilerin tutumları ve siyasal yaklaşımlar tartışılıyor.

***

AKP-MHP koalisyonunun başlattığı son tartışmalar, iktidarın yarattığı ve toplumun farklı kesimlerine ağır bedeller ödeten çok yönlü krizler denklemine kendi cephesinden bir çözüm arayışı olarak görülüyor. Ancak anayasa ve içeriği Cumhuriyet tarihi boyunca sık sık tartışılan gündemlerden biri olmuştur. 1921 ve 1924 Anayasası, Osmanlı’nın yıkıntılı arasında savaşı kazanmış genç burjuvazinin kapitalist düzen kurma çabalarına hukuksal çerçeve çizme ihtiyacının ürünü olarak gündeme gelmiştir. Ardından gelen 1961 Anayasası sistemin o dönemki ihtiyaçlarına göre hazırlanmıştı. Ancak konjonktürün de etkisiyle belli demokratik haklar da içeren 61 Anayasası 12 Mart 1971 askeri darbesi ile törpüledi, 1980’de 12 Eylül faşist cuntası tarafından ortadan kaldırıldı. Faşist cuntanın hazır-

ladığı 1982 anayasası ise ülkenin kapitalist gelişim sürecine uygun adımların atılabilmesi açısından, ordunun “darbe” ile gündeme getirdiği hukuk normlarının, yine askeri cunta tarafından yaratılan koşulların yasal bir çerçevede ifadesi olmuştur.

Özellikle 1980 askeri faşist darbesi ile yürürlüğe giren anayasa o günden beri “demokrasi, özgürlük, temel insan hakları” gibi konular ekseninde sık sık tartışılmıştır. AKP hükümet olduğu ilk andan itibaren bu tartışmaları gündemde tutmaya özel bir gayret göstermiş, ülke ve dünya konjonktürüne uygun bir içeriğe büründürmüş, ama aynı zamanda kendi gerici-siyasal rejimini inşa etmenin bir paravanı ve istismar konusu haline getirmiştir. 2009-2017 referandumu ve anayasa değişiklikleri ile tek adam rejimine “yasal kılıf” uydurulmuştur. Yargı

kurumunu bir aparat olarak kullanan saray rejimi, yıllardan beri anayasayı hiçe sayan bir politika izliyor. Saray rejiminin çıkarları söz konusu olduğunda anayasa yok hükmünde sayılıyor.

Burjuva siyasal güç odakları ve burjuva cumhuriyetin temel referans noktaları ile girdiği çatışma süreçlerinden başarıyla çıkarak devleti bir bütün olarak ele geçiren ve parti iktidarı konumuna yükselen saray gericiğinin yarattığı rejim krizi, gelişen her siyasal sürecin ardından daha da derinleşiyor. Anayasa tartışmalarının yeniden başlatılması, sermaye rejiminin krizlerine çözüm bulma arayışının bir ürünüdür. Sermayenin hem iktidar hem muhalefet partilerinin bu konudaki kaygıları benzeşiyor.

Dinci-ırkçı zihniyetini topluma dayatan AKP-MHP iktidarı tek adam rejiminin kazanımlarını korumak, kurduğu gerici rejimi yerleşik/kalıcı hale getirmek için anayasa tartışmalarını yeniden başlattı. Bu yolla iktidarı boyunca büyük bir pervasızlıkla topluma dayattığı ekonomik, sosyal, siyasal saldırıları birer "norm" haline getirme hesapları yapıyor.

Eğitim müfredatında değişiklikler, başörtüsü, aile tanımlaması vb. başlıklar üzerinden tartışmalar yapılsa da hedef çok daha geniştir. Dinci-ırkçı rejimin öncelikleri ile sermayenin yağma/talan düzeninin yeni dönem ihtiyaçlarına göre bir anayasa hedefleniyor.

Düzen muhalefeti ise uzun süreden beri "restorasyon" tartışmaları yürütüyor. Saray rejiminin düzenin temel kurumlarını kendine göre uydurması, bunların geniş kitleler nezdinde meşruiyetini yitirmesi gibi sorunların yüzeysel de olsa çözülmesi için çaba harcıyor. Saray rejiminin küstahlıklarını törpülemek, imajı yerlerde sürünen sisteme en azından makyaj yapmak istiyor. AKP'nin 31 Mart hezimetinin bunun için uygun siyasi iklimi oluşturduğunu var sayıyor.

Göründüğü kadarıyla reformist-liberal sol da sermayenin siyasi temsilcilerinin başlattığı anayasa tartışmalarına eklenmiş durumda. Ufku kapitalist düzeni, dolayısıyla düzenin anayasal çerçevesini aşmayan siyasal güçler, sermaye temsilcilerinin hazırlayacağı "demokratik anayasa" ile derinleşen sorunların çözülebileceğine bel bağlama eğilimindedir.

Oysa milyonlarca işçi ve emekçinin yaşadığı temel sorunların, demokratik hak ve özgürlüklerin polis postallarıyla çiğnenmesinin, sosyal yıkımın dayatılmasının anayasa ile pek bir ilgisi yok. Tüm bunlar kurulu düzenin yarattığı sorunlardır. Nitekim kağıt üzerindeki anayasaya bakılırsa "Türkiye Cumhuriyeti Devleti demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir." Oysa herkes bilir ki bu devlet "ne demokratik ne laik ne sosyal"dir

Anayasalar, hakim toplum düzeninin

ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel niteliğine göre hazırlanır. Bu anlamıyla hâkim sınıfın bakışını, ihtiyaçlarını, karakterini taşır. Yine de egemen sınıflar ve onların siyasi temsilcileri, çoğu zaman kendileri tarafından yazılan anayasayı ayaklar altına almakta sakınca görmezler.

Örneğin yargıyı bir aparat gibi kullanan saray rejimi yıllardan beri ne Anayasa Mahkemesi (AYM) ne Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarını tanıyor.

31 Mart seçimlerinde toplumun geniş kesimleri nezdinde meşruiyetini yitirmiş bir rejimin anayasa tartışmaları başlatması kaba bir küstahlıktır. "Olağan" koşullarda böyle bir rejimin çekip gitmesi beklenirdi.

Oysa AKP-MHP koalisyonu zorba zihniyetinden aldığı güçle üste çıkarak yeni anayasa dayatıyor. Göründüğü kadarıyla bu girişimin hedefine ulaşıp ulaşmaması düzen muhalefetine, özellikle de CHP'nin alacağı tutuma bağlı olacak.

***

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler her koşulda kazanılmış temel hak ve özgürlüklerini kararlıca savunmak zorundadır. Ancak, kapitalist düzenin içinden geçtiğimiz sürece özgü krizlerini aşma çabasının ürünü olacak bir anayasaya hiçbir şekilde umut bağlamaması önem taşımaktadır.

Çünkü hakları kazanmak gibi korumak da kağıt üzerindeki yasalardan önce, fiili/meşru mücadelenin sorunudur.

Bir bütün olarak kapitalist düzenin temellerini hedefleyen devrimci sınıf mücadelesini güçlendirmeksizin, işçi sınıfının ve emekçilerin "anayasal" zeminde kazanabileceği bir hak kırıntısı yoktur. "Demokrasi", "temel insan hak ve özgürlükleri" vb. başlıklar "yeni anayasa" üzerinden değil, güncel mücadele süreçleri bağlamında tartışıldığında bir anlam taşıyabilir. Zira bu düzenin sınırları içerisinde işçi sınıfı ve emekçi kitleler lehine adımlar atılması ancak mücadelenin yaratacağı basınçla sağlanabilir.

Komünistlerin bu sürece dair temel değerlendirmeleri olası gelişmeler ve bunlara karşı alınacak devrim tutum hakkında net bir fikir vermektedir:

"Zira devleti ele geçirmiş ve topluma halen çok şey dayatmayı başarmış olsa da dinci-faşist koalisyon hala da kendi düzenini oturtabilmiş değildir. Seçim yoluyla ya da seçimleri boşa çıkarmanın bir yolunu bularak iktidarı elde tutmayı başarırsa eğer, kısa vadede toplumun üzerine yeni düzeyde bir karabasan gibi çökeceği de yeterince açıktır. Elbette bunun ağır ve ezici sonuçlarını herkesten çok işçi sınıfı ve emekçiler ile toplumsal muhalefet ve ilerici-devrimci hareket yaşayacaktır. Bütün bunlar dinci-faşist iktidarın hesaplarını boşa çıkarmanın dev-

rimci açıdan çok özel önemini açıklıkla ortaya koymaktadır."

Fakat bütün sorun, bunun devrimci konum üzerinden nasıl yapılacağı, ya da daha somut olarak, devrimci hareketin kendi bu alandaki misyonunu nasıl yerine getireceğidir...

Devrimciler kendi rollerini kendi konumları üzerinden, kendi sınıfsal alanlarında, kendi yol ve yöntemleriyle, dolayısıyla kitlelerin bilincini, mücadelesini ve örgütlenmesini geliştirmeyi hedef alan bir çizgide oynamakla yükümlüdürler. İşçileri ve emekçileri kendi acil istemleri üzerinden fiili-meşru bir çizgide mücadeleye çekmek, bu mücadeleyi büyütme ve elbette dinci-faşist iktidara karşı bir halk hareketi boyutlarına ulaştırmaya çalışmaktır onların görevi.

Güçlerinden ve olanaklarından bağımsız olarak bu böyle olmalıdır. Sorun hiçbir biçimde neyin ne denli başarılabilirliği değildir. Sorun devrimci konum üzerinden bağımsız devrimci bir çizgide hareket edebilmektir. İkelere dayalı devrimci bir çizgi üzerinden mücadeleyi büyütebilmek, mücadele mevzilerini çoğaltabilmektir." (Siyasal Durum ve Devrimci Sınıf Çizgisi)

Kayseri'de işçilerden 1 Mayıs gözlemleri

Kayseri'de işçiler 1 Mayıs'a dair gözlemlerini aktarıyor. Bir kadın işçi "Kadın işçiler bir adım öne!" çıktığını vurgularken, Savunma sanayinde çalışan bir işçi "DİSK Genel Merkezi'nin kürsü operasyonunu anlattı.

İŞÇİ KADINLAR 1 MAYIS'TA ÖN SAFLARDA YERİNİ ALDI

Emeğe saldırı kesintisiz bir şekilde devam ediyor. İşçi emekçi kadınların hakları ve gelecekleri için en önemli mücadele günlerinden biri olan 1 Mayıs'a sahip çıkmaları gerekiyor.

Kayseri'de 1 Mayıs'ta işçi ve emekçi kadınların meydanlarda olmaları çok önemliydi. 8 Mart'ta şiarımız olan "Kadın işçiler bir adım öne!" bilinci ile emekçi kadınlar olarak siper yoldaşlarımız erkeklerle birlikte alanda en ön saflarda yerimizi aldık. Bu seneki 1 Mayıs'ta kadın işçiler alanda coşkularıyla kendilerini hissettirdiler. Miting alanında varlıklarını dikkate değer bir şekilde gösterdiler. Göğün yarısı olan kadınlar sınıf mücadelesinde en önde yerlerini alarak, kararlılıklarını dosta düşmana gösterdiler. Ve biz kadınlar biliyoruz ki, emeğimize sahip çıkmanın yolu sınıf mücadelesinden geçmektedir. Çocuklarımıza ve yarımlarımıza sahip çıkmak, emeğin hükmedeceği geleceğimizi yaratmak için fabrikada, tarlada, okulda, meydanlarda kısacası ya-

şamın ve mücadelenin olduğu her yerde kadınlar olarak vardık, varız, var olmaya devam edeceğiz.

1 Mayıs'ta coşkuyla attığımız sloganlarımız ilkemizdir artık.

1 MAYIS'TAN ALDIĞIMIZ GÜÇLE GÜNE YÜKLENECEĞİZ

Metal, petrokimya, tarım orman işçileri 1 Mayıs alanındaydı. Kayseri İEKK, işçi ve emekçi kadınlar 1 Mayıs'taydı. Sınıf devrimcileri DİSK kortejinde hem nicelik hem de nitelik olarak ağırlıklarını hissettirdiler.

Sabah saat 10.00'da Kayseri'de 20 bin üyesi olan Hak-İş 60 kişilik bir katılımı "dostlar alışverişte görsün" misali, sözde 1 Mayıs açıklaması yaptı. Türk-İş Atatürk anıtı önünde sözde bir basın açıklaması yapmakla yetindi. Birleşik kitlesel bir 1

Mayıs konusunda tutarlı davranan, Mimar Sinan Parkı'nda yerini alan Türk-İş'e bağlı tek sendika TÜMTİS oldu.

DİSK'in bürokratları sınıf devrimcilerinden duydukları korkuyu ortaya koydular. DİSK Genel Merkezi, belki de tarihinde ilk defa gönderdiği yazıyla, konuşmacı tayin etti. Zira iki yıldır 1 Mayıs'ta kürsüden konuşan devrimci mücadeleci bir sendikacının kürsüde olmasına tahammülleri yoktu. Taksim kaçını DİSK ağaları Kayseri'de de böyle bir operasyona imza attılar.

Aslolan pratikti. Nitekim DİSK korteji, işçi katılımı açısından en görkemli olanıydı. Son iki yılın başarılı 1 Mayıs tablosu sınıf devrimcilerinin eseri idi.

Bizler 1 Mayıs'tan aldığımız güçle güne yükleneceğiz. Geleceği kazanmak için sınıf çalışmasını büyüteceğiz.

KAYSERİ'DE BİR EMEKLİ: "İŞÇİLER DAMGASINI VURDU"

Kayseri'de kitlesel 1 Mayıs miting yapıldı. Şehrin değişik yerlerinden harekete geçen kortejler Mimar Sinan parkı toplanma alanında buluştular. Coşkulu kalabalık "Direne direne kazanacağız", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Taksim 1 Mayısı'nır. Taksim bizimdir", "Sermayeye geçit yok", "Yaşasın devrim ve sosyalizm "gibi sloganların atıldığı yürüyüşte BDSP geniş bir katılım sağlayarak miting damgasını vurdu. BDSP kortejini oluşturan kitlenin işçilerden oluştuğu ve Kayseri'deki 1 Mayıs mitinglerine gelecekte işçilerin damgasını vuracağı bir gerçektir.

1 Mayıs miting kürsüsünde konuşmacılar 1 Mayıs'ın önemini belirten konuşmalarında 1 Mayıs'ın önemi ve sermayenin saldırılarına karşı örgütlenmenin ivedi olarak fabrikalar da örgütlenmenin buna örnek olarak Sarp Tekstil, Colin's, Kayseri Yem Saray Çiftliği gibi iş yerlerinde devrimcilerin çalışmalarının örnek gösterildiği konuşmaların ardından kitleler önümüzdeki 1 Mayıs'ta tekrar meydanlarda buluşmak üzere dağıldılar.

KIZIL BAYRAK / KAYSERİ

İzmir 1 Mayıs'ı dört koldan (Basma- ne, Cumhuriyet, Liman, Kıbrıs Şehitleri) gerçekleştirilen ve tüm kollarda saat 11.00'da başlayan yürüyüşlerin ardından Gündoğdu Meydanı'nda gerçekleştirildi.

Geçmiş yıllara oranla toplamda miting katılımının zayıf olduğu gözlemlendi. DİSK ve KESK kortejlerine katılımı kısmi bir artış olsa da 1 Mayıs yürüyüşleri görece coşkusuz bir atmosferde gerçekleşti.

İzmir'de yaklaşık 10 bin kişinin katıldığı 1 Mayıs'a, yerel seçimlerin ardından oluşan "motivasyon" pek yansımada, ekonomik krizin yoğunlaştığı bir dönemde temel taleplerin alana yansımaları zayıf kaldı. Genel slogan ve şiarların yanı sıra "Taksim 1 Mayıs'ı" vurgusu ve dayanışma sloganları belirgin bir ağırlık oluşturdu. Hem sendikaların ve meslek

İzmir'de 1 Mayıs!

odalarının hem de siyasal kurumların 1 Mayıs'a dönük hazırlıklarının zayıf kalması alana ve kitle katılımına doğrudan yansdı.

Mitinge Basmane'den katılan DİSK kortejinin en önünde DİSK amblemi taşıdı. DİSK kortejinde Genel-İş, Birleşik Metal-İş, Emekli Sen, Lastik-İş, Sosyal-İş ve Enerji Sen pankartlarıyla yerini aldı. DİSK kortejinin hemen arkasına İşçi-Emekçi Birliği İzmir bileşenleri sıralandı. Birleşik Emekliler Sendikası da bu kolda yerini alan kurumlardan. Basmane kolunun en arkasında ise BDSP korteji yürüdü.

Cumhuriyet yürüyüş kolunun en önünde KESK korteji yer aldı. KESK ve KESK'e bağlı Eğitim-Sen, SES, BES, Tüm

Bel Sen, BTS, Kültür Sanat Sen ve ESM sendikaları bu yürüyüş kolundaydı. Özel Sektör Öğretmenleri, Psikologlar Derneği, TTB Tıp Öğrencileri, Mali Müşavirler, İHD, Tüm Emekliler Sendikası, Alevi Bektaşî Federasyonu ve Pir Sultan Abdal Derneği yine bu kolda yürüyüşe katıldılar. ÇHD, Dem Parti, Yeşil Sol Parti, ESP, SYKP, Partizan, Devrimci Hareket, Mücadele Birliği, SMF, TÖP, TAYAD, SEP, Halkevleri, UMUTSEN, TKH, TİP, TKP, Sol Parti ve birçok kurum yine Cumhuriyet kolu üzerinden alana giriş yaptı.

Kıbrıs Şehirleri Caddesi'ndeki yürüyüş kolunda ise TMMOB, TTB ve İzmir Barosu kortejlerinin yanı sıra kimi dernekler yer aldı. TMMOB'a bağlı odalara üye olan öğrenciler bu kolda "Sınıf

karşı sınıf!" pankartıyla yürüyüşteki yerini aldı. Türk-İş ve bağlı sendikalar ise Liman kolu üzerinden alana giriş yaptı. Kolların alana giriş yapmalarının ardından ortak metin okundu. Sonrasında ise miting Moğollar konseriyle devam etti.

Mitingden notlar:

-Sınıf devrimcileri en önde "Emeğin kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur!" şiarlı imzasız pankart açtılar. Ana pankartın arkasında "Savaşa, baskıya, sosyal yıkıma geçit yok!" şiarlı BDSP, "Bu düzen dikiz tutmaz. Sömürsüz bir dünyayı biz dokuyacağız!" şiarlı DEV TEKSTİL, "Bir zincir yitirenler bir dünya kazanacak!" şiarlı Ege İşçi Birliği pankartları taşındı.

-Geçmiş yıllarda olduğu gibi sadece Türk İş korteji değil, DİSK korteji de alana girer girmez dağıldı ve miting alanını boşalttı.

KIZIL BAYRAK / İZMİR

İstanbul 1 Mayıs'ı gözlemi

1 Mayıs'a giden süreçte devrimci grupların basıncından ve toplumdaki Taksim beklentisinden kaçamayan DİSK yöneticileri, Taksim'e çıkacaklarını ilan ettiler. Yer tercihi konusunda, emekçilere kefil olduğuna dair manasız açıklamalar yapan Özgür Özel ve CHP'ye yaslanan DİSK Saraçhane'yi işaret etmiş, KESK ise Beşiktaş'ta karar kılmıştı. Son güne gelindiğinde ise KESK yangından mal kaçırıcısına yaptığı açıklama ile Beşiktaş buluşmasını iptal ederek Saraçhane'ye çağrı yapmıştı. Beşiktaş'a çağrı yapan grupların bir kısmı KESK'in peşinden Saraçhane'ye gitti. Diğerleri ise Taksim'i zorlama iddiasında samimi olan ve tarihsel hafızanın da bulunduğu bazı noktalara çağrıda bulunarak Taksim iradesine sahip çıkmaya karar vermişti.

1 Mayıs sabahında biz ise BDSP, DGB, TOMİS ve DEV TEKSTİL olarak Çağlayan Nazım Hikmet Kültür Merkezi önünden "Biji 1 Gulan, Yaşasın 1 Mayıs!" ve "1 Mayıs Kızıldır, Kızıl Kalacak!" sloganlarımızla Taksim'e doğru yürüyüşe geçtik. Devrimci irade karşısında hem nicelik hem de nitelik bakımından yetersiz kalan polislerle dakikalarca süren bir arbedeye giriştik, her yoldaşımız için tam bir dayanışma örneği göstererek ve son gücümüze kadar direnerek mücadele ettik. Yoldaşlarımızın büyük çoğunluğu ancak takviye polis ekipleri geldikten sonra ters kelepçeye, yere yatırılarak, ancak tüm bunlara rağmen başları dik bir şekilde gözaltına alındı. Bir yoldaşımız kelepçe takılacağı esnada adeta canına kaste-

dilmek istenircesine karşıdan gelen bir aracın altına itilmek suretiyle yere atıldı. Yürüyüşle ilgisi olmayan, sadece o esnada yoldan geçen insanlar dahi gözaltına alınmaya çalışıldı.

Direnişimiz esnasında henüz gözaltına alamadıkları biz beş kadının önüne yaklaşık 40 polis kalkanlarıyla adeta bir duvar ördü. Kol kola girerek attığımız sloganlarla gözaltıların hukuksuzluğunu, korkmadığımızı ve Taksim'den vazgeçmeyeceğimizi haykırdık. Son olarak polis saldırısının çekimini yapmaya çalışan Kızıl Bayrak muhabiri ve biz gözaltına alındık.

Sağlık kontrollü için götürüldüğümüz Bağcılar Devlet Hastanesi'ndeki hekim tarafından usulüne uygun olmayan bir biçimde muayene edilmeye çalışıldık. Arkasından, Vatan'da bulunan Emniyet Müdürlüğü önündeki gözaltı araçlarında savcıdan talimat gelmemesi gerekçe edilerek yaklaşık 8 saat bekletildikten sonra ifadelerimiz alındı ve Seyrantepe Devlet Hastanesi'ndeki sağlık kontrolünün ardından serbest bırakıldık.

Gözaltından çıktıktan sonra bizden önce alınan yoldaşlarımızın durumunu öğrenmek ve diğer alanlardaki gelişmeleri takip etmek için telefonlarımızı kont-

rol ettiğimizde bütün yoldaşlarımızın bırakılmış olması bizi sevindirdi. Ancak gözaltı süreleri uzatılan Gençlik Komiteleri ve Partizan'dan arkadaşlarımızın olduğunu duymak oldukça üzdü ve öfkelenirdi.

Daha sonra Saraçhane'de biz devrimcilerin öngördüğü üzere CHP'nin ve DİSK'in alanı terk ettiğini ve diğer sol-sosyalist grupların Bozdoğan su kemerinin önündeki barikatı aşmadığını okuduk. Tüm bu yaşananlardan en rahatsız edici olanı, Saraçhane'de İbrahim Kaypakka'nın görselinin basılı olduğu flamalar bahane edilerek polis saldırısına uğrayan Partizan okurlarıyla alanda bulunan siyasi çevrelerin neredeyse hiçbirinin dayanışma göstermemesidir.

Maalesef ki gözaltılar bizimle sınırlı kalmadı, iktidar sadece ideolojik değil, baskı aygıtlarını da kullanmaya devam ederek 3 Mayıs sabahı Saraçhane'de meşru bir biçimde 1 Mayıs kutlamalarına katılma hakkını kullanan onlarca kişinin evine polis baskınları yaptırttı.

Nihayetinde gururla söyleyebiliriz ki biz devrimciler olarak ne sendikal bürokrasinin ne de düzen partilerinin çizdiği sınırlarda kalarak Taksim iradesinden vazgeçmedik ve sermaye düzeninin bekçileri karşısında sonuna kadar direndik! Gözaltına alınan tüm dostlarımızla dayanışıyor ve onlar ile direnmeye devam ediyoruz!

Biji 1 Gulan, Yaşasın 1 Mayıs!

GEBZE'DEN GENÇ BİR DEVRİMCI

Şiddetli yağmura rağmen 1 Mayıs coşkusu

çağı Tandoğan Meydanı'na yürüdü.

Emekçiler hazırladıkları özgün dövizlerle yürüyüşe katılırken, son dönemde taban maaş talebi ile mücadelesini sürdüren Özel Öğretmenler Sendikası canlı korteji ile dikkat çekti. "ODTÜ burada, sınıfının yanında!" sloganları ile alana yürüyen ODTÜ öğrencileri, her yıl Devrim Stadyumu'nda gerçekleştirilen şenliğin kayyım rektör tarafından yasaklanmaya çalışılmasına tepkilerini gösterdiler. Mülkiye öğrencileri ise Mülkiyeliler Birliği ile alana gelirken onlar da bu hafta sonu gerçekleştirilmesi gereken İnek Bayramı'nın için boşaltma girişim-

lerine karşı seslerini yükselttiler.

1 Mayıs sürecinde sendika ve odaların 1 Mayıs'ı oldubittiye getirmeye çalışan tutumlarına karşı bir araya gelen ve ortak tutum alan Ankara 1 Mayıs Platformu bileşenleri ise mitinge ortak pankartın arkasında oluşturdukları kortejler ile katıldılar.

Sınıf devrimcileri de Ankara 1 Mayıs Platformu ile birlikte "Savaşa, baskıya, sosyal yıkıma geçit yok!" pankartı ile alandaki yerini aldı. Ankara İşçi Meclisi ise mitinge "Emeğin kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur!" pankartı, flamaları ve dövizleri ile katıldı. Ayrıca sendikal bü-

rokraşiye karşı mücadelelerini sürdüren belediye işçileri de Ankara İşçi Meclisi ile birlikte ve "Belediye işçisi köle değildir!" pankartı ile 1 Mayıs alanında yerini aldı.

Yağmura rağmen coşkulu sloganlarla yapılan yürüyüşün ardından miting programı "Yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek" şiiri eşliğinde gerçekleştirilen saygı duruşu ve 1 Mayıs Marşı ile başladı.

Saygı duruşunun ardından Tertip Komitesi tarafından hazırlanan ortak metin Arapça, Kürtçe ve Türkçe olarak okundu.

Kürsüde yapılan konuşmaların ardından miting, Bandista konseri ile sona erdi.

KIZIL BAYRAK / ANKARA

Ankara'da dün gecedeki beri yağın şiddetli yağmura rağmen işçi ve emekçiler 1 Mayıs coşkusuyla alanlara çıktılar. Ekonomik krize, hayat pahalılığına, yoksulluğa, faşist baskılara ve Filistin'de devam eden Siyonist işgale karşı tutum ve taleplerin öne çıktığı Ankara 1 Mayıs'ında, sendika kortejlerinin son yıllarda yaşadığı zayıflamanın devam etmesi dikkat çekti.

Ankara'da 1 Mayıs geleneksel olarak yapılan yerel kutlamalarla başladı. Batıkent, Sincan ve Tuzluca'yır'da yapılan yerel kutlamaların ardından saat 12.00'den itibaren binlerce işçi ve emekçi AKM önünde kortejlerini oluşturarak "Her yer Taksim, her yer 1 Mayıs!" sloganları ile 1 Mayıs mitinginin yapıla-

Devrimci mirası yaşatmak, daha

'71 Devrimci Hareketi'nin simge isimleri Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, İbrahim Kaypakkaya ve yoldaşları her yıl ölüm yıldönümlerinde anılmakta, devrimci kadro tipinin seçkin örnekleri olarak, devrimci harekete kattıkları olumlu değerlere vurgu yapılmaktadır. Ancak Türkiye devrim mücadelesinin yüzakı olan bu devrimcileri ananlar, dahası onların devrettiği mirası yaşattığını öne sürenler arasında ciddi farklar bulunmaktadır. Öte yandan, özellikle idam edilerek katledilen Deniz Gezmiş ve yoldaşları, reformistinden devlet solcusuna, gericisinden ırkçı-şoven zihniyetin bazı temsilcilerine kadar bir takım soysuzlar tarafından istismar konusu da edilmektedir. Türkiye'deki devrimci örgüt ve partiler uzun yıllar '71 Devrimci Hareketi'nin şu veya bu akımının mirasçısı olduğunu savunmuştur. Halen de bu çizgide ısrar eden, yaklaşık 40 yıl önce bu genç devrimciler tarafından ortaya konulan düşünsel düzeyin ötesine geçemeyen akımlar vardır. Henüz yirmili yaşlardaki devrimcilerin ortaya koyduğu ideolojik-politik tahlillere takılıp kalanların, '71 devrimci hareketinin mirasını yaşattıklarını sanmaları kolay anlaşılır bir durum değildir. Böyleleri, genç devrimcilerin 40 yıl önce ortaya koyduğu düşünsel ürünlere sıkı sıkıya sarılarak, teorik üretim için çaba harcama "yükü"nden de kurtulmuş oluyorlar.

"REFORMİZMDEN DEVRİMCİ KOPUŞ, SEÇKİN DEVRİMCİ KİŞİLİK..."

Komünistler, '71 Devrimci Hareketi'ni Türkiye'nin reformist geleneğinden devrimci bir kopuş olarak değerlendirmişlerdir. Bu kopuşa asıl anlamını veren, küçük devrimci grupların kent veya kırdaki silahlı eylemler yapması değildir elbette. Kopuşun asıl anlamı, bu akımların ideolojik-politik bilinç planında gerçekleştirdiği sıçramadır. Bilinç planındaki sıçrama, bu akımların devlet konusunda, şiddete dayalı devrim konusunda, kapitalizmin temel noktalardan reddi konusunda radikal, devrimci bir ideolojik-politik tutum geliştirebilmesinin yolunu açmıştır ki, kopuşa asıl anlamını veren de budur.

'60'lı yıllar sosyal uyanışın yaygınlaştığı, toplumsal muhalefetin hızla gelişip kabardığı bir dönemdir. İşçi sınıfı, kentten ve kırdan emekçileri, Türkiye tarihinde ilk

defa bu dönemde, bu kadar kitlesel bir şekilde eylem alanlarında, grevlerde, direnişlerde, toprak işgallerinde sözünü söylemeye, sola, sosyalizme yakınlaşmaya başlamıştır.

Mücadele alanlarında işçi sınıfı ve emekçiler olduğu halde, dönemin sosyalist olma iddiasında olan akımların çizgileri, büyük ölçüde orta sınıf aydınları tarafından belirlenmiştir. TİP, YÖN, MDD, dönemin öne çıkan sol akımlarıdır. Ancak bu akımların hiçbiri, devrimci iktidar perspektifi bir yana, düzeni cepheden karşıya alabilecek bir çizgiyi temsil edebilecek durumda değildi. '71 devrimci hareketi, döneme egemen olan reformist cendereyi kırmış, bu devrimci kopuş sayesinde radikal devrimci akımlar oluşturabilmiştir. Burjuva sosyalizmi olarak tanımladığımız TİP, YÖN, MDD ise, 1974'ten sonra devrimci akımların güçlenmesiyle esas olarak dönemini kapmıştır.

Reformizmden devrimci kopuşun sağlanmasına önderlik eden kadroların, Mahirler, Denizler, Kaypakkaya ve onların yoldaşlarının devrimci kişiliklerinde içselleştirdikleri üstün nitelikler de, Türkiye devrimci hareketine '71'den miras kalan önemli kazanımlardır. Her yönüyle düzeni cepheden karşıya alan devrimci bir duruş, düzenin cellâtları karşısında hiçbir koşulda eğilmeme, tereddütsüz

bir şekilde davaya adanma, devrimci dayanışma ve siper yoldaşlığı konusunda pürüzsüz bir içtenlik, devrimci örgüt ve pratiğe olduğu kadar teoriye, düşünsel gelişim ve üretime önem veren bir devrimci kadro...

'71 devrimci akımlarının ideolojik-politik çizgilerini, pratik eylem tarzlarını burada tartışmak gerekmiyor. Zira bu alanda düşünülen yanlışlar veya acemilikler, devrimci harekete miras bırakılan seçkin devrimci kadro örneğinin değerini hiçbir koşulda eksiltmez. Önemli olan reformizmden gerçekleşen devrimci kopuşun bu erken döneminde bile bu üstünlüklerin devrimci kişiliklere içerilebilmiş olmasıdır. Örnek alınması, yaşatılması, yenden ve daha ileriden yaratılması gereken yön de budur.

'71'DEN MİRAS KALAN DEVRİMCİ DEĞERLERİN TÜKETİLMESİ...

Devrimci mirası ve değerleri yaşatmanın yolu, günün koşullarına göre yenden üretmekten geçer. Ancak bu kadarı yeterli değil. Bundan da önemli olanı, bu mirasın yetişen devrimci kadroların bilicinde içselleşmesini sağlamak ve devrimci kişiliğe içerilmiş değerler bütününe dahil edilebilir. Ancak o zaman bu devrimci mirasın, devrimci kadronun

düşünce ve eylemine yol gösterici olması sağlanabilir. Bunu başarmak sanıldığı kadar kolay değildir. Zira bu niyetleri aşan bir sorundur; örgüt veya partilerin ideolojik-politik çizgileri, ilkesel tutumları, devrimci örgüt anlayışları ile yakından ilgilidir. Geleneksel devrimci-demokrat akımlar, '71 devrimci akımlarının ortaya koyduğu ideolojik-programatik düzeyin ilerisine çıkmadıkları ölçüde, geçmişe sınımsız sarılıyorlar. Bu ise düşünsel alanda bir kısırlık, kendini yenileyememe ve kapitalist toplumun tek tutarlı devrimci sınıfı olan proletaryanın tarihsel devrimci rolünü gerçek içeriğiyle kavrayamama noktasında takılıp kalmalarına yolaçıyor. Böylece, devrimci değerlerin daha ileriden üretilmesi bir yana, var olan mirasın gerisine düşme, dahası o değerleri tüketme noktasına varılabiliyor. Sınıf ve kitle hareketinin zayıflığı koşullarında yetişen kadro tipinin sorunlu yapısı, semt kökenli bu kadroların devletin sistemli yozlaştırma saldırısına maruz kalmaları ise soruna bambaşka bir boyut katıyor. Sorunlu haline rağmen bu "kadro" tipinin, üstelik devrimci bir kimlik geliştirmeden bünyeye alınması nedeniyle, '71'in devrimci kadro kişiliğinin niteliklerine fazlasıyla uzak, devrimci mirası ancak söylem düzeyinde savunabilen bir anlayış hakim hale gelebiliyor. Öyle ki, bu kişiliklerin pratiği, kimi zaman devrimcilerin emek-

a ileriye taşımakla mümkündür!

çiler nezdindeki itibarlarının sarsılmasına yol açabilecek derecede sorunlu olabiliyor. Bazı ara akım kadroları üzerinden yansıyan sorunlu kişiliklerde, devrimci değerlerin önemli ölçüde yitimine tanık olmuştuk. Devrimci samimiyetini büyük oranda tüketmiş olan bu kesim dar grupçu, fazlasıyla faydacı, ortamına göre kibirli ve saldırgan olabilmektedir. Bunlar, uzun zamandır reformistlerle aynı kulvarda bulunmanın da etkisiyle, burjuva siyaset tarzının olmazsa olmazları olan hile, ayak oyunları, iç hesaplar, perde arkası kulislere vb. "haslet"leri, pek çok yerde politik çizgilerine dahil etmekte bir sakıncı görmeyebilmektedirler.

Dejenerasyonun böylesi uç noktalara varmasını, devrimci değerlere sırt çevirip reformistlerle kucaklaşmanın sonuçlarından biri saymak mümkündür. '71 Devrimci Hareketi'ni değil fakat Denizler'i öne çıkaran, onları "ikon"laştırıp siyasi rant aracı olarak kullanmak isteyen ırkçı-şoven zihniyetin temsilcileri de var. Bu gerici çevrelerin ayırıcı özelliği, Kürt halkına düşmanlık ve devletin militarist güçlerine payandalık etmektir. Oysa Deniz Gezmiş'in idam sehvası önünde haykırdığı "Yaşasın Marksizm-Leninizm! Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği!" şiarı bile, bunların Denizler'le karşıt dünyalara ait olduklarını kanıtlamaya yeter. İdam sehvasında ölüm yiğitlikle göğüslenirken haykırılmış bu şiarlar, devrim ile düzen arasında aşılabilir bir uçurum olarak durmaktadır.

Türkiye'nin sosyal reformist partileri de, '71 Devrimci Hareketi'nin önderlerini öne çıkartma tutumunu, onların miras bıraktığı değerlerin arkasında durma iddiasını halen terk etmiş değiller. Komünist yazında pek çok kere dile getirildiği gibi bunlar, burjuva karşı-devriminin zoru karşısında sinmiş, ihtilalci çizgiden yüzgeri etmiş, devrimci örgüt anlayışını ve pratiğini terk etmiş, devrimci miras ve değerleri düzen bekçilerinin ayakları altına sererek burjuvazinin icazetine sığınmışlardır.

Düzen bataklığına boylu boyunca uzanan bu "tövbekar"lar, artık sermayenin parlamentosuna kapağı atma hayalleriyle avunuyorlar. İşçi soysuzluğa vardırıran bazıları ise, "Deniz Gezmişler'in yolu bugün parlamentoya çıkmıştır" di-

yebiliyorlar. Oysa '71 devrimcileri, Deniz Gezmişler, Mahir Çayanlar, İbrahim Kaypakayalar, TIP'in parlamenter çizgisini reddederek devrimi seçmişlerdi. Onlar kurtuluşun reformlarda değil, devrimde olduğunu fark etmiş, gerçekleştirdikleri sıçrama ile devrimci akımların kurucuları olmuşlardır. Başka bir ifadeyle, '71'in devrimci akımlarını devrimci yapan, reformist partilerin bugün içinde buldukları düzen içi zemini mahkum ederek aşabilmiş olmalarıdır.

GELECEĞİ KUCAKLAMAK İÇİN GEÇMİŞİ AŞMAK!

Devrimci mirasın değerler planında erozyona uğraması bir rastlantı olmadığı gibi, niyetlerle de açıklanamaz. Sorunun esası, uzun süredir devam eden tasfiyeciliğin yarattığı bozulmanın yanı sıra, devrimci mirası aşındıran örgüt/partilerin programatik, ideolojik-politik çizgilerinden kaynaklanıyor. Bu alanda yaşanan tıkanma ve belirsizliklere rağmen, geleneksel çizgileriyle devrimci tarzda hesaplaşma cesareti gösteremeyenler, kendilerini devrimci değerleri öğüten bir çark işlevi görmekten alıkoyamadılar.

Sorunun bu boyuta varması, geleneksel solun içine düştüğü "ciddiyet ve samimiyet bunalımı" ile yakından bağlantılıdır. Devrimci kadronun kişiliğinde

boy veren sorunlar, bütünü parçadaki yansımalarıdır aynı zamanda. Belirtmek gerekir ki, komünistlerin de güçlerini kadrolaştırmada, kadrolarını yetkinleştirmede karşılaştığı sorunlar, zorlandığı alanlar vardır. Ancak burada tartıştığımız sorunun mahiyeti, komünistlerin zorlanma alanlarının çok ötesindedir.

Devrimci mirasın aşınmasında pek çok faktörün rolünden söz etmek mümkündür. Fakat buna rağmen sorunun özü, geçmiş anlamak ve devrimci tarzda aşmakla ilgilidir. Bunun anlamı ise, geçmişin devrimciliğinden daha ileri bir devrimcilik düzeyine, küçük-burjuva devrimciliğinden işçi sınıfı devrimciliğine erişebilmektir.

Komünistler, devrim ve sosyalizm davasına samimiyetle bağlı olan devrimcilerle, bu temel önemdeki hatırlatmayı sık sık yaptılar. Ancak halihazırda bunu başarabilen tek akım partimiz TKİP'dir. Bu durum, devrimci mirası geliştirip yeniden üretme noktasında da komünistlere, komünist kadro ve militanlara önemli sorumluluklar yüklemektedir. Burjuvazinin her cepheden yönelttiği azgın saldırılara karşı durmanın özel bir önem taşıdığı verili koşullarda, '71 mirasının devrimci özünü uygun tarzda ve daha ileriden yaşatılmasının önemi yeterince açıktır. Komünistlerin devrim ve sosyalizm davasına samimiyetle bağlı olan kesimle-

re yönelttiği, "geçmiş devrimci tarzda aşma" çağrısı da güncelliğini korumaktadır.

Sermaye devletinin illegal devrimci çalışmayı baltalamak için azgınca saldırıdığı, sol akımların ise önemli ölçüde illegal devrimci siyasi faaliyet yürütme refleksini yitirdiği şu dönemde, Denizlerin 25'inci ölüm yıldönümü, bu durumu sorgulamanın vesilesi yapılabilmelidir. En azından devrim ve sosyalizm davasına samimiyetle bağlı olanlar bu özgüven ve cesareti göstermelidir. Zira devrimci faaliyeti düzenin dayatmasıyla belli alanlara hapsedenlerin, bugünü kurtarıp kurtarmayacakları belli değil ama geleceği kaybetme olasılıkları fazlasıyla yüksektir.

Marksist bir partinin temeli olan devrimci teori, devrimci örgüt, devrimci sınıf diyalektik bütünlüğünü bünyesinde toplayabilen TKİP, bu net çizgiye ve tok iddiaya yaslanarak devrimci mirasın ve değerlerin savunulmasının, daha ileriden yaşatılmasının güvencesidir. Bu noktada öncülük misyonunu hakkıyla yerine getirdiğinde, devrim ve sosyalizm davasına samimiyetle bağlı olan diğer devrimcilerin de önünü açacaktır.

(WWW.TKIP.ORG'DAN ALINMIŞTIR...)

Faşizmin yenilgiye uğratıldığı gün: 8 Mayıs

A. Vedat Ceylan

Nazi faşizmini tarihe gömen Kızıl Ordu'yu, Sovyet halklarını, partizanları, faşizmin yenilgisi ve sosyalizmin zaferi için büyük bedeller ödeyerek tarih yazanları, bu büyük zaferin yıl dönümünde bir kez daha saygıyla anıyoruz.

ABD, İngiltere ve Fransa Hitler faşizmini bir taraftan Sovyetler Birliği'ni çökertmek için desteklediler, diğer taraftan bu insanlık dışı vahşeti kasalarını doldurmanın bir aracı olarak kullandılar. Almanya'nın Sosyal Demokratları ise bir kez daha o uğursuz rollerini oynayarak, Hitler'in savaş makinesine destek verdiler.

Hitlerin Nazi orduları büyük bir vahşetle Sovyet halklarına savaş açmış, 28 Haziran 1941'de yaklaşık 3 milyon asker ile sınırı geçmiş ve üç koldan Sovyetler Birliği'ne saldırı başlatmıştı.

LENİNGRAD DİRENİŞİ

Aralık 1941'de Nazi orduları Moskova önlerine dayanmış ve 2,5 yıl süren Leningrad Direnişi başlamıştı.

Özellikle ABD ile İngiltere Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) Nazi savaş makinası karşında tutunamamaları yıkılacağı varsayıyorlardı.

Bu beklenti kursaklarında kaldı. Zira Hitler ordularının saldırısının başlamasını takiben cephe gerisinde partizan direnişi başlatıldı. Kızıl Ordu askerleri, yerel parti örgütlerinin üyeleri ve Genç Komünistler Birliği (Komsomollar) partizan birliklerinin çekirdeğini oluşturdu. Kısa sürede 100 bine yakın partizan cephe gerisinde faşist Alman ordusu Wehrmacht'a karşı barikatlardaydı.

1942 yılında daha da güçlenmiş olan Kızıl Ordu birlikleri Moskova önlerinde Nazi Ordusu'na darbe üstüne darbe vurarak ilerlemeye başladı. Güneyden saldırıya hazırlanan Nazi Ordusu Stalingrad önlerine ulaştı ve 5,5 ay süren Stalingrad Direnişi başladı.

23 Kasım 1942'de 300 bin civarında Nazi askeri Don Nehri'nin doğusunda kısıldı. Havadan yapılan takviyelerle bir süre daha tutunan Nazi ordusu, 2 Şubat 1943'te teslim oldu.

Tarihin en kanlı savaşlarından biri olan Stalingrad Savaşı, Nazilerin doğudaki ilerlemesini durdurdu. Kızıl Ordu'nun bu zaferi, Nazi ordularını önce Sovyetler Birliği topraklarından, sonrasında ise

Doğu Avrupa'dan püskürtülmesinin önünü açtı.

HİTLERİN GÖZDESİ 6. ORDU TESLİM OLUYOR

1944 Aralık sonunda Wehrmacht'ın 300 bin kişilik 6. Ordusu'ndan arta kalanlar teslim oldu.

Nazi orduları ilk kez bu kadar büyük bir ordu ve bunca modern silah ve teçhizatla teslim oluyordu. Temmuz 1943'de en büyük tank muharebesi olan "Kursk Savaşı" ve "Kutuzov Operasyonu" ile Nazi savaş makinası Kızıl Ordu'dan darbe üstüne darbe yedi.

Kızıl Ordu sadece SSCB'yi değil, Hitler'in savaş makinasının vahşi baskılarına maruz kalan batının emekçi halklarını ve insanlığı da Nazi vahşetinden kurtarmanın savaşını veriyordu.

Kızıl Ordu ilerliyor, Nazi savaş makinası Wehrmacht, yenilgi üstüne yenilgi olarak geriliyordu.

Nazi orduları ancak 1944 yılında Leningrad'dan sökülüp atılabildi. Nazi savaş makinesi sadece Leningrad'da 1,5 milyon insanın açlık ve bombardımandan ölmesine yol açtı.

Leningrad'ın akabinde Ukrayna ve Sıvostopol Nazilerden temizlendi. 1944'de Belarus'u Nazi işgalinden kurtaran Kızıl Ordu yaz aylarında Polonya'ya girdi. 1944 yılı sonunda Romanya, Bulgaristan ve Yugoslavya'da Nazi orduları bozguna uğratarak işgale son verildi.

KIZIL ORDU HİTLER'İ VE ONUN WEHRMACHT'INI TARİHE GÖMÜYOR

1945 yılında Hitler ve onun Wehrmacht'ı Sovyetler Birliği tarafından tarihin çöplüğüne atıldı.

1945 yılında Auschwitz Kampı'ndan geriye kalanlar Kızıl Ordu tarafından kurtarıldı ve Nazi Almanya'sının insanlığa karşı işlediği vahşet gözler önüne serildi.

Kızıl Ordu Berlin kapılarına dayandığında SSCB'nin lideri Josef Stalin, ABD Başkanı Franklin D. Roosevelt ve Birleşik Krallık Başbakanı Winston Churchill'in katılımıyla Malta ve Yalta konferansları toplandı.

16 Nisan'da Kızıl Ordu Berlin taarruzunu başlattı. 30 Nisan'da çaresizliğini gören Hitler intihar etti. Hitler'in Nazi komutanı Helmuth Weidling teslim bayrağını çekti. Nazi Almanya'sının savaş makinasının yol açtığı II. Emperyalist Paylaşım Savaşı yaklaşık 30 milyonu SSCB vatandaşı olmak üzere 80 milyon insanın ölümüne yol açsa da savaş, Sovyetler Birliği, onun Kızıl Ordu'su ve dünyanın komünistleri ile işçi ve emekçilerinin kesin zaferiyle sonuçlandı. 30 Nisan'da Berlin burçlarında Kızıl Bayrak göndere çekilse de Sovyetler Birliği'ne resmen teslim olmak istemeyen Hitler Almanya'sı 7 mayısta, Fransa'nın Reims kentinde geçici bir teslimiyet tutanağı imzaladı.

Devamını Stalin'in 9 Mayıs'ta Moskova'da yaptığı zafer konuşmadan aktaralım:

"8 Mayıs'ta, Berlin'de, Alman Başkomutanlığının temsilcileri, müttefik birliklerinin başkomutanlık ve Sovyet birliklerinin başkomutanlık temsilcilerinin huzurunda; uygulanmasına 8 Mayıs saat 24'te başlanan kesin teslimiyet belgesini imzaladılar."

30 Nisan 1945'te Berlin burçlarına çekilen Kızıl Bayrak, 2 Mayıs'ta Kızıl Ordu'nun genç fotoğrafçısı Jewgeni Ananjewitsch Chaldei tarafından Reichstag'da göndere çekilirken görüntülenmesi tüm dünya işçileri, emekçileri ve ezilen halkları tarafından sevinçle karşılandı.

8 Mayıs saat 23.01'de Berlin'de zafer tutanağı imzalandığında Moskova'da tarih 9 Mayıs'a dönmüştü.

Bu nedenle 8 Mayıs'ta kayıt altına alınan zafer, Sovyetler Birliği'nde 9 Mayıs'ta kutlanıyor.

Bundan tam 79 yıl önce Sovyet halkları, dünyanın işçileri, emekçileri ve ezilen halkları birlikte mücadele edildiğinde tarihin gördüğü en korkunç savaş aygıtının bile bozguna uğratılabileceğini gösterdiler.

1945'te birlikte mücadele ederek Hitler'in karargahı Reichstag'da Kızıl Bayrak'ı göndere çeken işçilerin, emekçilerin ve ezilen halkların, bugün gezegenimizi baskı, sömürü, soykırım ve savaşlarla yaşanmaz hale getiren kapitalist barbarlığı bozguna uğrattıkları için birlikte mücadele edeceği günler de gelecektir elbette.

ABD üniversitelerinde soykırıma karşı direniş

E. Bahri

New York'ta bulunan Kolombiya Üniversitesi öğrencilerinin Gazze'deki soykırımın durdurulması talebiyle başlattığı direnişin kolluk kuvvetlerinin kaba şiddetine maruz kalması ve öğrencilerin "Ulusal Muhafızlar" tarafından ezilmekle tehdit edilmesi ters tepti. 100'den fazla öğrencinin gözaltına alınması, onlarcasının üniversiteden uzaklaştırılması, sağcı-faşist İsrail destekçilerinin sergilediği histerik saldırganlık öğrencilere geri adım attırmak bir yana, direnişin ABD'nin dört bir yanındaki üniversitelere yayılmasına etken oldu.

Saldırganlık ve tehditlere karşı tepkilerin anında yükselmesi, en büyük olanlar dahil direnişin Amerika'nın dört bir yanındaki üniversitelere yayılması, patlamaya hazır bir tepkinin biriktiğini gösterdi. Kolombiya Üniversitesi bunun kıvılcımını çakmış oldu. Bu üniversite Vietnam savaşına karşı mücadele dahil pek çok direnişin kalesi olmuştu. Filistin halkıyla dayanışmanın fitilini ateşlemesi, direniş geleneğinin Kolombiya Üniversitesi'nde devam ettiğine işaret ediyor.

Üniversitelerde direniş çadırları kuran öğrencilerin "Özgür Filistin" şiarını yükseltmeleri, sadece Siyonist rejimin soykırım suçuna ortak olan Joe Biden yönetiminin değil, Amerika'daki gerici, ırkçı, faşist tüm İsrail destekçilerinin histerik tepkileriyle karşılandı. İsrail'in soykırım suçunu destekleyen Siyonist medyanın "bindirilmiş kıtaları" direnişe "antisemit" damgası vurmak için seferber edildi. Soykırım destekçilerinin bu histerisi tesadüf değil. Öncekilerden farklı bir direnişle karşı karşıya kalmanın telaşı içindeler.

"SOYKIRIM DURDURULSUN! ÖZGÜR FİLİSTİN!"

Direnişin ilk talebi, İsrail'e baskı yapılarak Gazze'deki soykırımı derhal durdurmasını sağlaması. Bu talep, Biden yönetiminin siyonist rejimle suç ortaklığını deşifre etmekle kalmıyor, verdiği desteği keserek İsrail'i durdurabileceğine de işaret ediyor. Üniversite gençliği Gazze'de ne yapıldığını, kimin ne yaptığını, kimlerin suça ortak olduğunu bildiğini ortaya koydu. Görüldüğü kadarıyla Siyonizm'in medyadaki ahlaksız "savaş taburu" gençlik nezdinde teşhir olmuştur. Bu ise yalan makinesinin gerçeklerin üstünü örtme

kapasitesinde ciddi bir daralma yaşadığına işaret ediyor.

"Özgür Filistin!" talebini dillendirmeye başlayan gençlik, siyasi talep çitasını beklenmedik bir şekilde yükseltti. Bu, ABD'deki Siyonist lobileri, Siyonizm destekçisi neo-con/neo faşist çeteyi çileden çıkaran bir talep. Basına açıklamalar yapan gençlik temsilcileri, "İşgal ve sömürgecilik sona erene, Filistin özgür olana kadar mücadeleye devam edeceğiz" diyor.

Bu talepler, daha önce yapılan dayanışma eylemlerinin şiarlarından belirgin bir fark taşıyor. Daha önce soykırımın durdurulması, insani yardımların Gazze'ye ulaştırılması ve Filistin halkıyla dayanışma şiarları öne çıkartılıyordu. Şimdi ise bunlara işgalin sonlandırılması ve Filistin'in özgürlüğü talepleri ekleniyor. Bu ise hem taleplerde niteliksel bir sıçramaya tekabül ediyor hem eylemlerin devam ettirileceğinin işaretlerini veriyor.

"SOYKIRIMCILARLA İŞBİRLİĞİNİ/SUÇ ORTAKLIĞINI DURDURUN"

Öğrenci gençliğin bir diğer önemli talebi ise, üniversitelerin soykırımcı Siyonist rejim ve kurumlarla tüm ilişkilerini kesmesidir. Bu talep, ABD üniversiteleri-

nin siyonistlerle suç ortaklığının boyutunu da gözler önüne serdi.

Üniversite adı taşıyan bir kurumun soykırımcı bir rejim ve onun savaş aygıtı ile çok yönlü ilişkiler içinde olması, başlı başına bir kepezektir. İsrail'e mali destek sağlanmasını, İsrail silah şirketleriyle işbirliği yapılmamasını, ortak silah geliştirme projeleri yürütülmemesini, işgalci Siyonist ordunun aparatı gibi kullanılan İsrail üniversiteleriyle tüm ilişkilerin kesilmesini talep eden öğrenciler, taraflar arasındaki ilişkilerin boyutunu da teşhir etmiş oldular.

Akademisyenlerin bir kesimi tarafından da desteklenen direniş, üniversite yönetimlerini sıkıştırıyor. Üniversite yönetimleri İsrail'le suç ortaklığını hemen sona erdirmeyecektir. Ama bunu eskisi kadar rahat ve pervasız bir şekilde sürdürmeleri de kolay değil. Zira direniş Siyonistlerle işbirliği içinde olduklarını deşifre etmiş, soykırım suçuyla lekeli olduklarını kayıt altına almıştır.

AMERİKAN GERİCİLİĞİNDEN HİSTERİK SALDIRGANLIK

Emperyalist ABD'nin direnişçileri hedef alan saldırganlığı dikkat çekici derecede hızlı ve pervasız oldu:

Kolombiya Üniversitesi gibi uluslararası çapta bilinen, dünyanın gözü önünde olan bir mekanda sergilenen pervasız polis şiddeti, gözaltılar, okuldan uzaklaştırmalar, Ulusal Muhafızlarla tehditler, Mısır asıllı üniversite rektörü Nemat Shafik'e karşı "Yahudi öğrencileri koruyamadığı" zırvasıyla linç kampanyası başlatılması, Biden'in eylemcileri kınaması, soykırım destekçisi ABD Temsilciler Meclisi Başkanı Mike Johnson'un üniversiteye gelip öğrencileri tehdit etmesi, bazı faşist provokatörlerin kampüse alınıp direnişin bazı öncülerine saldırtılması vb...

Bu ve bunlara benzer pek çok gelişme, ABD sistemine egemen olan gericiğin nasıl bir histeri içinde olduğunu gözler önüne serdiği gibi, "liberal demokrasi" laflarının da iğrenç bir riyakarlardan öte pek bir anlam taşımadığını da gösterdi. Ne ifade özgürlüğü ne üniversite özerkliği ne akademisyenlerin saygınlığı kaldı.

Anında tümü ayaklar altına alındı. Burada suçüstü yakalanmış olmanın yarattığı histerinin rolü olsa da, yaşananlar emperyalist kapitalist sistemde özgürlüklerin, egemenleri rahatsız eden bir nitelik kazandığı anda nasıl ayaklar altına alınabileceğini de gözler önüne sermiştir.

“ANTI-SEMITİZM” ŞARLATANLIĞI TUTMUYOR

İrkçi-Siyonist saldırganlığa karşı olanlara “anti-semitizm” damgası vurulmasının uzun bir tarihi var. Fakat tutum, İsrail’in Gazze’de soykırım suçunu işlemeye başladığı 7 Ekim’den bu yana görülmemiş bir boyuta ulaştı. Daha önce politikacılar ve medyadaki “savaş taburları” tarafından organize edilen propaganda bu defa pek etkili olamadı. Siyonistler kısa sürede dünya nezdinde teşhir oldu. Filistin halkıyla dayanışma eylemleri yayılınca kapitalist devletler bizzat devreye girdi. Eylemleri “antisemit” diye yaftalayıp, vahşi polis şiddetiyle, mahkeme kararlarıyla etkisizleştirme politikasına yöneldiler.

Üniversitelerdeki direnişi “antisemit” diye yaftalamak için tüm soykırım destekçileri harekete geçti. Joe Biden, Binyamin Netanyahu, Temsilciler Meclisi Başkanı, ABD Kongresi üyeleri, medya baronları, akademik alandaki Siyonizm destekçileri ve daha pek çok çevre ve kişi bu şarlatanlar korosuna katıldı. Polisle işbirliği yaparak kendini küçük düşüren Rektör Nemat Shafik bile Siyonistlerin hedef olmaktan kurtulamadı.

“Büyük başların” da dahil olduğu bu histerik kampanya beklenen etkiyi yaratamıyor. Zira direnişçiler arasında azımsanmayacak sayıda Yahudi kökenli öğrenci de var. Oysa soykırımcı koro, “kampüslerde Yahudi öğrencilerin can güvenliği yok” diye sahte vaazlar veriyor. Direnişin niteliği, kararlılığı, talepleri ve tüm kaba saldırılara rağmen yayılması, Netanyahu çetesi ile destekçilerinin histerisini şiddetlendiriyor. Direnişin farklı ülkelere yayılma olasılığı ise korkulu rüyaları.

SİYONİST İŞGALE KARŞI DİRENİŞTE YENİ BİR SAYFA AÇILDI

Linç kampanyaları ve polis terörüne rağmen direniş yayılıyor. Şimdiden Fransa ve Avustralya’daki bazı üniversitelerde benzer eylemler yapıldığına dair haberler var. Yaratacağı sonuçlardan bağımsız olarak, gelişen bu dalga, Siyonist işgal ve soykırıma karşı direnişte yeni bir sayfa açmıştır. Bu artık bir olgudur ve hiçbir güç bu gerçeği değiştiremez. Başta ABD’dekiler olmak üzere, farklı ülkelerde bulunan soykırım destekçisi taburların histerisi ne kadar şiddetlenirse şiddetlenir, “İşgale son!” ve “Filistin’e özgürlük!” şiarlarının enternasyonal bir mahiyet kazandığı gerçeğini değiştiremez. Artık ne Tel Aviv’deki soykırımcı çetenin ne de onun hamilerinin işi eskisi kadar kolay olacak...

ABD Başkanı Joe Biden:

“Gazze’de soykırım suçu işlemeye devam edeceğiz!”

ABD üniversitelerinde gelişen kitlesel direniş, sınırlar ötesine taşarak Fransa, İngiltere, Kanada, Avustralya, Japonya gibi ülkelerin bazı üniversitelerine de yayıldı. Direnişin merkezi olan Amerikan üniversitelerinde ise öğrencilere karşı polis/yargı terörü ile siyonistlerin borazanı medya tekellerinin linç kampanyaları devam ediyor. Ancak bu zorbalık gençlere geri adım attıramıyor. Zira Biden yönetiminin histerik şiddetine rağmen direniş ikinci haftasında devam ediyor.

Direnen gençlere yönelik saldırıları yeterli bulmayan siyonist lobiler, bazı Kongre ve Temsilciler Meclisi üyeleri provokatif gösteriler de organize ediyor. Soykırımcı İsrail’e destek vermek için sokağa salınan gruplar, direniş kamplarının kurulu olduğu üniversite kampüslerine girmeye teşebbüs ediyor. Filistin halkıyla dayanışmayı yükselten öğrenciler, bazı kampüslere giren İsrail destekçisi provokatörlerle çatıştı.

***

Kampüs direnişleri ve öğrencilere yönelik polis terörü hem ABD hem dünya gündeminin ön sıralarında yar alıyor. Buna rağmen ABD Başkanı Joe Biden,

ayak üstü ettiği birkaç lafa dışında olaylara dair açıklama yapmaktan kaçındı. Suskunluk, Amerikan üniversitelerinin Filistin halkıyla dayanışmanın merkezlerine dönüştürülmesinin Beyaz Saray’da yarattığı sıkının boyutu hakkında fikir veriyor.

Geçen sürede direniş bastırılabilseydi Biden bir yükten kurtulacak, konuya dair konuşmak zorunda kalmayacaktı. Ancak direnişçi gençler ona bu fırsatı vermediler. Direnişin devam etmesi, bir aşamadan sonra Biden’ı konuşmak zorunda bırakmış görünüyor. Emperyalist rejimin başı sıfatıyla sonunda piyasaya çıkıp açıklamasını yaptı. ABD Başkan’ının açıklaması, “soykırımcı Biden” damgasını daha da koyulaştıran bir içerikte oldu.

Biden açıklama yaptığında gözaltına alınan öğrenci sayısı 1800’ü aşmıştı. Başka bir alemde yaşıyormuş gibi laflar eden Biden, gösterilerin barışçıl olmadığını iddia etti. Amerikan polisinin estirdiği terör dünyada tartışılırken, “Şiddet içeren gösterilere müsaade yok, barışçıl olanlara var” lafları sayıklayan Biden, “Bir toplumda farklı düşünen insanların bunu ifade etmesi demokrasinin gere-

ğidir...” dedi. Oysa o bu lafları ederken “barışçıl” bir şekilde görüşünü dile getiren öğrencilere azgınca saldıran polisler öğrencileri göz altına almaya devam ediyordu.

Kampüslerdeki direnişin İsrail ve Ortadoğu politikalarını değiştirip değiştirmeyeceği soruna, “Hayır” diye yanıt veren Biden, öğrenci gençliğin başlattığı “Kampüs olaylarının” İsrail’e verdikleri desteği etkilemediğini de ekledi. Biden, bu tutumuyla soykırım suçunu işlemeye devam edeceklerini bir kez daha ilan etmiş oldu. Daha önce Gazze’de ateşkes yapılması için BM Güvenlik Konseyi’nde görüşülen tasarı veto eden Biden yönetimi, “Gazze’de soykırıma devam” politikasının halen geçerli olduğunu yinelemiş oldu.

Öğrenci direnişinin başlamasından kısa bir süre önce ABD rejimi Cumhuriyetçileri ve Demokratlarıyla İsrail’e 25 milyar dolarlık bir “yardım” paketi sağlanmasını onaylamıştı. Amerikan devlet sisteminin aldığı bu tutum, İsrail’in Gazze’de soykırım suçu işlemesinden sadece siyonist şeflerin değil, Beyaz Saray’daki zevatın da sorumlu olduğunu ispatlamaktadır.

Öğrenci direnişi “demokrasi” maskelerini parçalıyor

İsrail'deki ırkçı-siyonist rejim, 7 Ekim'den beri ABD ile batılı emperyalistlerin silahlarıyla Gazze'de soykırım savaşı yürütüyor. Savaşın finansmanını da sağlayan emperyalistler diplomatik, siyasi ve psikolojik destekte veriyorlar. Emperyalist/siyonist güçlerin kurduğu bu “barbarlık koalisyonu” 40 binden fazla kişiyi katletti, 80 bine yakın kişiyi yaraladı/sakat bıraktı. Gazze'de yaşayan 2.3 milyon kişinin evlerini yıktı. Ancak bu kadarla yetinmedi, aç, susuz, ilaçsız bırakarak, hastanelerini yıkarak, hekimleri ve diğer sağlık emekçilerini katlederek savaş suçlarını çeşitlendirdi.

Tüm bu suçları işlerken bir de “demokrat” maskesiyle ortalıkta dolaşmak istediler. Öyle ki, soykırıma kılıf uydurmak için ABD Başkanı Joe Biden bile dünyaya kendini rezil ederek ulu orta yalan açıklamalar yaptı. İngiltere ve Avrupa'nın devlet ya da hükümet başkanları da kendi üsluplarıyla yalanları tekrarladılar. Tel Aviv'i “hac” yerine çeviren emperyalist şefler soykırımcı çete ile tam bir suç ortaklığı içinde olduklarını döne döne teyit ettiler. Bu çabalar İsrail'in insanlığa karşı işlediği savaş suçlarını örtmeye yetmedi, ama siyonizme kalkan olanların barbarlığını ayan-beyan gözler önüne serdi.

Bu ülkelerdeki “saygın” medya kuruluşları da denklemde önemli bir rol üstlendi. Medya'daki “savaş taburu” gerçekleri çarpıtan, soykırımı gizlemek için 7/24 yalan haberler yayınlarken, siyonistlerin suçuna ortak oldu. Tüm bunlara rağmen gerçekleri gizleyemediler. Kitleler savaşa ve barbara soykırıma karşı sokaklara döküldü. Kolluk kuvvetleri terör estirerek gösterileri bastırmaya çalıştı. Suç ortağı oldukları savaşın protesto edilmesine tahammül etmediler. Artık sadece dış politikada değil iç politikada da faşizan yüzlerini göstermeye başladılar.

***

Columbia Üniversitesi'nde başlayıp önce ABD, ardından Kanada, İngiltere, Avrupa ve Avustralya üniversitelerine yayılan direniş, emperyalist şeflerin histerisini doruğa çıkardı. ABD'de 2200'den fazla öğrenci polisin azgın saldırılarıyla gözaltına alındı. Eylemlere katılımı engellemek için “okuldan uzaklaştırma silahı” ile öğrencileri tehdit ediyorlar. Direnişe katılan öğrenciler yurtlardan atılıyor.

Dolar milyarları tarafından finanse edilen faşist çeteleri kampüslere taşıyıp öğrencilere saldırtılar. Temsilciler Meclisi Başkanı kampüslere gidip öğrencileri küstahça tehdit etti. İfade özgürlüğü hakkını bile “anti-semitizm” kapsamına almak için yasalar hazırladılar. Soykırım suçuna ortak olan emperyalist devletler, soykırımı protesto etmeyi suç sayan bir politika izleyerek tüm ölçüleri altüst etti.

Ne var ki zıvanadan çıkan Amerikan gericiliğinin sergilediği saldırganlık direnişin devamına da başka ülkelere sıçramasına da engel olamadı. Kanada, Avustralya, Meksika ile Avrupa ülkelerindeki üniversitelerde de soykırımcı İsrail ve suç ortaklarına karşı direniş ateşleri yakıldı. Londra, Paris, Berlin, Amsterdam, Cenevre gibi kentlerde öğrenciler üniversite kampüslerinde “Filistin halkıyla dayanışma kampları” kurdular. Filistin bayrakları kampüslere yeni bir renk kattılar. Son olarak Fransa'da bazı okullarda liselilerin de eylemlere başladığına dair haberler var.

Direnişin AB ülkelerinde yayılması, devlet yöneticilerinin kimyasını bozmuş görünüyor. İsrail soykırımını protesto etmek için daha önce gerçekleştirilen eylemlere de histerik bir şekilde saldırmışlardı. Buna karşın üniversitelerdeki direniş AB şeflerini çok daha fazla rahatsız etmiş görünüyor. Zira söz konusu olan günü birlik sokak eylemleri değil, belli taleplerle yapılan ve sürekliliği olan bir eylemdir. Bu ise, soykırımcı İsrail'in suç ortağı olan AB sisteminin şefleri için kabus gibi bir şeydir. Artık aynı anda “hem soykırımla suç ortaklığı yapıp hem demokrat” rollerine bürünmek zorlaşıyor. İsrail'le suç ortaklıkları döne döne “demokrat” suratlarına vuruluyor. Di-

renişin yayılması, soykırım savaşını aynı şekilde devam ettirmeyi de zorlaştırıyor. Oysa emperyalist/siyonist şeflerin temel hedeflerinden biri Filistin halkının direniş iradesini kırmaktır. Bu hedeflerine ulaşamadıkları gibi, artık gençliğin direniş iradesiyle de uğraşmak zorundalar.

Gençlerin direnişinin yayılmasını engellememenin derinleştirdiği histeri ile “demokrat” maskeleri bir kenara atan Avrupalı şefler, polis ordularıyla üniversitelere baskınlar düzenliyor. Amsterdam Üniversite'sine buldozerle giren polisler, Avrupa'da polisin işgalci İsrail ordusunu örnek almaya başladığına işaret ediyor. Filistinlilerin evlerini dozerlerle yıkmak, siyonistlerin her zaman baş vurduğu bir yöntemdir. Onları örnek alan Hollanda polisi, öğrencilerin üniversite kampüsünde kurduğu Filistin halkıyla dayanışma kampına dozerle girdi. İsviçre, Almanya, Fransa, İngiltere ve diğer ülkelerin kolluk kuvvetleri de direnen öğrencilere yönelik saldırganlıkta birbiriyle yarışıyor.

Medyanın da desteği ile olağan insan haklardan biri olan ifade özgürlüğüne karşı girişilen bu taarruz, iki de bir “demokrasimizi korumalıyız” lafları etmeye pek meraklı olan AB şeflerinin, gerçeklerin dile getirilmesi karşısında nasıl da faşizan olabileceklerini gözler önüne sermiştir. Hak ve özgürlükler kullanılmadığı sürece, kâğıt üzerinde kaldığı sürece bir sorun yok. Ancak egemenleri rahatsız eden gerçekleri dile getiren eylemler söz konusu olduğunda durum değişir, kapitalist devlet kapitalist devlettir ve “çelik çekirdeği” hemen her zaman faşisttir.

Artık sorun sadece Filistin değil İsrail'in Gazze'de yaptığı soykırımı gören öğrenciler siyasi, ahlaki ya da insani sebeplerle buna itiraz ettiler. Direnişe ka-

tılmayan öğrencilerin önemli bir bölümü de direniş destekliyor. Zira kampüslerde kurulan direniş kamplarına diğer öğrencilerin tepki gösterdiğine dair hiçbir veri bulunmuyor. Bundan dolayı ABD'de dolar milyarderi siyonistler, çetelere para dağıtarak onları direnen öğrencilere saldırtıyorlar. Yani direnen öğrenciler şiddete başvurmazlar ya da iddia edildiği gibi Yahudi öğrencilerin “can güvenliğini” tehdit etmediler. Kampüslere polisi ve şiddeti sokanlar rezil tutum alan üniversite yöneticileri ile hükümetlerdir. O kadar yüzüstü ki, hem polis ordularına kampüsleri işgal etme emri veriyor hem “üniversitelerde şiddete izin vermeyiz” diye açıklama yapıyorlar.

Olayların bu boyuta evrilmesi, polis terörünün pervasızca sergilenmesi artık meselenin sadece siyonist İsrail'in Gazze'de savaş suçu işlemesinden ibaret olmadığını gösterdi. “Takke düştü kel öründü.” Gençlik kitleleri şunu da deneyimledi:

“Soykırıma destek veren devletler, bizim haklarımızı da pervasızca ayaklar altına alabiliyorlar. Bize anlatılan hikaye yalanmış. Burada da haklar ve özgürlükler polis postallarıyla pervasızca çiğneniyor. Evet, şu anda temel talebimiz Gazze'de soykırım savaşının derhal durdurulmasıdır. Ama bizim hak ve özgürlüklerimiz de tehdit altında. Artık haklarımız, özgürlüklerimiz ve geleceğimiz için de mücadele etmemiz gerekiyor...”

Filistin halkıyla dayanışma direnişi bu kısa sürede maskeleri parçaladı, gençliğin ufkunu açtı. Bu gelişme direnişin hem nicelik hem nitelik açıdan yeni boyutlar kazanabilme potansiyeli taşıdığına işaret ediyor.

Küresel güçlerin Afrika'ya artan "ilgisi"

A. Vedat Ceylan

Afrika, son yıllarda dünya gündeminde giderek daha fazla sözü edilir hale geldi. Kitada son yıllarda peş peşe meydana gelen darbeler, Rusya ve Çin'in bölgede daha etkin hale gelmesi, Çin'in ekonomik gücü ve Rusya'nın Afrika'ya adeta geri dönüşü, gözlerin Kıtaya çevrilmesine, küresel güçlerin Afrika'ya "ilgisinin" artmasına nede oluyor.

Sadece ABD, Rusya, Çin ve eski sömürgeci batılı emperyalistler değil, pazlanma aşamasında olan Türkiye ve İran gibi alt kademe güçler de kıtaya "ilgide" kusur etmiyorlar.

***

2020 sonrası Mali, Çad, Gine, Burkina Faso ve 2023'de Nijer, devamında ise, Ağustos 2023'te Gabon'da darbeler gerçekleştirildi. Sierra Leone, Gine Bissau'da, yani batıdan doğuya Atlantik Okyanusu kıyısındaki Senegal'den Moritanya, Mali, Burkina Faso, Nijer, Nijerya, Çad ve Kızıldeniz'e komşu Sudan ile Eritre'yi içine alan ve Sahel kuşağı diye adlandırılan bölgede sular durulmuyor.

Temmuz 2023'ten beri askeri cuntta ile yönetilen bölgenin uranyum zengini ülkesi Nijer, daha çok dikkat çekiyor. Cunta rejiminin ilk icraatı, ülkede büyük nüfuzla sahip Fransa'nın yanı sıra diğer Avrupalı emperyalist güçlerin kovulması olmuştu.

Akabinde Batı yanlısı "Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu" bloğundan da ayrıldı. Şimdi de Washington'a "kafa tutuyor."

Mart 2024'de Nijer, 2014'te ABD ile imzaladığı "Askeri İş Birliği Anlaşmasını" tek taraflı feshettiğini duyurdu.

ABD ile anlaşmanın feshi sonrası Washington'dan, "Nijer'in Rusya ve İran ile ilişkilerinden endişe duyuyoruz" açıklaması geldi.

Son birkaç yılda Afrika ülkelerinde peş peşe meydana gelen darbeler Rusya ile ilişkilendiriliyordu.

Rusya bu ülkelerin, özellikle de eski Fransa sömürgelerinin en önemli silah tedarikçisi olarak öne çıkıyor. Fransa ise artık istenmiyor.

Rusya'nın sağladığı desteğin yanı sıra halkların kıtayı on yıllar boyunca yağmalayan batılı sömürgecilere duyduğu tepkiler, darbelerin başarıya ulaşmasını kolaylaştırıyor.

KITADA NİJER'İN ÖNEMİ

Bu ülke ABD, Rusya, İran ve Fransa gibi devletler için çok önemli.

Nijer, ABD'nin Cibuti'den sonra Afrika'daki en büyük ikinci üssüne ve Sahel'deki ana istihbarat merkezine ev sahipliği yapıyor. Ayrıca ABD'nin bu ülkede yaklaşık 1000 askeri personeli ve "Niger Air Base 201" adlı İHA üssü bulunuyor. ABD için Nijer'in "önemi" buradan geliyor.

Darbe öncesi Nijer, Sahel kuşağında ABD ile Batılı askeri üslere ev sahipliği yapan tek ülkeydi.

Bu nedenle "demokrasi ile yönetilen son kale" olarak adlandırılan "son" ülkeydi

İŞİD, El Kaide, Boko Haram gibi İslamcı terör örgütlerinin bölgeyi istikrarsızlaştırma saldırıları, ABD ile Batılı emperyalistler tarafından, "istikrarı sağlamak" adı altında bölgede kalmaya gerekçe yapılıyordu.

Oysa bu tür örgütlerin ABD başta olmak üzere emperyalistler ilişkileri olduğu bir sır değil. Nitekim dönemin ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton, "İŞİD'i biz kurduk" demişti.

Ne var ki "istikrar" için bölgeye çöreklenen emperyalist güçlerin silahları ile sözü geçen çağdışı İslamcı grupların saldırıları artarak devam ediyordu.

Bu çağdışı guruplar, kendi varlıklarını "emperyalistlerin bölgedeki varlığına karşı mücadele" ile açıklıyor ve bunun

üzerinden kendilerine bir meşrutiyet yaratmaya çalışıyorlardı.

İnandırıcılığını yitiren ABD ile Batı'nın yerini, Mali'den Sudan'a Sahel Kuşağı Rusya ile yakınlaşma alıyor. Bu gelişmeler, ABD'nin hegemon gücündeki zayıflamanın bölgeye yansımalarıdır. Geçmişte kendisine biat etmeyen yönetimleri faşist darbelerle deviren ABD, son yıllarda işbirlikçilerini deviren darbeleri izlemek zorunda kalıyor.

2024'dün başında Rusya ile "Savunma İşbirliği Anlaşması" yaptığını duyuran yeni Nijer yönetimi, ABD'ye net bir mesaj vermiştir. Yanı sıra çiçeği burnundaki cuntanın liderinin İran'ı ziyaret etmesi ise mesajı daha da belirgin hale getirdi.

URANYUM ZENGİNİ FAKİR ÜLKE NİJER

Nijer, dünyanın en yoksul ülkeleri sıralamasında ilk beşte yer alıyor. Ne tuhaftır ki uranyum rezervleri bakımından da ilk beşte yer alıyor. Dünya Nükleer Birliği (WNA) verilerine göre ülke, Afrika'nın en yüksek dereceli uranyum yataklarına sahip ve Avrupa Birliği'nin en büyük ikinci uranyum tedarikçisi konumunda. AB uranyum ihtiyacının yüzde 25'ini Nijer'den karşılıyor.

Ülkenin uranyumu Fransız şirket Orano tarafından çıkarılıyor. Ülke, Fransa ve Avrupa'nın enerji ihtiyacını karşılamada kilit bir role sahip.

Fransa, Orano nükleer enerji şirketi

üzerinden Nijer'in uranyum kaynaklarını 1970'den bugüne işletiyor ve ihtiyacının önemli bir kısmını bu ülkeden karşılıyor.

Ülke ekonomisindeki önemi ile öne çıkan uranyum, Nijer halkı için saçtığı tehlikelerle de öne çıkıyor. Uranyumun elde edilmesi ve rafine edilmesi ağır çalışma koşullarının yanı sıra ciddi radyoaktif kirliliğe de neden oluyor.

***

Dünya genelinde 2023 sonu itibarıyla, 32 ülkede toplam 439 Nükleer Güç Santrali (NGS) faaliyette. 61 NGS'e de inşa ediliyor; inşa aşamasında olan ülkelere biri de Türkiye.

Fransa, elektrik üretiminde nükleer enerjiyi yaygın olarak kullanan ülkelerin başında geliyor. NGS'lerin dünya elektrik üretimindeki payı yaklaşık yüzde 10. 56 nükleer tesise sahip olan Fransa, elektrik ihtiyacının yüzde 70'nden fazlasını bu NGS'lerden temin etmesiyle dünya çapında ilk sırada yer alıyor.

Bu nedenledir ki Sahel Kuşağı ülkeleri en başta da Nijer, Fransa için çok hayati öneme sahip.

Fransa'nın Afrika'daki eski sömürgelerinde Fransızca hala resmi dil. Ancak Fransızcanın resmi dil olmaktan çıkarılması için referandumlar yapılıyor. Sahel Kuşağı'nda Fransa'ya karşı oluşan tepkiler, kıtanın yönelimini etkileyen önemli gelişmeler olarak öne çıkıyor.

Sonuç olarak, Fransa ile birlikte Batı ve ABD'nin Afrika'daki nüfuzu irtifa kaybederken, Çin ve Rusya'nın bölgedeki nüfuzları artıyor. İran ve Türkiye gibi alt kademe ülkeler de buralarda tutunmak için sınırları zorluyorlar. Rusya ya da Çin'e veya ikisine birden tutunarak kendilerine alan açmaya çalışıyorlar.

Fransa ile birlikte Batı ve ABD'nin bölgede istenmemesi, kovulması elbette ki önemli gelişmeler.

Ne var ki kaynak zengini bölge halkları fakirleşmeye devam ederken, gidenlerin yerine gelenlerle birlikte yerli işbirlikçiler sömürü ve talanla zenginleşmeye devam edecekler.

Ta ki, "uyuyan dev" (bölgenin işçi, emekçi ve ezilen halkları) uyanıp kendi kaynaklarına sahip çıkıncaya dek. Aksi halde yeni gelenin gidenden çok da farklı olmadığına ortaya çıkması uzun zaman almayacaktır.

Ortadoğu'da "tehlükeli misilleme döngüsü"

A. Engin Yılmaz

İran, 13 Nisan Cumartesi günü İsrail'e 300'den fazla insansız hava aracı ve füzeyle saldırdı. Bu, 1 Nisan'da İsrail'in Şam'daki İran konsoloslukuna düzenlediği saldırıya beklenen bir yanıtı. Füze saldırılarını görüşmek üzere ulusal güvenlik ekibiyle bir araya gelen ABD Başkanı Joe Biden, "İran ve vekillerinin oluşturduğu tehdide karşı, İsrail'in güvenliğine sarsılmaz bağlılığını" ilan etti. Biden yönetimi elbette Gazze'deki soykırım savaşına tam destek sunuyor ve finanse ediyor. Ancak bu kadarı, siyonist çetenin şefi Netanyahu'nun amaçları açısından yetersiz kalıyor. O, ABD ordusunun İsrail için bölgesel bir çatışmaya doğrudan müdahil olmasını istiyor. Siyonistler, ABD ile batılı emperyalistleri İsrail'in yanında yer almaya zorlayacak bir çatışma istiyor. Dolayısıyla İran'ı İsrail'e karşılık vermek zorunda bırakacak bir saldırı gerekiyordu. Şam'daki İran konsoloslukuna düzenlenen küstahça saldırı, bunu için tasarlanmış bir provokasyondur.

Herhangi bir diplomatik bina, ait olduğu ülkenin toprağı sayılır. İsrail'in, İran topraklarına doğrudan bir saldırıydı. Ancak ABD ile bir savaşa sürüklenmek istemeyen İran rejimi, İsrail'in tasarladığı provokasyona meydan vermeyecek bir misillemede bulundu. İran, uluslararası ve iç kamuoyundaki itibarını korumak zorundaydı ve İsrail'e karşılık vermekten başka seçeneği yoktu. İsrail'e bir uyarı niteliği taşıyan saldırıda, İHA'ların ve füzelerin büyük bir çoğunluğunun ABD, İngiltere ve Fransa emperyalistleri tarafından düşürüldüğü iddia edildi. İsrail kaybının hafif olduğunu öne sürdü. Oysa görüntüler hedefine ulaşan çok sayıda füze olduğunu gösteriyor. İran Devrim Muhafızları Ordusu (IRGC) ise, "İşlediği çok sayıda suça yanıt olarak İsrail'in önemli askeri hedeflerini başarıyla vurup yok ettik" diye açıklama yaptı. Ayrıca, "İsrail bir hata daha yaparsa İran İslam Cumhuriyeti'nin tepkisi çok daha sert olur" diye de sert bir şekilde uyardı. İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi'nin, "saldırı kapsamlı değil, yalnızca sınırlı bir önlemdi. Daha güçlü bir operasyon gerçekleştirseydik, İsrail'den geriye hiçbir şey kalmayacaktı" açıklaması da misillemenin orantılı olduğunu anlatıyor. Ancak orantılı olması saldırının önemini ortadan kaldırmıyor. Bu, siyonist rejim tarihinde bir ilkti. Batılı

emperyalistler koruyucu önlem almazlardı, İsrail'in saldırıyı önleme kapasitesinin %20 civarında kalacağı tahmin ediliyor.

ABD ile batılı emperyalistler başta olmak üzere birçok ülke, İsrail saldırıganlığı karşısında İran'a 'itidal' için baskı yaptı. Oysa İran, kendi askeri personelleri ve nükleer programında yer alan onlarca bilim insanının öldürülmesi de dahil, İsrail'in birçok saldırısı karşısında uzun süredir "stratejik sabır" adına zaten büyük bir 'itidal' gösteriyordu. Ancak aynı emperyalistler, İsrail'in uluslararası anlaşmaları ayaklar altına alan konsolosluk saldırısına dair hiçbir kınamada bulunmadı. Ama İran'ın misillemesi karşısında, İsrail'in safında adeta ayağa kalktılar. İngiltere Başbakanı Rishi Sunak batı emperyalizmi adına, "İran rejiminin İsrail'e yönelik pervasız saldırısını mümkün olan en güçlü ifadelerle kınıyorum" dedi ve "İran, kendi arka bahçesine kaos tohumları ekmeye kararlı olduğunu bir kez daha kanıtladı" ifadeleriyle İğrenç bir ikiyüzlülük sergiledi. Bu tutum "uluslararası toplumun" mide bulandıran çifte standartlarını bir kez daha ortaya koydu. Batılı emperyalistler İran, Rusya ve Çin gibi ülkeleri "kurallara dayalı uluslararası düzeni yok etmeye çalışmakla" suçluyorlar. Bu düzenin kurallarını belirleyen ABD ve müttefikleri ise "barış ve demokrasi" çığırkanlığı eşliğinde her ülkenin bu kurallara uymasını bekliyorlar. Kendileri ise kuralsızlığın baş mimarlarıdır.

İran, misillemesini, BM Meşru Savunma Şartı'nın 51. maddesine dayanarak gerçekleştirdiğini söyledi. "Konu kapanmış sayılabilir" diyen İran, "Ancak İsrail rejimi bir hata daha yaparsa İran'ın tepkisi çok daha sert olacaktır" uyarısında bulundu. "Bu, İran ile haydut İsrail rejimi arasındaki, ABD'nin dışında durması gereken bir çatışmadır" diye de ekledi. "İsrail'i savunmak için insansız hava araçlarını durdurarak müdahale ederseniz sizi meşru hedef olarak kabul edeceğiz" diyerek de bölge ülkelerine uyarıda bulundu.

İran misilleme yapmak zorundaydı ama durumun daha da tırmanmasını istemiyordu. "Konu kapanmış sayılabilir" derken bunu belirtiyor, topu ABD ile İsrail'in sahasına atıyordu. ABD ise, bir yandan bölgedeki vurucu gücü olan İsrail'e her tür desteği sunmak, ama öte yandan da tehlikeli bir şekilde kontrolden çıkabilecek bölgesel bir savaşa çıkarları gereği şimdilik girmek istemiyor. Dolayısıyla Netanyahu'yu dizginlemek durumunda. Zira ABD, İsrail'in yapacağı yeni bir saldırının, kendisinin ve diğer ülkelerin doğrudan içine çekilebileceği daha geniş bir bölgesel savaş riskini artıracığını biliyor.

İsrail'in sembolik saldırısı İran'ın misillemesine, İsrail karşılık verdi. İsrail saldırısının gerçek boyutunun ne olduğu bilinmiyor. Yanı sıra İran, Irak ve Suriye'deki hedeflere yönelik saldırı hakkında yansıyanlara göre, bunun sınırlı bir operasyon olduğu iddia ediliyor.

İran'ın yanıt vermek zorunda kalması da aynı zamanda buna yorumlanıyor. İsrail saldırıyla ilgili sessiz kalırken, İran olayı önemsiz gibi gösterdi. Biden yönetimi ise saldırı konusunda mesafeli davranırken El Cezire kanalına göre, G7 dışişleri bakanları "tüm tarafları" bölgedeki gerginliği önlenmeye çağırdı. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen de İran, İsrail ve müttefiklerine Orta Doğu'da gerilimin tırmanmasından kaçınmaları çağrısında bulundu. Aynı çağrı, Fransa, Almanya, İngiltere, Rusya, Hollanda, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır, Türkiye gibi ülkelerden de geldi. BM Genel Sekreteri Antonio Guterres ise yaptığı açıklamada, "Ortadoğu'daki tehlikeli misilleme döngüsünü durdurmanın tam zamanı" olduğunu söyledi.

İsrail, riski çok fazla yükseltmeden sertlik göstermek istiyor ve son saldırının sembolik olduğu kabul ediliyor. İran'dan da bir karşı saldırı yanıtı gelmedi ve hatta olayı önemsiz gibi gösterdi. Üst düzey bir İranlı yetkili, isminin açıklanmaması kaydıyla Reuters'e, "Herhangi bir dış saldırı almadık ve tartışma saldırıdan çok sızmaya doğru gidiyor" açıklamasında bulundu. Yetkiliye göre İran tarafının bir misilleme planı yok. ABD'nin İsrail'i dizginlemesi üzerine her iki tarafın da çatışmanın topyekün bir boyuta tırmanmasını engellemek istedikleri anlaşılıyor. İsrail'in İran'a yönelik saldırısından önce ABD ve İngiltere, İsrail'e yönelik füze ve Drone saldırısına yanıt olarak Tahran'a

yaptırımlar açıklamıştı. Yaptırımların, sembolik olduğu ve İsrail'i sakinleştirme amacı taşıdığı söyleniyor. İsrail-İran çatışmasının tetiklediği potansiyel bir bölgesel savaşa dahil olmak istemeyen ABD, İsrail'e kırmızı çizgi çizmeye çalışıyor. İran ise, bölgesel savaşı tetikleyecek adımlar atmamaya özen gösteriyor.

İsrail ve İran karşılıklı olarak sertliklerini korurken gerilimin tırmanmasından kaçınıyor gibi görünüyorlar. Ancak buna rağmen İsrail-Filistin çatışması kabarmaya devam ediyor. Zira İsrail, sürekli olarak gerilimi tırmandırmak istiyor. Böylece İsrail ile İran arasındaki sertleşme, bölgesel bir savaş tehlikesini büyütüyor. Dolayısıyla Ortadoğu'da savaşın alevleri yanmaya devam ediyor. Görüldüğü kadarıyla İsrail, bunu bir orman yangınına dönüştürmek isteyen tek ülkedir. Gazze şeridinin neredeyse tamamını adeta moloz yığınının dönüştüren İsrail ne siyasi ne askeri hedeflerine ulaşabildi. Geriye kalan son hedef ise 1,5 milyon kişinin her türlü insani koşullardan yoksun olarak toplandığı güneydeki Refah kenti. Buraya dönük bir saldırıya ise efendisinden henüz izin çıkmadığı belirtiliyor. Zira sergilenen soykırım, uluslararası alanda büyük protestolara yol açmış, İsrail'i teşhir eden ve Lahey Adalet Divanı'nda yargılanmasını sağlayan gelişmeler yaşanmıştı. Bu gelişmeler ABD'yi Netanyahu'ya saldırmaktan kaçınması için baskı yapmaya zorladı. Siyonist rejim, saldırganlık dışında bir politikası olmadığı için İran'la gerilimi tırmandırdı. Zira Gazze de yapılan soykırım sonucu, İsrail'e sunulan desteğin zayıfladığı ve siyonist rejimin giderek yalnızlaştığı bir aşamada, İran'a dönük provokasyonu körüklemek, Netanyahu için bir can simidi işlevi görebilirdi. Nitekim Gazze'de ki soykırım savaşı kısmen de olsa geri plana itilmiş bulunuyor. Buna karşın savaş çetesinin şefi Netanyahu'nun bir 'can simidi'ne kavuştuğu söylenemez.

ABD, "her zaman İsrail'in yanında olacağız" diyor ama İsrail'in İran'a karşı kapsamlı bir saldırısında İran'la savaşa katılmayacağını söylüyor. Fakat bu iki iddianın sınırlarının ne olacağı belirsizliğini koruyor. Zira İsrail'in Gazze'deki soykırımı ve NATO desteğini arkasına alarak İran, Suriye ve Lübnan'a yönelik saldırıları, Amerika'nın kendini savaşın içinde bulmasına yol açabilir. Bu da Ortadoğu'yu bölgesel bir savaşın ateşine atmak demektir. Emperyalist hegemonya mücadelesinin kızıştığı, Filistin sorununun ve siyonist vahşetin devam ettiği koşullarda, İran-İsrail arasındaki misillemelerin kontrolden çıkması olasıdır.

Filistinli gazetecilere UNESCO'dan ödül

7 Ekim'den beri Gazze'de soykırım yapan Siyonist İsrail rejimi, bu sürede tarihin en büyük gazeteci katliamını da imza attı. Soykırım suçunun kayıt altına alınmasını engellemek için uluslararası gazetecilerin Gazze'ye girişini engelleyen İsrail, Gazzeli gazetecileri ise özel bir şekilde hedef olarak katlediyor. Bazı gazetecilerin eşleri ve çocukları da Siyonist ordu tarafından özel bir şekilde hedef seçilerek katledildi.

ABD ve Avrupa'da ana akım medya tekelleri, öldürülen gazetecileri görmezden gelmekle kalmıyor, savaş borazanlığı yaparak İsrail'in soykırım suçuna ortak oluyorlar. İsrail saldırısı 7. ayını doldurmak üzereyken öldürülen sivillerin sayısı 35 bine, yararlı sayısının ise 80 bine ulaştığı Gazze'de, kayıpların sayısı da 10 bin olarak hesaplanıyor. Kapitalist emperyalizmin barbarlık gösterisi yaptığı Gazze'de büyük çoğunluğu Filistinli, en az 142 gazeteci öldürüldü, 70'i yaralandı ve onlarca işgalci İsrail ordusu tarafından alıkonuldu.

İsrail soykırımını destekleyen batıdaki medya tekelleri yalan/asparagas haberler yaparak gerçeği karartmaya çalışırken, siyonist rejim de gazetecileri katlederek, gerçeğin dünyaya anlatılmasını engellemek istiyor. Ancak bu vahşet gösterileri gerçeklerin dünyaya anlatılmasını engelleyemedi. Öğrencilerin ABD üniversitelerini İsrail soykırımına

karşı direnişin kalelerine çevirmesi Siyonist rejimin, emperyalist devletlerin ve batı medya tekellerinin yürüttükleri "gerçekleri öldürme savaşında" hezime-te uğradığını ispatlıyor. Katledilen, yaralanan ya da siyonist işgalciler tarafından alıkonan gazetecilerin ödediği ağır bedeller, gerçeğin emperyalist/Siyonist barbarlık karşısında zafer kazanmasını sağladı.

Bu tabloyu gözeten BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO), 1997'den beri verdiği Guillermo Cano Dünya Basın Özgürlüğü Ödülü'nü(*), Gazze'de İsrail'in savaş suçlarını kayıt altına alarak duyuran Filistinli gazetecilere layık gördü.

Artı Gerçek'te yer alan habere göre 2-4 Mayıs tarihleri arasında Şili'nin başkenti Santiago'da düzenlenen Dünya Basın Özgürlüğü Konferansı kapsamında uluslararası medya profesyonellerinden oluşan jüri, ödülü tüm Filistinli gazetecilere verdiğini açıkladı.

Kararı açıklayan Jüri Başkanı Mauricio Weibel, "karanlık ve umutsuzluk zamanlarında Gazze'deki krizi böyle dramatik şartlarda takip eden Filistinli gazetecilerle güçlü dayanışma ve takdir mesajını paylaşmak istediklerini" belirtti.

"İnsanlık olarak gazetecilerin cesaretine ve ifade özgürlüğüne bağlılıklarına büyük borcumuz var" diyen Weibel,

dünyanın Filistinli gazetecilere muazam borcu olduğunu dile getirdi.

Dünya Basın Özgürlüğü Günü'nde "İsrail'i gazetecileri hedef almayı ve basın özgürlüğünü ihlal etmeyi durdurmaya" çağırın Brüksel merkezli Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (IFJ) Başkanı Dominique Pradalié ise konuşmasında şu vurguları yaptı:

"Gazze'de devam eden savaşa sadece yerel değil, uluslararası gazetecilerin de tanıklık etmesi ve belgelemesi küresel kamuyu ilgilendiren bir konudur. Bölgeye giriş yasağının uzatılması, dünyanın Gazze'deki olayların gerçek resmini görmesini engellemek anlamına geliyor ve kasıtlı olarak basın özgürlüğünü ihlal ediyor."

Ölümü göze alarak İsrail'in savaş suçlarını dünyaya duyuran Filistinli gazeteciler, çok ağır kayıplar vermelerine rağmen işlerini yapmaya devam ediyor. Bu sayede dünya Siyonistlerin de onların arkasında duran batılı emperyalistlerin de barbarlığını açık bir şekilde görmüş oldu.

(*). Özellikle tehlike altındayken basın özgürlüğünün savunulmasına katkı sağlayan gazetecilere verilen ödül, adını uyuşturucu baronlarına yönelik eleştirileriyle bilinen ve 1986'da Bogota'da suikasta kurban giden Kolombiyalı gazeteci Guillermo Cano Isaza'dan alıyor.

Fukuşima zehir saçmaya devam ediyor!

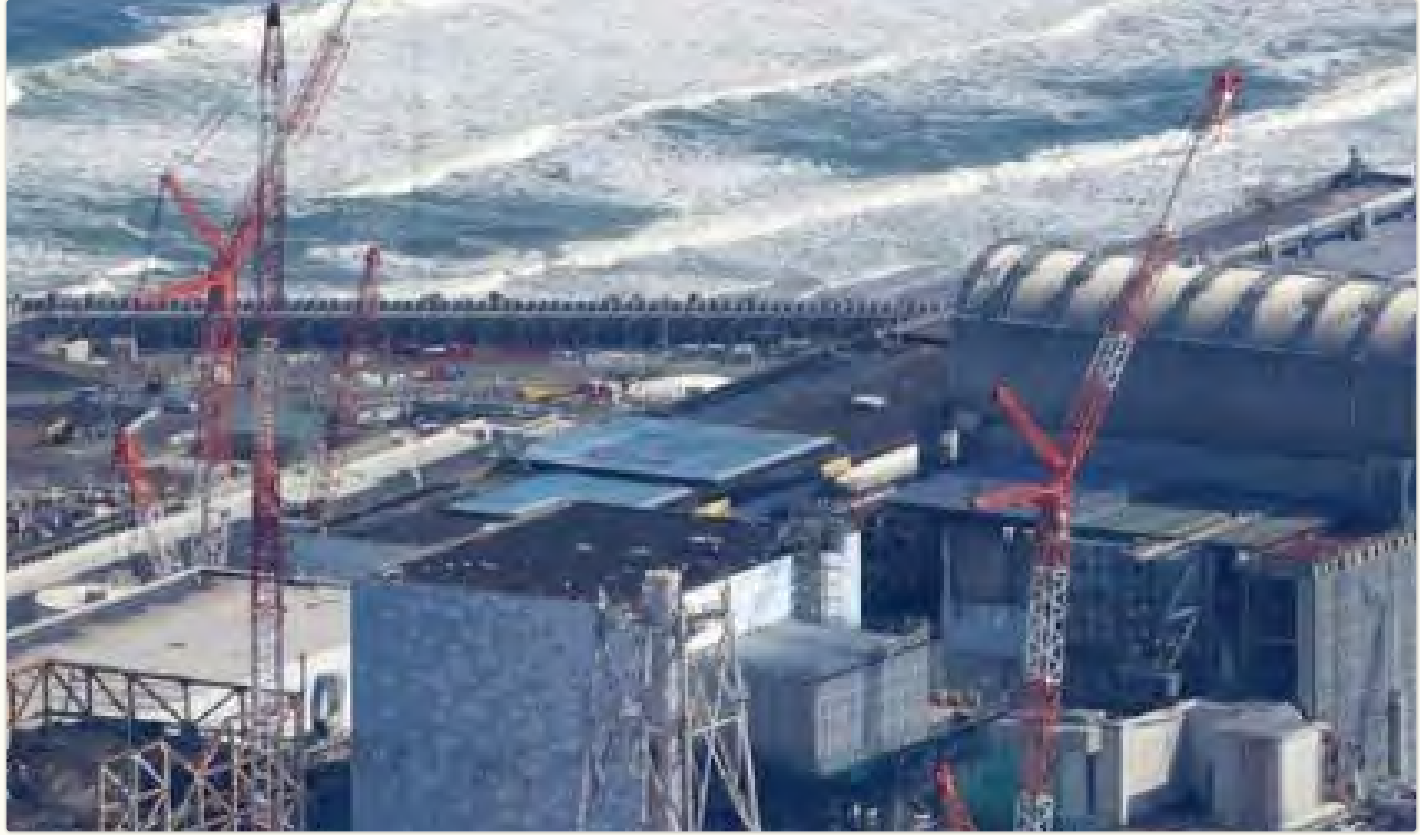
Japonya'da 2011 yılında meydana gelen deprem ve tsunami sonrası Fukuşima Dai-ichi Nükleer Güç Santrali'nde insanlık tarihinin en büyük nükleer felaketlerinden biri yaşandı. Bölge tahliye edildi ancak felaketin ölümcül etkileri hala devam ediyor. O günden bu yana radyoaktif özellikli işlenmiş su santralde biriktirildi. 2019 yılında Japonya hükümeti ve santrali işleten Tokyo Elektrik Güç Şirketi (TEPCO), radyasyonlu suyu depolama alanı kalmadığı gerekçesiyle Pasifik Okyanusu'na salma kararı aldı. Karara halk ve uluslararası çevre örgütlerinin yanı sıra bazı devletler de karşı çıktı. Emperyalist dünyadaki hegemonya ilişkilerinin ve kamplaşmanın doğrudan yansıdığı biçimiyle; ABD, Güney Kore ve Tayvan kararı desteklerken, Çin ve Pasifik'teki ada ülkeleri itiraz etti. Japonya Başbakanı Fumio Kishida kameralar karşısında deniz ürünleri yiyerek itirazları susturmaya çalıştı.

Ardından, Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu (IAEA) tarafından biriktirilen ve nükleer kirlilikten temizlendiği belirtilen suyun okyanusa bırakılmasıyla ilgili inceleme raporu hazırlandı. IAEA, suyun bazı ölümcül kimyasallar içerse de bunların işlemlerden geçirilerek seyreltilebileceğini ve tahliyesinin güvenlik standartlarına uygun olduğunu öne sürdü. Bilim insanları ise atık suyun içeriğindeki radyoaktif trityum maddesini ayrıştırarak bir teknoloji olmadığını ve su arıtılsa bile insan sağlığına, aynı zamanda gezegene ölümcül etkilerinin süreceğini belirtiyor.

Tüm itirazlara rağmen atık su, 2023 yılının ağustos ayında Pasifik Okyanusu'na salınmaya başlandı ve geçtiğimiz haftalarda 5'inci evreye gelindi.

ATIK SUDAN KURTULMANIN BAŞKA YOLU YOK MU?

Konunun uzmanları atık suyun katılaştırılıp inşaat malzemesine dönüştürülmesi, içeriğindeki bazı kimyasalların buharlaştırılması veya uzun vadede ilave depolama yapılarak atıktan daha az zararlı kurtulmanın mümkün olduğunu belirtiyor. Bilim insanları farklı yöntemleri savunsa da her durumda suyun içeriğindeki zehrin insan sağlığına uzun süreli zararları olacağı konusunda hemfikirler. Ek olarak, bu yöntemler denize boşaltılmasından daha pahalı. Vahşi kapitalizm

mantığıyla hareket eden Japonya hükümeti ve TEPCO, bunun yerine basit bir arıtma tesisi kurarak, birtakım kurumlara "güvenlidir" raporları hazırlatarak ya da kameralar önünde deniz ürünleri yiyerek zehirli suyu okyanusa bırakmayı ve canlı yaşamına tafefisi olmayan zararlar vermeyi tercih ediyor.

Pasifik Okyanusu'na bırakılan atık suyun 10 yıl gibi bir süre içinde Marmara, Akdeniz, Ege ve Karadeniz de dahil olmak üzere tüm dünya denizlerine yayılması ön görülüyor. Bununla birlikte kanser hastalıklarında, DNA bozulmalarında, düşük vakalarında ve çok sayıda hastalıkta artış yaşanacağı belirtiliyor. Deniz suyunun buharlaşmasıyla ekosisteme karışacak olan radyasyon atığı gezegene büyük zararlar verecek.

NÜKLEER SANTRALLER ŞART MI?

Kârı değil insanı ve doğayı esas alan bir düzen hüküm sürdüğünde enerjiyi sağlamanın da temiz yolları tercih edilecektir. Sermayenin egemen olduğu günümüz dünyasında ise enerji hâlâ en yaygın şekilde petrol, kömür, doğalgaz gibi fosil yakıtlardan ve nükleer santrallerden sağlanıyor. Nükleer santraller yapımı ve üretime geçtiği sürecin yanı

sıra, kapatılmasının ardından bile büyük bir ekolojik yıkıma sebep oluyor. Santrallerin çıkardığı atıklar iki yüz elli bin yıl boyunca radyasyon yaymayı sürdürüyor. Nükleer enerjinin çözümlenememiş atık sorunu ve aşırı maliyetli süreçlerinin yanı sıra; yakıt çevrimi içinde değerlendirildiğinde güneş enerjisine göre altı, rüzgâr enerjisine göre de atmosfere üç kat daha yüksek karbon saldığı bilimsel olarak ispatlanmıştır.

Emperyalist savaşlar, bölgesel çatışmalar ve hegemonya ilişkilerinin yön verdiği birtakım tartışmalar, bazı kapitalist devletleri daha "temiz" enerji kaynaklarına yöneltse de enerji ihtiyacı hâlâ büyük oranda nükleer santrallerden sağlanıyor. Çünkü nükleer alanı, aslında bir enerji kaynağından ziyade nükleer endüstrinin bir ürünüdür ve esas amacı nükleer silah üretimine ya da nükleer teknolojilerin geliştirilmesine yöneliktir.

Bu nedenle savaşların ardından derinleşen enerji krizi, yaşam alanlarının tahribatı ve emperyalistler arası çelişkili ilişkiler, alternatif enerji tartışmalarını sürekli gündemde tutmasına rağmen, kapitalist devletler nükleer enerjide ısrar ediyor. Ukrayna savaşının kızıştırdığı enerji krizinin AB ülkelerinde "temiz

enerji" arayışlarını gündeme getirmesi ancak somut bir adım atılmaması bu durumun son örneğidir.

Nükleer enerjiyi kendileri kullanmakla yetinmeyen emperyalist ülkeler, Türkiye gibi ülkelerde santraller inşa ederek yeni felaketlere zemin hazırlıyorlar. Yaşanan felaketlerin sonuçları önümüzdeki yüzlerce yıl boyunca insanlığın başına bela olacağı açıkken, kapitalist düzenin çıkarları gözetilerek atılan her yeni adım sorunu derinleştirerek insan soyunun geleceğini riske atıyor.

YAŞAMAK İÇİN SOSYALİZM!

Nükleer enerji santralleri, inşasından faaliyetinin durdurulmasına ve sonrasına değin devam eden bir ekolojik yıkım ve ölüm zinciri demektir. Kapitalizmin kâra dayalı işleyişi, doğayla uyumlu ve gerçek anlamıyla temiz enerji elde etmenin önündeki en temel engeldir. Zehirli atıklara maruz kalmadan sağlıklı yaşamının, doğayı ve canlı yaşamı korumanın yolu, bu kokuşmuş düzeni tarihin çöplüğüne atıp, insanla doğanın uyumuna dayalı sınıfsız, sömürsüz sosyalist bir dünya kurmaktan geçiyor.

Macron konuşması: İçerik ve yer aynı, tarih farklı

A. Vedat Ceylan

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un 25 Nisan Perşembe günü Paris'teki Sorbonne Üniversitesi'nde yaptığı konuşma, 2017'de aynı mekanda yaptığı konuşmanın adeta ikinci baskısı niteliğindedir.

SORBONNE'DEKİ BU İKİ KONUŞMA NASIL YORUMLANMALI?

Macron'un 2017'de yaptığı "Avrupa Konuşması" ortalığı adeta karıştırmış ve kimileri tarafından "cesaretli bir çıkış" diye nitelenmişti. Macron yedi yıl aradan sonra, bir kez daha Avrupa'yı savunma konusunda "daha yakın iş birliği yapma" çağrısı yaptı.

"AVRUPA ÖLÜMLÜDÜR VE BİR DÖNÜM NOKTASINDADIR"

Macron, Paris Sorbonne Üniversitesi'ndeki sansasyonel konuşmasından yedi yıl sonra, "Avrupa'ya yönelik tehlikeler konusunda" uyardı ve "Zayıflama ve hatta geride kalma riski çok büyük" dedi.

"Bugün Avrupa'mız ölümlüdür, ölabilir ve bu tamamen bizim kararlarımıza bağlıdır" tespitini yapan Macron, Avrupa'nın bir dönüm noktasında olduğunu ve hızla silahlanan küresel rakiplerle rekabet edebilmek için daha fazlasını yapmak gerektiğini söyledi.

"Avrupa'nın, Rusya'nın Ukrayna'daki savaşı gibi küresel tehditler karşısında silahlı olduğu gerçeğinin farkına varması ve savunma stratejisini değiştirmesi gerekiyor" diyen Macron, kıtada estirilen militarist histerinin daha şiddetlendirilmesi gerektiğini savundu.

"AVRUPA ASKERİ AKADEMİSİ"

Ukrayna'daki savaşın Avrupa'nın güvenliğine yönelik en büyük tehdit olduğunu iddia eden Macron, "Güvenliğimizin temel ön koşulu, Rusya'nın bu saldırgan savaşı kazanmamasıdır" diyerek batılı emperyalistlerin riyakar nakaratını bir kez daha tekrarladı. Ancak bu defa bunu, "Avrupa askeri akademisinin kurulması" önerisiyle birleştirdi. Avrupa'nın ayrıca siber güvenlik alanını güçlendirmesi ve kendi savunma sanayisini geliştirmesi gerektiğine vurgu yapan Fransa Cumhurbaşkanı, "Kendi Avrupa savunma sanayimizin gelişmesinin sorumluluğunu almazsak egemenliğimizi,

özzerkliğimizi nasıl inşa edebiliriz?" diye sordu.

Fransa'nın elindeki nükleer caydırıcılığın "Avrupa kıtasının savunmasının önemli bir unsuru" olduğunu belirten Macron, "Bu güvenilir savunma sayesinde, Avrupa çapındaki ortaklarımızın beklediği güvenlik garantilerini oluşturabiliriz" dedi.

Brexit'ten sonra İngiltere ile ilişkilerin savunma düzeyinde genişletilmesi gerektiğine de değinen Macron, Brexit'i Avrupa'nın son yıllarda karşılaştığı "eşi benzeri görülmemiş krizlerden" biri olarak nitelendirdi.

Brexit'i, olumsuz etkileri nedeniyle bugün kimsenin ne Avrupa'dan ne de Euro'dan bir çıkış teklif etmeye cesaret edemediği anlamına gelen bir "patlamaya" benzetti.

"Avrupa'nın üçüncü ülkelerle diyalog geliştirmesi ve ABD'nin 'çömezi' olmadığını göstermesi gerektiğini" söyleyen Macron, devamında, ekonomik açıdan eski kıtanın uluslararası bağlamda geride kalma riskiyle karşı karşıya olduğunun ve büyüme modelini yeniden düşünmesi gerektiğinin altı çizdi.

2017'DEKİ KONUŞMANIN İKİNCİ BASKISI

2017 gibi erken bir tarihte, o zaman yeni cumhurbaşkanı seçilen Macron yine Sorbonne Üniversitesi'nde egemen bir Avrupa için iddialı bir "vizyon" çizerek "heyecan" yaratmıştı. O dönemde de

Macron, AB egemenliği ve ortak savunma politikasını öne çıkarıyordu.

Yedi yıl sonra ilk konuşmanın ikinci baskısı yapılırken artık sahnede Almanya'da var.

"ÖNCE AVRUPA"

ABD'nin Joe Biden'dan önceki, muhtemelen ondan sonraki başkanı Donald Trump'ın meşhur sloganı "America First" (Önce Amerika) idi.

Benzer bir slogan, Macron tarafından Avrupa'nın gündemine taşınıp duruyor.

Macron'un konuşması "heyecan dolu" ve "duygu yüklü" idi. Tipik bir Macron konuşmasıydı dense yeridir.

Yaklaşık iki saat süren konuşmanın çarpıcı yanı, "Avrupa bizim yüzümüzden ölabilir-yok olabilir" (L'Europe pourrait mourir à cause de nous) ifadesiydi. Almanya Başbakanı Olaf Scholz da Mayıs 2023'te Strasburg'da AB Parlamentosu'nda yaptığı konuşmada, "Avrupa'nın geleceği bizim elimizde" derken, aynı şeyi ifade etmişti.

Fransa Cumhurbaşkanı konuşmasının ikinci baskısında Avrupa'ya "stratejik özerklik" isterken, Çin'in yanı sıra ABD'yi de eleştirmeyi ihmal etmedi.

Macron, her iki süper gücün de "kurları umursamadığını ve kendi iç ekonomilerini sınırsız ve acımasız bir şekilde sübvansе ettiklerini" belirtti ve "biz neden etmeyelim" sorusunu dile getirdi.

ABD'ye yönelik bu kadar "sert ve açık" bir eleştiri Almanya başbakanı Scholz'un

ağzından duyulmasa da Macron ona da tercüman olmuş gibidir.

Scholz, aynı "sertlikle" olmasa da Avrupa Birliği'nin kendisini stratejik olarak yeniden konumlandırması gerektiğine ve çok kutuplu bir dünyada "jeopolitik bir AB'ye" vurgu yaparak Macron'la aynı dili konuştuğunu göstermişti.

Macron her konuda "Önce Avrupa" çağrısında bulunuyor. İster stratejik planlama ister askeri teçhizat satın alma ister kuralları uygulama, ister yeni teknolojilere yatırım olsun... Ne olursa olsun, "Önce Avrupa."

Geçen yıl Strasburg'da yaptığı konuşmada Scholz, "Avrupalıların daha fazla güvenliğe, savunmaya, teknolojik egemenliğe ve nadir hammaddelerin tedarikine yatırım yapması gerekiyor" derken Macron'la benzer tezleri savunuyordu.

Scholz'un ifadesiyle, "Transatlantik dostlarımıza daha iyi müttefikler olmak için, Önce Avrupa."

Almanya ve Fransa aynı şeyi farklı şekilde dile getirirler de "Önce Avrupa" demekle benzer hedeflerden söz ediyorlar. Bu hedeflerin sık sık dillendirilmesi ise batılı emperyalistlerin savaş aygıtı NATO şemsiyesi altında oluşturdukları birliğin kırılma noktasına da işaret ediyor.

Öte yandan, bugün aynı dili konuşanların, çıkarları gerektirdiğinde ayrı dillerde kavgayı etmeyi de kendi iç ve dış dinamiklerinde barındırdıklarını unutmamakta yarar var.

SIPRI: Küresel askeri harcamalar 2,4 trilyon dolar

Z. Rosa

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü "SIPRI", 2023 yılına ait küresel askeri harcamalar raporunu yayınladı. "Savunma" adı altında hesaplanan silahlanma ve savaş harcamaları neredeyse yüzde yedi artarak yeni bir rekora ulaştı. Hegemon güçler arasındaki çatışmanın bir numaralı cephesi ise halen Ukrayna savaşıdır.

Uluslararası krizin tarafları olan ABD, Çin ve Rusya'nın askeri harcamalarını büyük oranda arttırmaları sürpriz sayılmıyor. Savaş ve çatışmaların yayılması silahlanma yarışının da yayılmasına neden oluyor. Nitekim Afrika, Orta Doğu, Avrupa, Asya ve Okyanusya ile Kuzey ve Güney Amerika ülkeleri de askeri harcamaları arttırmaya başladı.

Rapora göre özellikle Latin Amerika, Afrika ve Demokratik Kongo Cumhuriyeti gibi ülkelerde de silahlara yapılan harcamalarda büyük artış oldu. Bazı ülkelerde, özellikle Meksika ve El Salvador'da hükümetler organize suç ve çete şiddetiyle mücadele adı altında iç işlerinde orduyu kullanıyor. Bu ise silahlanmaya daha fazla bütçe ayırmalarına gerekçe yapıyor. Rapordaki öngörülere göre, silahlanma yarışının küresel bir eğilim olduğu dikkate alındığında, bu ülkelerde de silahlara yapılan harcamalarda artış devam edecek.

***

SIPRI araştırmasına göre ABD 916 Milyar dolar askeri harcamayla açık ara farkla dünyada birinci sırada yer alıyor. İkinci sırada yer alan Çin'in askeri bütçesi 296 milyar dolara ulaştı. Rusya ise 109 Milyar dolarlık bütçe ile üçüncü sırada yer alıyor. Sudi Arabistan, Hindistan ve İngiltere gibi devletler de silahlanmaya yüksek harcama yapan ülkeler arasında.

Savaş aygıtı NATO üyesi ülkelere Almanya 66,8 milyar dolar, Fransa 61,3 Milyar dolar, İtalya 35,5 milyar dolar, Polonya 31,6 milyar dolarla öne çıkan diğer devletler. ABD saldırganlığında histerik bir rol oynayan Polonya'daki gerici rejim, savaş harcamalarını yüzde 75 artırarak bu alanda rekor kırdı.

***

Ukrayna ile Rusya arasında devam eden savaş çatışma ve silahlanma yarışının artışında önemli bir rol oynamaya

devam ediyor. Araştırmalara göre 2023 yılında Rusya'nın askeri harcamalarının gayri safi yurt içi hasılaya oranı Sovyetler Birliği'nin dağılmasından bu yana en yüksek seviyeye ulaştı.

ABD-NATO-AB devletlerinin destek ve kısırtılmasıyla savaşı sürdüren Ukrayna'da da askeri harcamaları büyük oranda arttırmış. Savaşa 64,8 milyar dolar harcayan Ukrayna'ya batılı emperyalistlerden sağlanan askeri destek ise SIPRI'nin tahminlerine göre 2023'te 35 milyar dolara ulaştı.

***

SIPRI istatistiklerine göre Çin, önceki yıla göre silahlanmaya yaptığı harcamaları yüzde altı arttırdı. ABD'nin Tayvan üzerinden geliştirdiği provokasyonlar ve Asya-Pasifik bölgesini sürekli militarize etmesi, Çin'in de silahlanma ve savaş hazırlığına daha çok pay ayırmasını pekiştiriyor. Çin'in büyüyen askeri bütçesinin çoğunu Halk Kurtuluş Ordusu'nun savaşa hazırlığını arttırmak için kullanıyor. Çin 29 yıldan beri askeri harcamalarını arttırıyor.

Bu arada ABD ile askeri işbirliği yapan Japonya ve Tayvan da silahlanma ve savaş harcamalarını yüksek oranda arttırdılar. Askerî bütçelerini yüzde 11 arttıran Japonya 50,2 milyar dolar, Tayvan ise

16,6 milyar dolar harcadı.

***

Gazze savaşı ve Orta Doğu'daki gerginlikler 2023 yılında bölgede son on yılın en büyük askeri harcama artışına neden oldu. Orta Doğu'daki tahmini askeri harcamalar yüzde dokuz artarak 200 milyar dolara yükseldi. Suudi Arabistan 75,8 Milyar dolarla başı çekerken, ikinci sıradaki İsrail ise savaşa harcamalarını yüzde 24 artışla 27,5 milyar dolara çıkardı. Gazze'de soykırım yapan siyonist rejime batılı emperyalistlerin gönderdiği on milyarlarca dolar ise bu hesaba dahil edilmemiş.

Türkiye ise 15,8 milyar dolarlık harcamayla Orta Doğu'da üçüncü sırada yer alıyor. Askerî harcamaları 2023'te 2022'ye göre yüzde 37, 2014-2023 arası dönemde ise yüzde 59 arttıran saray rejimi de militarist histeriye kapılmış durumda. 10,3 milyar dolarlık harcama ile İran, Ortadoğu'da dördüncü sırada yer alıyor.

SALDIRGANLIK ÇAĞI

"Askerî güvenlik" söyleminin yeniden öncelik kazandığı, diplomatik çözümlerin geri plana itildiği, saldırganlık ve savaş dilinin öne çıktığı, devletlerin toplumları militarizm ve savaşa razı etmeye çalıştığı

bir dönemde yaşıyoruz. İsrail'in Gazze'de yaptığı soykırım, batılı emperyalistler tarafından desteklenerek 'normalleştiriliyor.' SIPRI raporu, emperyalist kapitalist sistemin saldırganlık ve savaşa yaptığı devasa harcamaları sürekli arttırarak insan soyunun geleceği için ciddi bir tehdit haline geldiğini kanıtlayan veriler sunmaktadır.

Dünya şu anda yeni bir dönemden geçiyor. Güç dengeleri değişirken kontrolsüz silahlanma çağına girmiş durumdayız. Hali hazırda çoğu silah kontrol anlaşması artık yürürlükte değil veya askıya alınmış. Bu da dünya genelinde emperyalist devletlerin giderek daha fazla silahlanmasına ve ekonomik siyasal, toplumsal istikrarsızlığı derinleştirmesine yol açıyor.

Hegemonya çatışmasında taraflar bir anlaşmaya varmadığı sürece silahlanma ve savaşa yapılan harcamaların azaltılması mümkün görünmüyor. Zira sistemdeki genel eğilim anlaşmadan çok çatışmaya odaklanmıştır. Bu ise, SIPRI raporunun da gösterdiği gibi halkların geleceğini tehdit eden tehlikeli bir yarıştır. Bu çılgınlığın yıkıcı bir savaşa varmasını önleyebilmek için emperyalist saldırganlığa karşı halkların birleşik, enternasyonal direnişinin örgütlenmesi gerekiyor.

ABD'nin direnişi kırmak için "yasal kılıf" arayışı

E. Bahri

Columbia Üniversitesi'nde başlayıp hızla ABD üniversitelerine yayılan öğrenci direnişinin kararlılıkla sürdürülmesi, Joe Biden yönetiminin kimyasını altüst etmiş görünüyor. Öğrencilerin siyonist İsrail rejiminin Gazze'de yaptığı soykırma karşı net bir tutum almasını ve Filistin halkıyla dayanışmayı yükseltmesini "hazmedemeyen" Amerika'nın egemen klikleri, gençlere histerik bir şekilde saldırarak intikam almaya çalışıyor.

Vahşi polis şiddeti ve siyasi linç kampanyasını ilk anda başlatan emperyalist rejim, kendi yasalarını ayaklar altına almakta biran bile tereddüt etmedi. Kampüslere baskınlar düzenledi, öğrencileri toplu şekilde gözaltına aldı, okullardan uzaklaştırdı, direnişi destekleyen akademisyenlere kinle saldırdılar. Demokrasi, insan hakları konusunda vaazlar veremeye meraklı, bu konuda dünya ülkelerine "karne" dağıtıp not verenler, faşizan zihniyetlerini alenen ortaya koydular. Üniversitelerin özerk olmasıyla övünenler, polis ordularıyla üniversiteleri işgal etme denemeleri yaptılar. Daha fazlasını yap-

mak için zemin düzlemeye çalışıyorlar.

Tüm bunlar direnişi kırmaya yetmedi. Örgütlü "sivil" faşist çeteleri kampüslere taşıyıp provokasyonlara başladılar. Vahşi boyutlar alan şiddeti Gazze'deki soykırımın bir numaralı faili olan siyonist rejimin şefi Binyamin Netanyahu yeterli bulmadı. Öğrenci gençliğin demokratik haklarını kullanmasının engellenmesi için daha vahşi bir şiddetin uygulanması için adeta Washington'daki suç ortaklarına talimat veriyor. Tel Aviv'deki dinci-faşist rejimin başı, Filistinlilere karşı kullandığı yöntemlerin benzerinin Filistin halkıyla dayanışmayı yükselten gençlere karşı uygulanmasını talep edebiliyor. Ne de olsa Biden yönetimi de Demokratlar da Cumhuriyetçiler de Kongre de Temsilciler Meclisi de soykırım suçuna batmış durumdadır. Bu ise Netanyahu gibi bir cellada onlara talimat verme cüreti sağlıyor.

Gençliğin, faşizan zorbalığa rağmen geri adıma atmaması, Washington'daki soykırım destekçisi neo-faşist çeteyi daha azgın adımlar atma arayışına it-

miş görünüyor. Bu çetenin önde gelen şeflerinden biri olan Temsilciler Meclisi Başkanı Cumhuriyetçi Mike Johnson'la ekibi "anti-semitizm yasası" diye bir şey uydurdular. Johnson'un başını çektiği gangster takımı, "Antisemitizm Farkındalık Yasası" adını verdiği bir tasarıyı ABD Temsilciler Meclisi'nden geçirdi. 91 üyenin ret verdiği tasarı, 320 kişinin kabul oyu ile onaylandı. Tasarı Kongre ve Joe Biden tarafından onaylanırsa yasalasacak.

Siyonist rejime kalkan olan gangsterler çetesine göre İsrail'in Gazze'de yaptığı soykırma karşı çıkmak "Antisemitizm/Yahudi düşmanlığı" yapmaktır. Bu tiksinti verici zihniyete göre, gençliğin Filistin halkıyla dayanışma direnişi "antisemitizm" diye damgalanırsa, onu hedef alacak her tür şiddete "yasal kılıf" uydurulmuş olur. O durumda tüm üniversiteler militarist kuvvetler eliyle öğrencilerden "arındırılıp ele geçirilebilir." Böylece başını Netanyahu'nun çektiği Tel Aviv'deki cinayet şebekesi basınç altında kalmadan Gazze'de soykırım suçu işlemeye devam

edebilir. Böyle bir tasarının Temsilciler Meclisi'nde ezici bir çoğunlukla kabul edilmesi, Amerikalı egemen kliklerin tam bir gangster zihniyetiyle hareket ettiklerini birkez daha gözler önüne sermiştir. Görünen o ki, sokakta kameralar önünde insan boğan polis zihniyeti ile Temsilciler Meclisi'ne hakim zihniyet arasında bir fark bulunmuyor.

ABD'li egemenlerin "sindirim sistemi", gençliğin siyonist yalanları yerle-yeksan eden, soykırım destekçilerinin maskelerini parçalayan yürekli direnişini "hazmedecek" kapasitede değil. Bundan dolayı Amerikan sistemi tüm gerici rejimlerin yaptığı gibi vahşi şiddetten medet umuyor. Oysa artık ok yaydan çıkmıştır. Geniş gençlik kesimleri bu suç ortak olmama konusunda net olduğunu göstermiştir. Dolayısıyla direnişi şiddetle kırabilmeyi başarsalar bile, yaşanan büyük değişimi ortadan kaldıramazlar. Ne kendileri ne himaye ettikleri soykırımcı siyonist rejimin suçlarını örtebilirler artık.

Geleceksizlik gençliği sağ partilere itiyor

Kapitalist sistemden kaynaklanan ekonomik kriz, işsizlik, savaş ve geleceksizlik gibi sorunlar gençleri umutsuzluğa sürüklüyor. Bu sorunlar artık emperyalist ülkelerde de belirginleşiyor. Kısa süre önce yapılan "Almanya'da Gençlik 2024" başlıklı araştırmanın sonuçlarına göre, genç nesil arasında geleceğe dair büyük bir umutsuzluk var. Sorunların, kendini güvende hissetmeme, gelecek kaygısı ve buna bağlı olarak ortaya çıkan siyasi tatminsizlikten kaynaklandığı görülüyor.

Araştırma kapsamında yapılan bir ankette, ocak ve şubat aylarında ülke çapında 14 ila 29 yaşları arasında yaklaşık 2 bin gençle görüşmeler yapıldı. Katılımcılara parti tercihleri, en büyük endişeleri, özel yaşamlarındaki memnuniyet ve memnuniyetsizlikleri, ekonomik durumları, sağlık, mesleki fırsatlar, siyasi koşullar, uyum, Almanya'daki yaşam kalitesi gibi konular soruldu. Çıkan sonuçlar önceki yılların araştırmalarıyla

karşılaştırıldığında, genç neslin özellikle sosyo-ekonomik durumdan kaynaklı daha çok memnuniyetsiz hale geldiğini gösteriyor.

Bunun sonucunda genç nüfusun gelecekle ilgili büyük bir karamsarlık içine girdiği ve bu durumun sağ partilere olan ilgisinin artmasına neden olduğu belirtiliyor. Katılımcıların %65'i enflasyonun yüksek olmasından endişeli olduğunu belirtiyor. Bunu %60'la Avrupa ve Orta Doğu'daki savaş, %54'le konut sorunu, %49'la toplumdaki bölünmeler ve iklim değişikliği sorunları izliyor. Savaşlar ve ekonomik sorunların yanı sıra, mülteci akışlarındaki artışa ilişkin endişelerin de arttığı görülüyor. Geçen yıl gençlerin yüzde 25'i mülteci akınını sorun olarak görürken bu yıl bu oran yüzde 41'e çıkmış görünüyor.

İşbaşındaki koalisyon hükümetini oluşturan partilerin (Sosyal Demokratlar/SPD, Yeşiller, Liberaller/FPD) gençler arasındaki popülaritesi azalmaya devam

ederken, ırkçı-faşist parti AfD'nin ise popüler olduğu görülüyor. Buna göre ankete katılanların yüzde 22'si önümüzdeki pazar federal seçim olsa AfD'ye oy vereceğini söylüyor. Bu oran 2022 ile karşılaştırıldığında iki kat artış olduğu sonucu çıkıyor. Araştırmaya göre Hristiyan Demokrat Parti/CDU dışındaki diğer tüm partiler genç kuşak nezdinde itibar kaybediyor. Bu ise, sağ partilerin yalnızca yaşlı, muhafazakar kişiler tarafından desteklendiği kanısının yanlış olduğu anlamına geliyor. Özellikle ırkçı-popülist söylemler kullanan, sistemin ürettiği sorunları demagojik bir malzeme olarak kullanan AfD gençlerin bir kesimini etkileyebiliyor.

Halihazırdaki hükümetin kendilerine gelecekle ilgili bir umut vermediğini, sorularını çözmediğini ve beklentilerini karşılamadığını belirten gençlerin çoğu, özellikle siyasi partilere güvensizler. Bu güvensizlik ve gelecek korkusunun gençlerde psikolojik sorunlara neden ol-

duğu ve birçoğunun budan dolayı tedavi gördüğü söyleniyor.

Gençler arasında iyi bir yaşam umudu azalırken, krizlerle baş etmekte zorlanan genç nüfus kendini zihinsel olarak terk edilmiş ve yalnız bırakılmış hissediyor.

Araştırmayı yapanlar çıkan sonuçlara şaşırsa da durum şaşırtıcı değil. Zira kapitalist sistem genç nüfusu savaş ve sömürü yoluyla geleceksizliğe itmeye devam ediyor. Eğitime, sağlığa, konuta yatırım yapmak yerine on milyarlarca doları silahlanma ve militarizme harcıyorlar. Bunu yaparken de hem doğayı hem yaşam alanlarını talan ediyor ve yeni nesillere geleceksizlikten başka bir şey sunmuyor.

Trajik olan, sistemden bunalan gençlerin bir kısmının, bu sistemin en berbat temsilcileri olan ırkçı-faşistlerin tuzağına düşmeleridir. Bu açmaz ancak kapitalizme, militarizme, silahlanma ve savaş karşı mücadele yükseltildiğinde aşılabilir.

S. ROZA

ODTÜ'de mesele Devrim meselesi

ODTÜ'de kayyum rektör Verşan Kök şenliğin Devrim Stadyumu'nda yapılmasını engellemeye çalışıyor. Bu yasaklama kararına karşı ODTÜ'de günlerdir eylemler yapılıyor. ODTÜ'de Siyaset Bilimi, Fizik ve Sosyoloji öğrencileriyle konuştuk...

-Son yıllarda birçok üniversitede bahar şenlikleri yasaklanıyor. ODTÜ rektörü Verşan Kök'de şenliği yasaklama girişimlerinde bulunuyor. Bu sene ise şenliği yasaklamak yerine Devrim Stadyumu'na sahne kurulamayacağını ifade etti. ODTÜ öğrencileri ise yıllardır bu yasaklara karşı direniyor. Bu süreci nasıl değerlendiriyorsunuz?

ODTÜ Siyaset Bilimi öğrencisi: Kayyum rektör uzun zamandır bu şenlik yasaklarını deniyor. Adeta Devrim Stadyumu'na bir fobisi varmış gibi. Mesele şenlik değil. Mesele Devrim Sahnesi ve Devrim yürüyüşü. ODTÜ'nün mirasından Devrim Stadyumu'nu silmeye çalışıyor. Her sene farklı bahanelerle deniyor yasaklamayı. Bu sene güvenlik ve temizlik meselesini deniyor. Biz de geleneğimizden gelen şenliğe de Devrim yürüyüşüne de sahip çıkmak için bir araya geldik.

ODTÜ Fizik öğrencisi: Kayyum rektörlerin, faşist iktidarın araçları olarak üniversitelerde olduklarını biliyoruz. Öğrencilerin her türlü özgürlüklerini engellemek için neyi nasıl yapacaklarını arada şaşıyorlar tabii. Daha önceki yıllarda Devrim, nasıl şenliğin adresi olduysa bu sene de aynı şekilde olacaktır ve onlar bir kez daha kaybedecekleri rekabete girdiler.

ODTÜ Sosyoloji öğrencisi: Benim ilk katıldığım eylemlerden biri de 2019 şenlik eylemiydi. Bu eylemden önce de Verşan Kök'ün okuldaki birçok etkinliği yasakladığını biliyordum. Bir gençlik örgütünün etkinliği yasaklanmış ve okula çevik kuvvet girmişti. Bu etkinlikte o dönem ki yasaklamalardan biriydi. 2019'da da Devrim de şenliği yasaklamıştı. Bu yasaklamanın ardından öğrenciler 2 gün boyunca rektörlük önünde yine kitlesel eylemler düzenlenmişti. Bu eylemler sonucunda yasak kararı geri çekilmişti. Bu sene Verşan Kök yine Devrim'de sahneyi ve Devrim Yürüyüşü'nü yasakladığını açıkladı. ODTÜ öğrencileri olarak yine rektörlük önünde eylemlere başladık. 4. günümüz gece nöbetleriyle beraber rektörlük önündeki eylemlerimize devam ediyoruz. Öğrenciler rektörlük önündeki eylemlerde sadece

şenlik yaşama değil kayyımların bu tarz yasaklamalarına karşı politik bir tavırda alırlar. Bu direniş sadece şenliğin yasaklanmasına değil bundan sonra gelecek tüm yasaklara dair bir direnişin mayasını da oluşturuyor.

-Sizce şenliğin Devrim'de yapılması neden önemlidir ve ODTÜ öğrencilerinin bu mücadelesi nasıl daha büyütülebilir?

ODTÜ Siyaset Bilimi öğrencisi: Şenliğin devrim de yapılması son derece kritiktir çünkü devrim stadyumu bizlere çok eskilerden kalan bir mirastır. Belki de dünyada eşi benzeri olmayan bir yerdir. Bence insanlara devrimin önemini yeterince iyi anlatabilmeliyiz. Oranın sadece bir stadyum değil ama aynı zamanda bir sembol olduğunu da anlatabilmeliyiz.

ODTÜ Fizik öğrencisi: ODTÜ, Türkiye devrimci hareketinin yükseldiği noktalardan birisidir ve şüphesiz ki 68 devrimci kuşağının bize, üniversitemize bıraktıkları en büyük sembollerden birisi de 50 yıldan uzun süredir her öğrencinin önünden geçerken o ruhu hissettiği Devrim stadyumudur. Gelenek haline gelmiş olan bahar şenliklerinin yeri de işte bu stadyumdur.

ODTÜ Sosyoloji öğrencisi: Devrim'de yapılmasının önemi ise 68 kuşağının bu stadyuma kocaman bir Devrim yazması ve öğrencilerin bunu sahiplenmesi her şeyden önce tüm iktidarları rahatsız etmiştir. Aynı zaman da eğer yanılmıyor-

sam 90'lı yıllardan beri yapılan Devrim Yürüyüşü'nün de burada önemli bir yeri var. Her sene bahar şenliklerinde Devrim Yürüyüşü gerçekleşir. Bu yürüyüşte topluluklar, gençlik örgütleri okulun bileşenler Devrime yürürler. Şenlikler de ise sadece eğlence amaçlı oraya gidilmemesi gerektiğini aynı zamanda 68 gençlik hareketinin bıraktığı mücadeleyi de sahiplenmek gerektiğini düşünüyorum. Kayyum rektöre karşı sloganlar atılır. Sembolik bir önemi var. Güvenlik bahanesiyle yasaklamaya çalışıyorlar. Bu zamana kadar şenlikte, Devrim Yürüyüşü yıllardır yapılıyor güvenlik bu sene mi sorun oldu. Bu tamamen bir bahanedir ibaret. Devrim Stadyumu'nun yanına yeni bir stadyum yapıyorlar. Temel ihtiyaçlarımız dahi karşılanmazken ihtiyaç olmayan bir stadyum yapıyorlar. Devrim Stadyumun temsil ettiği ruhu yok etme çabasıdır. Bu direniş okulun tüm bileşenleri ile beraber yürütülmelidir. Sadece rektörlük önünden değil kampüsün tamamına bu direniş yayılması gerekiyor. Kütüphaneden elektrik çekildiği için kayyum rektör kütüphaneyi kapattı. Gerekirse kütüphanenin içinde de eylem yapıp kütüphanenin kapatılması engellenmelidir. Önümüzde 1 Mayıs var ve bu tüm kampüste eylemlere çevrilmelidir. Mezunlar bugün okula alınmamaya çalışıldı. Tüm bu yasaklara karşı gerekirse eylemlerimizin kampüsün dışına da taşmalıyız.

-Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

ODTÜ Siyaset Bilimi öğrencisi: Şenliği alacağımıza inancım tam. Birlikte olduğumuz sürece güçleniyoruz ve ODTÜ'nün birliktelik geleneğini bir kayyum tarafından da bitirilemeyeceğini biliyoruz.

ODTÜ Fizik öğrencisi: Öğrencilerin mücadelesi ODTÜ öğrencilerinin katılımı ile büyüdü ve bu noktaya evrildi fakat daha fazla ODTÜ öğrencisine ulaşmamız, onları mücadeleye katmalıyız ve tabii ki bu yasakların baskılarının daha fazla olduğu üniversitelerin gençliğiyle temas kurmalı ve bunun sadece ODTÜ meselesi olmadığını göstermemiz lazım.

ODTÜ Sosyoloji öğrencisi: Son 6 yıldan bu yana gördüğüm en kalabalık eylemlerden biridir. Bu eylemi bitirmeye çalışan pasifist tutumları olan örgütler var ama buna rağmen bu eylemler güçlenerek onları aşarak devam ediyor. Önümüzdeki günler de sanatçılardan gelecek daha fazla destek ile rektörlük alanı bir şenlik alanına dönebilir. Bu direniş çok kıymetli çok fazla insan emek veriyor. Umarım bundan sonra da ODTÜ çok daha örgütlü ve tüm yasaklara karşı haklarına sahip çıkan, boyun eğmeyen bir direniş göstermeye devam eder.

**Baskılar, yasaklar, tutuklamalar sökmedi,
sökmeyecek!**

**Taksim'de direniş,
sınıf mevzilerinde mücadele
kazanacak!**